

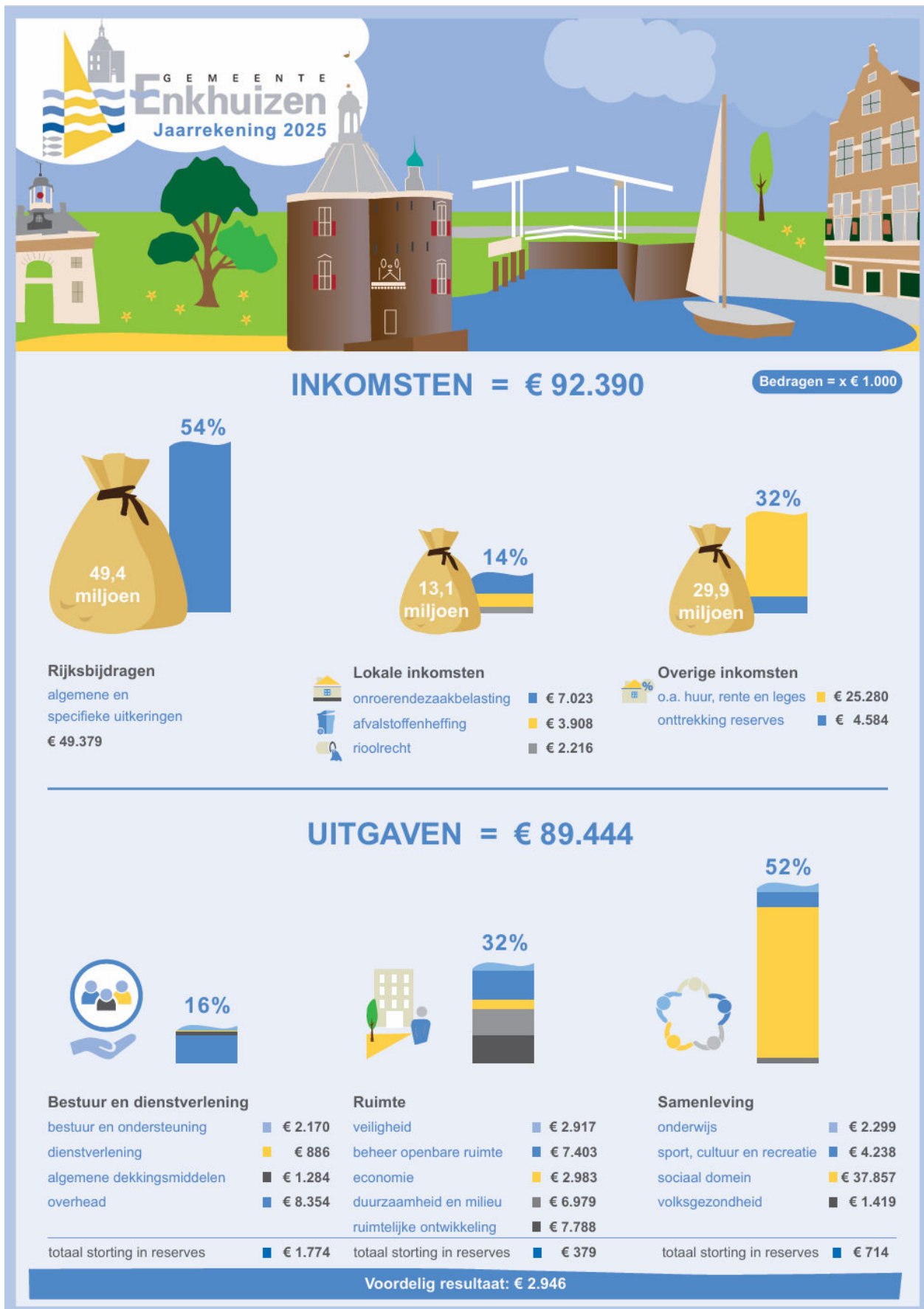
Jaarrekening 2025

Inhoudsopgave

Infographic	2
Kerngegevens	3
Programma Bestuur en Dienstverlening	4
Programma Ruimte	13
Programma Samenleving	28
Paragrafen	38
Lokale heffingen	39
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	47
Onderhoud kapitaalgoederen	54
Financiering	58
Bedrijfsvoering	63
Verbonden partijen	69
Grondbeleid	82
Wet Open Overheid (WOO)	85
Jaarrekening	86
Waarderingsgrondslagen	87
Overzicht van baten en lasten en de toelichting	92
Balans en de toelichting	98
Rechtmatigheidsverantwoording	121
Overige gegevens: controleverklaring	122
Bijlagen	130
Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen	131
Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	165
Cliëntgebonden kosten	167

Infographic

Kerngegevens

Kerngegevens gemeente Enkhuizen	2024	2025
Sociale structuur		
<u>Aantal inwoners</u>		
- 0 tot en met 17 jaar	3.231	3.367
- 18 tot en met 74 jaar	13.497	13.172
- 75 jaar en ouder	2.115	2.211
	18.843	18.750
<u>Aantal leerlingen</u>		
- Basisonderwijs	1.382	1.453
- Voortgezet onderwijs	1.402	1.341
	2.784	2.794
<u>Sociaal domein</u>		
- Eenpersoonshuishoudens	3.532	3.520
- Huishoudens met laag inkomen	2.914	2.900
- Cliënten Participatiewet	267	279
- Inwoners met migratieachtergrond	1.494	1.539
Fysieke structuur		
<u>Aantal woonruimten</u>		
- Woningen	9.047	9.084
- Logiesfunctie	2.535	2.550
	11.582	11.634

Programma Bestuur en Dienstverlening

Het versterken van de relatie met inwoners vormt de basis voor (betere) besluitvorming. Het is onze wens om het contact met de inwoners te versterken. Inwoners worden daarmee vaker geraadpleegd dan alleen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Inwoners, ondernemers en organisaties denken mee en hebben een stem in plannen en besluitvorming.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen

Hieronder staan de belangrijkste doelen in kaders beschreven. In elk kader staat het doel, wat we hebben bereikt en wat we daarvoor hebben gedaan in 2025. De basis van deze doelen en activiteiten is te vinden in de CUP (college- uitvoeringsprogramma).

Bestuur en ondersteuning

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

In Enkhuizen praten inwoners mee over belangrijke besluiten

Inwoners en ondernemers zijn door de organisatie bij diverse projecten en beleid betrokken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Participatie

- Bij verschillende projecten zijn inwoners en belanghebbenden vroegtijdig betrokken (offline en online), bij (nieuw) beleid en/ of de uitvoering. Bijvoorbeeld bij de verkeersveilige fietsroute Asterstraat, de ombuigingen en de straatnamen voor de Bloemenbuurt.
- De samenwerking met de JongerenAdviesRaad SED is verlengd voor de periode 2025 – 2028 om zo jongeren meer te betrekken bij politiek en beleid.
- De Kinderraad Enkhuizen is gestart.
- De methodiek voor een participatieaanpak, zoals afgesproken in het manifest Burgerparticipatie, is verder uitgerold in de organisatie.
- In 2025 is het proces gestart om te komen tot een participatieverordening (verplicht vanaf januari 2027).

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

In Enkhuizen vertrouwen bestuur, inwoners en bedrijven elkaar. En ze weten elkaar te vinden

- Zichtbare en makkelijke aanspreekbare bestuurders.
- Besluiten zijn openbaar.
- De gemeenteraad verbetert de communicatie en verslaglegging voor inwoners en ondernemers.

We zijn zichtbaar en aanspreekbaar door:

Wat hebben we ervoor gedaan?

Samenwerking

In 2025 is gestart met de aanbesteding van een nieuw raadsinformatiesysteem. Dit systeem zal naar verwachting medio 2026 worden geïmplementeerd en draagt bij aan een betere en toegankelijke communicatie over de gemeentelijke besluitvorming.

Daarnaast zijn in 2025 de gemeenteraadsvergaderingen, commissievergaderingen en het presidium openbaar uitgezonden. Deze vergaderingen waren live te volgen en zijn achteraf terug te kijken via de website van de gemeenteraad.

Publiekszaken (Dienstverlening)

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Als professionele organisatie letten we goed op de wensen en vragen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners

Wij zijn doorgegaan met het leveren van goede, duidelijke en klantvriendelijke hulp aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners waarbij we ingezet hebben op het tijdig terugbellen. Verder hebben we voorkomen dat er oplopende wachttijden zouden ontstaan door de 'paspoortenpiek'.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Dienstverlening

Er is ingezet op het tijdig terugbellen van inwoners en ondernemers. De termijn waarbinnen we terugbellen ligt op gemiddeld drie werkdagen. Dat is ook de belofte die we inwoners doen.

De paspoortenpiek hebben we opgevangen door enerzijds de capaciteit te vergroten en anderzijds te zorgen voor meer spreiding door de invoering van een zomer- en wintertarief.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

We geven onze inwoners goede en klantvriendelijke hulp

We hebben aanvragen voor gehandicaptenparkeerkaarten binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Burgerzaken

We hebben de capaciteit vergroot waardoor we de aanvragen binnen de wettelijke termijn konden afronden en de wachttijd beperkt is gebleven.

Regionale samenwerking

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Regionale samenwerking is goed en belangrijk. Het versterkt onze bestuurskracht

De regionale samenwerking groeit en is ook voor onze gemeente van belang. Op de schaal van Noord-Holland Noord (NHN) en Westfriesland zijn in 2025 mooie resultaten behaald. Zo hebben de drie regio's in NHN en de provincie een onderzoek uitgevoerd naar de versterking van de regionale samenwerking in NHN. Het resultaat is het eindrapport 'Krachtig Noord-Holland Noord', waarin een organisatiemodel is voorgesteld waarbij de regionale samenwerking en belangenbehartiging gefaciliteerd wordt. De vervolgstappen hiervoor zijn ingezet. Daarnaast is in 2025 de eerste tranche voor de Regiodeal opengesteld waarbij aanvragen uit alle drie de deelregio's in NHN zijn ingediend. Uit deze eerste lichting zijn lessen getrokken om het proces bij de volgende tranches te verbeteren.

Ook heeft er een doorontwikkeling plaatsgevonden van het Ontwikkelperspectief NHN en de Ruimtelijke Agenda Westfriesland, waarbij de ruimtelijke opgaven inzichtelijk zijn gemaakt en plannen voor een goede inrichting van de ruimte opgesteld worden.

Tevens is het Pact van Westfriesland herijkt. Hieruit vloeide de Strategische Agenda 2025-2035 voort. Hierin staan de regionale opgaven die de regio vooruithelpen, maar te omvangrijk of complex zijn voor een lokale aanpak en daarom baat hebben bij samenwerking. Het geeft daarmee richting aan waar we gezamenlijk als Westfriesland voor aan de lat staan. Er is tevens een start gemaakt met het bijbehorende uitvoeringsprogramma.

Als laatste is er gewerkt aan opvolging van het onderzoek dat onderzoeksbureau Twijnstra en Gudde in 2023 gedaan heeft naar de doorontwikkeling van de Regionale Raadsledenbijeenkomsten (RRB).

De kwartiermaker heeft haar advies inmiddels uitgebracht en er zijn ter zake raadsvoorstellen vanuit de presidia gedaan.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Regionale samenwerking

Zowel bestuurlijk als ambtelijk is een bijdrage geleverd aan deze regionale projecten. Waar nodig nemen we ook de verantwoordelijkheid om als bestuurlijk- en/of ambtelijk opdrachtgever bij te dragen aan de regionale samenwerking. Met provinciale subsidie is een kwartiermaker aangesteld voor de doorontwikkeling van de regionale samenwerking van de gemeenteraden.

Overhead

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

De gemeente Enkhuizen is professioneel. We staan klaar om de vragen van deze tijd aan te pakken
Aanvragen, meldingen en vragen zijn behandeld en afgehandeld. Beleidsuitvoering en dienstverlening vonden plaats volgens de geldende afspraken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Visie

We hebben werkzaamheden uitgevoerd volgens vastgestelde werkprocessen. Teams hebben samengewerkt en informatie gedeeld. Inwoners en partners zijn geïnformeerd over procedures, aanvragen en besluiten.

Archief

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

We houden ons aan de archiefwet

De voorbereidingen voor invoering van e-mail archivering zijn uitgevoerd. Regionaal is het beleid voorbereid en is de wijze van opslag van de e-mails uitgewerkt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Archief

In samenwerking met het Westfries Archief en Shared Service Center DESOM is overlegd hoe het beste vorm gegeven kan worden aan e-mail archivering. DESOM moet de mailboxen op verzoek van de gemeenten aanleveren zodat het Westfries Archief ze kan opnemen in hun elektronisch depot. De mails zijn dan niet openbaar maar wel volgens geldende archiefwetgeving.

Samen met het Westfries Archief is de beleidsmatige borging voorbereid. Dit beleid moet bij de deelnemers van deze gemeenschappelijke regeling worden vastgesteld.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

In onderstaand overzicht staan de inkomsten zonder bestedingsdoel en de onverwachte kosten die samenhangen met:

- Lokale heffingen (OZB), bestedingen niet gebonden;
- Algemene uitkering;
- Dividenden;
- Nutsbedrijven;
- Financiering
- Onvoorzien

In € 1.000	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Lokale heffingen	6.799	7.284	7.195
Algemene Uitkeringen	46.637	49.624	49.379
Dividenden	394	414	414
Nutsbedrijven	50	45	42
Financieringsfunctie	-11	0	4
Overige baten/lasten	99	99	40
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	53.968	57.466	57.074

Lokale heffingen

In het financiële overzicht hierboven staat de netto opbrengst aan lokale heffingen (opbrengst min de kosten). Dit verschilt van de tabel in het hoofdstuk 'lokale heffingen', waar alleen de baten zijn weergegeven. Lokale heffingen bestaan uit gebonden en niet-gebonden heffingen:

Gebonden heffingen (ook wel tarieven of leges) zijn bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing en rioolheffing. Die mogen alleen worden geheven om de kosten te dekken. We verantwoorden deze heffingen in het programma waar de kosten ontstaan.

Niet-gebonden heffingen zijn vrij te besteden. Zoals de Onroerende Zaak Belasting (OZB), toeristenbelasting, forensenbelasting, vermakelijkhedenretributie en precariobelasting. Bij de OZB voor niet-woningen wordt een deel gebruikt voor het ondernemersfonds. Ook opbrengsten uit dwanginvordering worden bij deze heffingen gerekend.

Bij de niet-gebonden OZB-heffing hebben we in aansluiting op de septembercircularis 2024 een indexatie toegepast van 2,7% (raadsbesluit van 17 december 2024). Daarnaast is in verband met de ombuigingen de OZB-opbrengst voor woningen verhoogd met 16,16% en de OZB-opbrengst voor niet-woningen met 4%. (Raadsbesluit van 12 november 2024)

Bij de gebonden heffingen is net als bij de OZB-heffing een indexatie toegepast van 2,7%.

Algemene uitkering

In de begroting 2025 is € 49.624.000 opgenomen voor de algemene uitkering. De algemene uitkering 2025 na de Decemercircularis 2025 is € 24.000 hoger uitgevallen. In de raadsbrief van 20 januari 2026 bent u hierover reeds geïnformeerd. De totale baten in 2025 inzake de algemene uitkering voor voorgaande jaren zijn € 245.000 lager uitgevallen. Dit is een gevolg van negatieve bijstelling van de algemene uitkering 2023 en 2024 in 2025. In latere specificaties over dienstjaar 2024 is de algemene uitkering 2024 naar beneden bijgesteld als gevolg van afname van de suppletie-uitkering "huishoudens laag inkomen" (-/- € 158.000) en bijstelling van de Uitkeringsfactor 2024 (-/- € 66.000). In specificatie 15 van december 2025 is de algemene uitkering 2023 met € 45.000 naar beneden bijgesteld.

Stelpost BTW compensatiefonds (BCF)

Voor compensabele taken mogen gemeenten de BTW terug vragen van het Rijk via het BTW Compensatie Fonds: het BCF. Dit fonds wordt gevoed door een uitname vanuit het Gemeentefonds: macro gezien betalen de gemeenten samen dus de terug gevraagde BTW over compensabele taken. De uitname uit het Gemeentefonds is in 2025 hoger geweest dan de terug gevraagde BTW: hiervoor had de gemeente reeds een positieve stelpost in de algemene uitkering 2025 opgenomen van € 330.000. De werkelijke

retournering in het Gemeentefonds voor Enkhuizen bedraagt over 2025 € 480.000. Gelet op de kwetsbare financiële situatie op de lange termijn -en gelet op informatie daarover van de Rijksoverheid- heeft de gemeenteraad besloten om ook na 2025 een structurele stelpost van € 330.000 als bate in de algemene uitkering op te nemen.

Dividend

BNG

Het resultaat van de BNG over het boekjaar 2024 bedroeg € 294 miljoen. Aan de aandeelhouders werd 50% na belastingen uitgekeerd; een bedrag van € 2,51 per aandeel (2023: € 2,16 per aandeel). Voor Enkhuizen betekent dat een dividenduitkering van € 328.000.

ALLIANDER

Het resultaat van Alliander over het boekjaar 2024 bedroeg € 976 miljoen (2023 bedroeg 267 miljoen). Van dit resultaat werd € 148,8 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders, waarvan € 53,0 miljoen als interimdividend in 2024 is uitgekeerd. Aanvullend is in 2025 € 98 miljoen aan de aandeelhouders uitgekeerd. Voor Enkhuizen bedroeg deze aanvullende dividenduitkering in 2025 € 86.000. Vanaf 1 januari 2025 hebben de aandeelhouders van Alliander een plafond geïntroduceerd, waarbij de absolute dividenduitkering is gemaximeerd op € 100 miljoen.

Financiering

De Gemeente Enkhuizen heeft per 1 januari 2025 voor een bedrag van € 38.397.000 aan langlopende leningen aangetrokken. Gedurende het jaar werd een lening van € 3.000.000 aangetrokken en afgelost werd een bedrag van € 4.627.000. Het bedrag aan langlopende financiering per 31-12-2025 komt dan uit op een bedrag van € 36.770.000. De hiermee gepaard gaande rentelasten bedragen € 612.000. De overige financieringslasten bedragen € 11.000. Na de rentebaten (€ 231.000) en de doorbelasting aan de taakvelden (€ 396.000) resteert op het taakveld treasury een voordeel van € 4.000.

Onvoorzien

De post onvoorzien wordt in de begroting opgenomen voor uitgaven waarmee tijdens het opmaken van de begroting (in de zomer) geen rekening kon worden gehouden. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag van € 27.000 opgenomen. De post onvoorzien is in 2025 niet aangewend.

Overhead

In de begroting en jaarstukken moet de overhead centraal worden begroot en verantwoord. Onder overhead vallen alle functies die bedoeld zijn om medewerkers in hun dagelijkse werk te sturen en ondersteunen. Zoals leidinggevenden, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting, financiën, en intern toezicht en controle. Volgens de regels van het BBV worden de kosten en opbrengsten van overhead niet langer bij de aparte beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder één apart taakveld. Het totaal bedrag aan Overhead in de jaarrekening 2025 komt uit op € 7.409.000.

Overhead

Bedragen x €1.000

	Realisatie 2025
Lasten	8.354
Baten	945
Saldo	-7.409

Bijdrage SED Organisatie

In dit onderdeel worden de verschillen tussen bijgestelde begroting 2025 en werkelijke lasten 2025 toegelicht. In de verschillenanalyse per programma in het programmaplan wordt daarom verwezen naar deze paragraaf.

De bijdrage van Enkhuizen voor dienstjaar 2025 is € 170.000 lager dan geraamd. Dit is een gevolg van het batig resultaat 2025 van de SED Organisatie.

De verschillen tussen raming en werkelijk per programma zijn aanzienlijk. Dit komt omdat de toerekening van de werkelijke lasten naar de programma 's -op basis van fiscale voorschriften- moet zijn gebaseerd op de werkelijke toerekening naar de taakvelden in de jaarrekening 2024. Deze toerekening was bij het opmaken van de begroting 2025 nog niet bekend, zodat voor de begroting 2025 de verdeling/toerekening uit de begroting 2024 is gehanteerd.

In € 1.000	Raming 2025	Werkelijk 2025	Saldo 2025
Programma Bestuur en Dienstverlening	8.242	7.312	930
Programma Ruimte	5.845	6.541	-696
Programma Samenleving	4.180	4.245	-65
Totaal Bijdrage SED	18.267	18.098	170

Vennootschapsbelasting

Als gevolg van de invoering van de 'Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen' zijn gemeenten verplicht vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen, als zij een fiscale onderneming hebben. Om de belastinglast voor de jaarrekening 2025 in te schatten, is onderzocht bij welke activiteiten opbrengsten van derden worden ontvangen en of deze activiteiten mogelijk te kwalificeren zijn als ondernemersactiviteiten. Op de activiteiten van de gemeente wordt geen winst behaald. De gemeente zal bij het opstellen van de jaarrekening 2025 daarom geen rekening hoeven te houden met een belastinglast.

Verplichte indicatoren

Hieronder staan de verplichte beleidsindicatoren voor programma Bestuur en dienstverlening. Deze staan op de website <https://www.waarstaatjegemeente.nl>. De indicatoren laten ons zien of we beter of slechter presteren dan andere gemeenten.

Naam indicator	Eenheid	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	SED organisatie	0,13	0,29	0,38	0,43	0,52
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	SED organisatie	0,13	0,29	0,38	0,43	0,52
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	SED organisatie	*	*	*	*	*
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten extern *)	SED organisatie	*	*	*	*	*
Overhead	% van totale lasten	SED organisatie	9,41	9,48	8,1	8,26	8,15

*) De indicatoren zoals deze hier zijn weergegeven, kunnen alleen worden berekend voor gemeenten waarbij de ambtelijke ondersteuning niet is uitbesteed. In het geval van Enkhuizen is de ambtelijke ondersteuning ondergebracht bij de SED organisatie. Wanneer deze indicatoren worden berekend, geeft dit een afwijkend beeld ten opzichte van andere gemeenten. Daarom zijn deze indicatoren niet ingevuld.

Met wie werken we samen

Voor het programma Bestuur en dienstverlening hebben we samengewerkt met de volgende verbonden partijen:

- SED organisatie,
- Shared Service Centrum DeSom,
- Westfries Archief,
- Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS),
- Alliander NV
- NV Bank Nederlandsche gemeenten (BNG).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

.	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting en realisatie
Lasten	12.455	13.508	12.694	-814
Baten	55.989	59.837	59.485	-352
Gerealiseerd resultaat	43.533	46.328	46.791	462

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen JR2025 t.o.v. B2025 (>€ 20.000)		Bedrag	V/N
Lasten:			
Bijdrage SED		930	V
Kapitaallasten		-37	N
Verkiezingen		-21	N
Afdracht leges		42	V
Wachtgeld en APPA		-365	N
Uitvoering WOZ woningen		30	V
Post onvoorzien niet aangewend		27	V
Overige verschillen		208	V
Totaal lasten:		814	V
Baten:			
Leges opbrengst		25	V
Toeristenbelasting		-75	N
OZB eigendom niet-woningen		-31	N
Algemene uitkering		-245	N
Overige verschillen		-26	N
Totaal baten:		-352	N
Totaal verschil		462	V

Lasten:

Bijdrage SED (€ 930.000 voordeel)

De bijdrage aan de SED Organisatie wordt in het onderdeel "Bijdrage SED Organisatie" in programma 1 nader toegelicht.

Kapitaallasten (€ 37.000 nadeel)

De rentekosten op het taakveld treasury worden doorbelast naar de taakvelden. Doordat er minder rentekosten zijn kunnen we ook minder rentekosten doorbelasten naar de taakvelden.

Verkiezingen (€ 21.000 nadeel)

Het vervangen en aanschaffen van (nieuw) verkiezingsmateriaal was noodzakelijk. De uitgaven voor de verkiezingen zijn daardoor hoger dan geraamd.

Afdracht leges (€ 42.000 voordeel)

In het kader van het spreiden van aanvragen voor reisdocumenten is in 2025 een aangepaste tariefstructuur ingevoerd. Gedurende de maanden maart tot en met augustus wordt het maximale tarief gehanteerd, terwijl in de maanden september tot en met februari een korting van € 10,00 geldt. Ondanks deze gemeentelijke korting brengt het ministerie het volledige legesbedrag in rekening. Dit betekent dat een stijging in het aantal aanvragen direct leidt tot hogere uitgaven voor de gemeente. Met de NJN is de afdracht leges bijgeraamd, omdat het aantal aanvragen reisdocumenten hoger ging zijn, dan bij de begroting was aangegeven. De realisatiecijfers 2025 laten zien dat deze bijraming te hoog is geweest. Er zijn wel meer aanvragen reisdocumenten geweest, maar de toename van het aantal aanvragen reisdocumenten was minder dan verwacht.

Wachtgeld en APPA (€ 365.000 nadeel)

Bij de berekening van de voorziening wachtgeld en pensioenen voor politieke ambtsdragers wordt jaarlijks rekening gehouden met wijzigingen in de verplichtingen volgens de BBV-regels. Op advies van de commissie BBV is de voorziening dit jaar extra verhoogd, omdat de pensioenen per 1 januari 2028 verplicht worden overgedragen aan het ABP en daarbij de dekkingsgraad van het ABP moet worden gevolgd. Deze aanvullende ophoging passen we ook in de komende jaren toe, zodat de voorziening bij overdracht zo goed mogelijk aansluit en een tekort wordt voorkomen.

Uitvoering WOZ woningen (€ 30.000 voordeel)

De kosten van inhuur (Thorbecke) ten behoeve van de afhandeling van bezwaren/beroepen en herwaarden vallen lager uit door o.a. minder bezwaren/beroepen.

Baten:

Leges opbrengst (€ 25.000 nadeel)

Legesopbrengsten reisdocumenten: in 2025 is gestart met een gereduceerd tarief voor reisdocumenten in de periode september tot en met februari. Omdat nog niet goed kon worden ingeschat welk effect het invoeren van een gereduceerd tarief zou hebben op de opbrengsten van de reisdocumenten, hebben we de legesopbrengsten met de NJN bijgeraamd. De reële cijfers van 2025 laten zien dat deze bijraming te hoog is geweest. Er zijn wel meer aanvragen reisdocumenten geweest, maar de toename was minder dan verwacht. Leges algemeen: door de verhuizing naar en de verbouwing van het stadhuis kon de trouwzaal van het stadhuis voor een half jaar niet gebruikt worden voor het voltrekken van huwelijken. De opbrengsten van de huwelijksleges is daardoor minder geweest.

Toeristenbelasting (€ 75.000 nadeel)

De raming voor 2025 is te hoog gebleken.

OZB eigendom niet-woningen (€31.000 nadeel)

Door het toekennen van bezwaren uit 2023 is de opbrengst met € 14.500 afgenomen.

Dit betreft een vermindering van voorgaande jaren

Programma Ruimte

Het programma Ruimte gaat over nieuwe uitdagingen en het beheer en de ontwikkeling van de leefomgeving in onze gemeente. We pakken verschillende uitdagingen in de leefomgeving zoveel mogelijk tegelijk aan. Er zijn doelen voor nieuwe ontwikkelingen, zoals woningbouw. En we houden rekening met het totale beheer en de veiligheid van de leefomgeving.

In dit programma laten we zien wat we in 2025 met de beschikbare middelen gaan doen. En wat we daarvan verwachten. De onderwerpen zijn:

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Openbare ruimte
- Veiligheid
- Economie
- Duurzaamheid en milieu

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Hieronder staan de belangrijkste doelen in kaders beschreven. In elk kader staat het doel, wat we hebben bereikt en wat we daarvoor hebben gedaan in 2025. De basis van deze doelen en activiteiten is te vinden in de CUP (college- uitvoeringsprogramma).

Veiligheid

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Een leefbaar en veilig Enkhuizen waar het voor iedereen prettig wonen en werken is
Gemeente Enkhuizen heeft samen met haar inwoners en (veiligheids)partners samengewerkt aan een stad waar het voor iedereen prettig wonen en werken is.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Integraal Veiligheidsplan 2023-2026

Door zichtbare en meer gerichte handhaving is ingezet op probleem- en/of aandachtsgebieden. We hebben uitvoering gegeven aan het Integraal veiligheidsplan en hebben de onderwerpen hieruit opgepakt, uitgevoerd en uitgerold.

In het vaarseizoen heeft vaartoezicht plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een vermindering van het aantal meldingen van overlast op het water. Hierbij is effectief samengewerkt met gemeente Stede Broec.

Preventief hebben een aantal voorlichtingscampagnes op het gebied van ondermijning plaatsgevonden. Zo is er een herkenning van drugs campagne en voorlichting op de weekmarkt georganiseerd. Daarnaast zijn repressief verschillende controles/handhavingsacties uitgevoerd. Deze controles/acties worden vaak uitgevoerd met partners zoals de politie het Bestuurlijk Interventie Team West Friesland.

Om de bewustwording over cybercriminaliteit bij inwoners en ondernemers te vergroten, zijn in 2025 zijn verschillende voorlichtingscampagnes georganiseerd. Zo heeft het SED-brede cybercrime congres plaatsgevonden. Het congres 'senioren online veilig' is ook voor een breder publiek opengesteld.

Horeca- en Evenementen

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Als gemeente zetten we ons blijvend in voor een gastvrij Enkhuizen

- We geven de horeca, ondernemers en organisatoren duidelijkheid over wat zij wel of niet mogen qua (winter)terrassen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Horeca en evenementen

Na het vaststellen van de Horecavisie is deze vertaald naar een nieuw Horeca- en terrassenbeleid, welke in het tweede kwartaal van 2025 door de raad is vastgesteld.

Openbare ruimte

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Een veilig winkel- en voetgangersgebied

Het voetgangersgebied is alleen toegankelijk voor voetgangers, uitgezonderd de venstertijden voor laden en lossen. Fietzers toegestaan tussen 20.00 uur en 09.00 uur.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Verkeersmaatregelen

- De hydraulische palen zijn op drie locaties in het kernwinkelgebied gerealiseerd.
- Het verkeersplan Enkhuizen 2025-2035 is vastgesteld.
- Schoolzones zijn aanbesteed en worden in 2026 verder uitgewerkt.
- Parkeerverordening is in lijn gebracht met de ambities uit het Parkeer- en Verkeersontwikkelplan.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

In Enkhuizen koppelen we de parkeer- en verkeerssituatie aan de wens van inwoners, ondernemers en bezoekers

De verkeersverordening parkeren is aangenomen en biedt de ruimte om in 2026 verder uitvoering te geven aan het Parkeer- verkeerontwikkelplan.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Kunstwerken

In 2025 is in de Buitenhaven de diepte van de stortsteen van de steenglooing onder de steiger verhoogd ten behoeve van de afgemeerde schepen. Tevens is de waterdichtheid van de Kade (voorlangs Zuiderzeemuseum) verbeterd, zodat de Kade minder gevoelig wordt voor extreem hoogwater van het IJsselmeer. De houten onderbouw van de lange houten fietsbrug E048 (De Veste-Wethouder Westdorppad) is vervangen. De remmingwerken van de Blauwpoortbrug zijn vervangen. De vleugelwand van het monument De Ouwe Gouwsboom is tijdelijk gestut teneinde de stabiliteit te waarborgen. In 2026 zal de partiele restauratie van het monument plaatsvinden. De verzakkingen van brug E145 (Zuider Kadijken) zijn middels het aanbrengen van damwand verholpen. De vervanging van brug E099 Pannewal is opgestart. Aan de noordzijde van de RSG is in overleg met HHNK een extra duikerbuis aangebracht om middels een betere doorstroming vissterfte in de vijver Weeshuispolder te voorkomen.

Openbaar groen

In 2025 werd voldaan aan het onderhoudsniveau B. In tegenstelling tot de andere gebieden is de gewenste ambitie in het Snouck van Loosenpark een A-niveau (met uitzondering van de hagen). De kwaliteit van het Snouck van Loosenpark over het geheel van 2025 is een B niveau. In 2025 was een toename van iepenziekte, totaal werden er 46 aangetast bomen gekapt. Groen technisch gezien voldoet de beplanting in het algemeen ruimschoots aan de kwaliteitsnormen. Het gewijzigde maairegime op de Vestingwal en Boksewei heeft een positief effect op de biodiversiteit.

Openbare verlichting

De vervangingen openbare verlichting 2025 is aanbesteed en wordt in 2026 uitgevoerd. Tevens kabel- en kast vervanging en reconstructies uitgevoerd om veilig werken aan de elektrische installaties te waarborgen en de openbare verlichting goed te laten functioneren. Dit betreft onder andere de Kastanjelaan, het Koperwiekplein en de evenementenkast aan het parkeerterrein Ossenmarkt.

Waterwegen en baggeren

In 2025 is gebaggerd een deel van de vaarwegen die na de Overdracht Stedelijk Water van de gemeente aan HHNK, nog door de gemeente Enkhuizen moet worden gebaggerd. Tevens is een pilot project met milieuvriendelijk baggeren (met enzymen) in gracht Zuiderhavendijk met succes afgerond. Er hoeft minder bagger te worden afgevoerd en de stank is verminderd. In 2025 zijn bermsloten niet gebaggerd, in een cyclus van 7 jaar is 2025 het jaar waarin deze activiteiten niet plaatsvinden. De beschoeiing van Klaverweid is vervangen door een kunststof beschoeiing. De beschoeiing van het eilandje in vijver Snouck van Loosenpark is vervangen. Voorbereidingen zijn getroffen voor de grootschalige vervanging van de beschoeiingen van Bakboord.

Wegen

Er zijn in 2025 onderhoudswerkzaamheden gerealiseerd om de wegen op niveau B te houden en achterstand in onderhoud weg te werken. Het betreft asfaltwegen en elementenverhardingen. De volgende wegen zijn in 2025 in onderhoud geweest.

- Asfaltschadeherstel scheurenvullen.
- Asfaltschadeherstel freesvakken.
- Sluisweg nieuwe deklaag
- Straatwerk op de Vest hersteld.
- Halfverharding op de Vest vervangen.
- Koppel straatmakers voor klein onderhoud.
- Onderzoeken draagkrachtmetingen asfaltfunderingen.
- Vervolgonderzoeken op draagkrachtmetingen voor herstel.
- Groot onderhoud Noorderweg – Asterstraat.

Economische zaken

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen is een stad waar volop ruimte is voor economie en werkgelegenheid

- We hebben een aantrekkelijk klimaat geboden voor ondernemers.
- In de samenwerking met ondernemers hebben we elkaar goed weten te vinden. We hebben acties gezamenlijk opgepakt, als dat mogelijk was.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Economie

- Het relatienetwerk hebben we versterkt door actief bedrijven te bezoeken en aanwezig te zijn bij bijeenkomsten georganiseerd door de Ondernemers Federatie Enkhuizen (OFE).
- We hebben een start gemaakt met de acties in de uitvoeringsagenda bij het adviesrapport 'Naar een toekomstbestendig kernwinkelgebied'.
- We hebben onderzoek uitgevoerd naar de meerwaarde analyse Schepenwijk en Krabbersplaat (toekomstbestendige bedrijventerreinen in samenwerking met Parkmanagement Enkhuizen (PME)).
- We hebben ondernemers ondersteuning geboden via het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord op het gebied van financiering, verduurzaming, innoveren, digitaliseren.
- Op regionaal niveau hebben we de ontwikkelingen en initiatieven afgestemd op het gebied van bedrijventerreinen, winkelgebieden, agrarische sector en huisvesting van buitenlandse werknemers.

- Het ondernemersklimaat hebben we gestimuleerd via het budget Regionaal Economische Agenda (REA). We droegen daarmee bij aan projecten die de economie stimuleren zoals Talent Academy, Greenport Noord-Holland Noord, toeristische promotie van de regio Westfriesland en het Startersloket Westfriesland.
- Met de uitvoering van het accountplan hebben we de samenwerking met lokale en regionale ondernemersverenigingen gecontinueerd en versterkt.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen is een toeristvriendelijke en gastvrije stad

- We hebben gewerkt aan het nog aantrekkelijker maken van de stad.
- We hebben het toeristisch product versterkt (promotie van Enkhuizen en Westfriesland).

Wat hebben we ervoor gedaan?

Toerisme

- Samen met Stichting Marketing Enkhuizen (SME) hebben we het merk Enkhuizen vergroot: Enkhuizen staat op plek 58 van de merkrachtranglijst 2025 van alle 342 gemeenten in Nederland en op de 2^e plaats van meest bezochte uitjes kleine steden op Google.
- We hebben uitvoering gegeven aan de acties uit de Toeristische Visie 'Welkom in Enkhuizen 2024-2030'.
- We hebben de gastvrijheid vergroot door deelname aan de HogeNood app voor meer zichtbaarheid van openbare en opengestelde toiletten in de binnenstad. Op de lijst van meest toiletvriendelijke gemeenten in Nederland (2025) is de stad van plek 60 naar plek 21 gestegen.
- De uitkomst van het onderzoek naar de impact van riviercruisevaart op Westfriesland hebben we verwerkt in het in 2025 vastgestelde ambitedocument Havens Enkhuizen. In 2025 meerden ruim bijna 500 cruiseschepen aan in de haven van Enkhuizen. Er is een nieuw informatiebord voor bezoekers cruiseschepen in de haven geplaatst.
- We hebben de samenwerking gestimuleerd tussen gemeente, het Toeristisch Overleg Enkhuizen en Stichting Marketing Enkhuizen door organisatie van 2^e werksessie met als 'thema Nautisch Enkhuizen'.
- Enkhuizen is een onderdeel van een groter toeristisch product: Westfriesland. We hebben ingezet op promotie van de regio:
 - via het opnieuw verspreiden van het magazine 'Beleef Westfriesland';
 - via de website www.beleefwestfriesland.nl en met uitagenda en promotie via de socials (o.a. tijdens IronMan);
 - via de papieren toeristische plattegrond voor de regio Westfriesland die we hebben uitgegeven en verspreid.
- Samen met de 6 gemeenten hebben we een Europese aanbesteding uitgevoerd voor het aantrekken van een marketingbureau voor de promotie van Beleef Westfriesland tot en met 2028;
 - vanaf juli is de samenwerking met Bureau Insiders gestart;
 - we hebben een Nieuwe strategische Visie voor de toeristische promotie van Westfriesland opgesteld i.s.m. diverse stakeholders.

Begraafplaats

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Zorgen voor een goed, efficiënt en respectvol beheer van de begraafplaats

Er is gestart met de inventarisatie van de beschikbare ruimte.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Begraafplaats

Er is begonnen met het inventariseren van de beschikbare ruimte op de begraafplaatsen. Ook is de groenvoorziening op orde gemaakt.

Milieu

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Een duurzame bodemkwaliteit

We hebben gewerkt aan het voorkomen van risico's voor de gezondheid en het milieu.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Overdracht bodemtaken

We hebben actief bijgedragen aan een duurzame bodemkwaliteit door gericht toezicht en beheer. Zo hebben we:

- Toezicht gehouden op grondstromen en de toepassing van grond, waardoor alleen schone en geschikte grond is gebruikt en nieuwe bodemverontreinigingen zijn voorkomen.
- Bodemonderzoeken beoordeeld, zodat plannen en werkzaamheden in de gemeente voldoen aan de kwaliteitsnormen.
- Toezicht gehouden bij bedrijven om te controleren of bodem beschermende maatregelen correct worden toegepast. Hierdoor hebben we risico's op nieuwe verontreinigingen beperkt.

Daarnaast hebben we ervoor gezorgd dat bestaande bodem- en grondwaterverontreinigingen worden opgeruimd of goed beheerd. Hiermee beschermen we de leefomgeving én voorkomen we dat problemen zich in de toekomst verder ontwikkelen.

De uitvoering van deze bodemtaken hebben we volledig overgedragen aan de omgevingsdienst. Dit was nodig vanwege de specialistische kennis die daarbij komt kijken en om efficiënter te kunnen werken. Door deze overdracht is versnippering voorkomen. De omgevingsdienst legt jaarlijks verantwoording af over alle uitgevoerde milieutaken.

Duurzaamheid

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen heeft een duurzame binnenstad

We hebben het zonnepanelenbeleid voor de binnenstad Enkhuizen versoepeld.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Zonnepanelenbeleid

Met dit beleid kunnen eigenaren van woningen en panden in de binnenstad nagaan op welke manier zij hun eigendom kunnen verduurzamen door het plaatsen van zonnepanelen. Bij het opstellen van dit beleid is rekening gehouden met de aanwezigheid van beschermde monumenten en de status van de binnenstad als rijksbeschermd stadsgezicht. Dit heeft geresulteerd in nieuwe criteria voor het al dan niet mogen plaatsen van zonnepanelen. Er wordt gekeken naar onder andere de zone, de zichtbaarheid vanuit de openbare ruimte, het ontwerp van het paneel en de invulling van het dak.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen heeft een duurzame, klimaatbestendige gebouwde omgeving (die invloed heeft op alle aspecten van ons leven)

- We hebben gewerkt aan het verminderen van de CO2-uitstoot door de gebouwde omgeving te verduurzamen (de gebouwen waarin we leven, de distributiesystemen die zorgen voor ons water en energie, en de wegen, bruggen en transportsystemen die we gebruiken). Ook hebben we duurzame energie opgewekt.
- We hebben gewerkt aan het ontwikkelen van duurzame bedrijventerreinen.
- We hebben gezorgd voor een duurzame interne organisatie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Energie infrastructuur

In 2025 droegen we bij aan de Energievisie 2.0 voor Noord-Holland Noord. Deze visie gaf richting aan de ontwikkeling van de regio en de gemeente tot 2050. Samen met de provincie, gemeenten, netbeheerders en andere betrokkenen brachten we de toekomstige vraag en het aanbod van energie in beeld. We passen dit aan bij nieuwe ontwikkelingen. Dit is een opgave die over meerdere jaren doorloopt

Voor heel Noord-Holland werkten we toe naar een gezamenlijke planning van het energiesysteem. Daarvoor werd een eerste aanzet gemaakt aan een ontwerp van een nieuw flexibel energiesysteem, waarin meerdere soorten energie, energieopslag en het omzetten van energievormen een plek hebben. Dit is een complexe opgave en gaat over meerdere jaren plaatsvinden.

Energiebesparing

We hebben in 2025 ingezet op het verduurzamen van bestaande woningen. Met de lokale isolatieaanpak zijn inwoners actief ondersteund bij het treffen van isolatiemaatregelen, waarbij speciale aandacht is uitgegaan naar huishoudens met een verhoogd risico op energiearmoede. De combinatie van financiële ondersteuning en ontzorging heeft geleid tot een groeiend bereik onder inwoners en een zichtbare toename van het aantal uitgevoerde maatregelen. De doelstelling was om tot december 2026 294 woningen te isoleren. Eind 2025 staat de teller op 264 geïsoleerde woningen. Daarmee ligt de uitvoering voor op schema. In 2025 is ook de SPUK subsidie voor de tweede en derde ronde aangevraagd en toegekend.

Energieopwekking

De ambitie voor het opwekken van duurzame energie in Noord-Holland Noord was 3,6 terawattuur in 2030. In 2025 hebben we 60 procent van deze ambitie bereikt.

Voor Westfriesland geldt een ambitie van 0,7 terawattuur in 2030. In 2025 hebben we daarvan 38 procent gerealiseerd.

In 2026 zal er weer opnieuw gekeken worden naar wat er na 2030 gedaan moet worden om de energietransitie en de opwek van duurzame energie te versnellen. Deze opgave zal groter zijn dan de afgelopen jaren. Dit aangezien het opwekken van duurzame energie een onderdeel is van het elektriciteit netwerk van de toekomst.

In 2025 is de eerste verkenning opgestart door Rijkswaterstaat naar het OER Traject windpark Krabbersgat. De verkenning zal doorlopen in 2026.

In 2025 onderzochten we de mogelijkheden voor zonne-energie boven parkeerplaatsen binnen de gemeente. Er is een vervolgonderzoek gestart om in beeld te brengen wat de mogelijkheid van een Solar Carport nabij de P&R kan zijn. Dit onderzoek loopt nog door in 2026

Soorten Management Plan

We hebben in 2025 het ecologisch onderzoek voor het Soorten Managementplan afgerond. Hiermee is de basis gelegd voor het uitvoeren van het Soorten managementplan. Met het (veld)onderzoek is de aanwezigheid van huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen binnen de gemeente in kaart gebracht. Dit

maakt inzichtelijk hoeveel nest- en kraamkasten per wijk nodig zijn om aan de voorwaarden van een (pre) SMP vergunning te voldoen.

Verduurzamen bedrijventerreinen

In 2025 ondersteunden we ondernemers in Enkhuizen bij het verduurzamen van hun bedrijf en omgeving. We organiseerden meerdere ondernemersbijeenkomsten over energie en voerden energiescans uit bij MKB-bedrijven in de winkelstraat en bij bedrijven die moesten voldoen aan de energiebesparingsplicht. In gesprekken en bedrijfsbezoeken brachten we concrete verduurzamingskansen en knelpunten in beeld. Daarnaast startten we een onderzoek naar collectieve oplossingen op het stroomnet bij onderstation Enkhuizen, waaraan 25 grootverbruikers uit de SED-gemeenten deelnemen.

Warmte transitie bestaande omgeving

Voor het opstellen van het warmteprogramma is een Bestuursopdracht gewijzigd en goedgekeurd door het college. Voor het benodigde externe advies is een opdracht opgesteld. Deze wordt in 2026 aanbesteed. Met het Warmteprogramma wordt ook een bronnenstrategie opgesteld. Voor het opstellen van het Warmteprogramma heeft de rijksoverheid de termijn verruimd t/m 31 december 2027.

In 2025 werd duidelijk dat het Zeer Lage Temperatuur warmtenet (ZLT net) niet haalbaar is. De coöperatie Buurtwarmte Enkhuizen (BWE) onderzoekt of in een andere vorm het aardgasvrij maken van de wijk mogelijk wordt. BWE onderzoek samen met de bewoners en gemeente of mini-warmtenetten wel mogelijk zijn en bereid een wijzigingsaanvraag voor het behoud van de subsidie van het rijk voor.

Het onderzoek naar de mogelijkheid van een Geothermiebron (Drechterland) zit in de onderzoeksfase. De ontwikkelaar van de bron is ook met enkele bedrijven en de gemeente in gesprek om de kansen voor de warmtelevering aan de bedrijven en woonhuizen te onderzoeken.

De eventuele ontwikkeling van de Geothermiebron en het hoog temperatuur warmtenet is kansrijk als bron voor Enkhuizen-Noord. Door de onzekerheid over de ontwikkeling is er nog geen start gemaakt met het wijkuitvoeringsplan.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Westfriesland is een vitale, leefbare en duurzame regio

We hebben met LEADER ingezet op kwalitatief leven op het platteland, verbinden en verspreiden van de Westfrieze cultuur en op goed en langgebruik van grondstoffen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

LEADER

In 2025 hebben diverse Westfrieze projecten akkoord gekregen van de Lokale Actiegroep voor een LEADER subsidie.

We hebben de werkwijze van de Lokale Actiegroep (LAG) en de LEADER-coördinatoren meer onder de aandacht gebracht in gesprekken en via de gemeentelijke communicatiekanalen. Deze werkwijze is gericht op begeleiding van initiatiefnemers van idee naar aanvraag en van aanvraag naar uitvoering.

Afvalinzameling

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen heeft een goed werkende afvalinzameling en –verwerking

- We hebben een goede keuze gemaakt tussen dienstverlening, kosten en milieuresultaat.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Afvalinzameling

We hebben uitvoering gegeven aan het Afvalbeleidsplan. Daarbij is de gewenste 175 kg restafval per inwoner per jaar gerealiseerd. De inzameling, communicatie en samenwerking met HVC is verbeterd en de inzameling sinds september 2024 van restafval middels ondergrondse containers is een succes.

Erfgoed en Monumenten

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen is een stad die erfgoed en monumenten bewaart en onderhoudt, zodat ze bereikbaar zijn voor iedereen. We gebruiken deze erfgoederen ook als motor voor toekomstige ontwikkelingen in de stad

- We hebben zorg gedragen voor het behoud van erfgoed en monumenten.
- We hebben de zichtbaarheid vergroot van erfgoed voor zowel inwoners als bezoekers.
- We hebben het Erfgoedbeleid 'Erfgoed als vliegwiel' uitgevoerd volgens de bijbehorende uitvoeringsagenda.
- We hebben zorg gedragen voor het bewaren van ons erfgoed.
- We hebben erfgoed beter zichtbaar gemaakt voor inwoners en bezoekers.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Erfgoedbeleid

Het erfgoedbeleid met bijbehorende uitvoeringsagenda is in 2022 vastgesteld. Sindsdien is er gewerkt aan de 33 actiepunten uit dit beleid. In 2025 hebben we verschillende resultaten behaald op gebied van monumentenzorg en ten aanzien van de gemeentelijke collectie Enkhuizen. Voor het tweede jaar bestond de subsidieverordening instandhouding monumenten en er zijn 9 subsidies verstrekt. Ook is begeleiding aangeboden aan initiatiefnemers wanneer zij hun pand willen aanpassen of verduurzamen. Daarnaast is het erfgoedloket opgezet. Maandelijks kunnen eigenaren van monumenten terecht voor vragen over monumentbeheer. Tot slot is een eerste concept van de uitvoeringsrichtlijnen opgesteld. Wat betreft de gemeentelijke collectie Enkhuizen is het Paulus Potter symposium georganiseerd.

Ruimtelijke ontwikkeling

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Een gelijk verdeelde woningmarkt, met woningen die passen bij de wensen. Nu en in de toekomst

We hebben gewerkt aan een gevarieerd en duurzaam woonaanbod dat aansluit bij de behoefte van diverse doelgroepen, zoals vastgelegd in de Woondeal. Er is breed draagvlak gecreëerd voor de toekomstige woningbouwopgave. Raad en stakeholders zijn op één lijn gebracht over de prioriteiten voor het nieuwe Woonprogramma.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Woningbouwprojecten

Woonwagenstandplaatsen

We zijn in 2025 gestart met het onderzoek naar de haalbaarheid van een nieuwe locatie met woonwagenstandplaatsen achter De Gouw in Enkhuizen.

Stadskade

Op basis van het geoptimaliseerde ontwerp van project Stadskade hebben we het ontwerp-omgevingsplan in procedure gebracht.

De Gouwe Vaart (voorheen Gommerwijk West-west)

Met de ontwikkelaars hebben we de koop- en realisatieovereenkomst afgesloten voor de woonwijk De Gouwe Vaart. De voorbereidingen zijn gestart voor het bouwrijp maken van het noordelijk plandeel. De raad heeft kaders vastgesteld voor optimalisatie met meer woningen in het zuidelijk plandeel, als basis voor herziening van het omgevingsplan.

Bloemhof

Op 24 december 2025 is het omgevingsplan Bloemhof voor de herstructurering in de Bloemenbuurt onherroepelijk geworden na ongegrondverklaring van de beroepen door de Raad van State.

Nijevoert

Het haalbaarheidsonderzoek voor de beoogde woonwijk Nijevoert is samen met de ontwikkelaars uitgevoerd en afgerond. Gelet op de gemeentegrens overstijgende integrale woningbouwontwikkeling is een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Stede Broec afgesloten. De eerste voorbereidende werkzaamheden zijn gestart, met het uitvoeren van archeologisch onderzoek. Met de ontwikkelaars hebben we de noodzakelijke onderzoeken uitgevoerd en een start gemaakt met het opstellen van het omgevingsplan. Samen met ontwikkelaars zijn de voorbereidingen voor het sluiten van de anterieure overeenkomst afgerond. Voor de hoofdontsluiting van Nijevoert op de N505 is WoKT-subsidie (Woningbouw op Korte Termijn) aangevraagd en toegekend. De leden van de klankbordgroep, bewoners, gemeenteraad en bedrijven zijn door middel van bijeenkomsten, nieuwsbrieven en de website op de hoogte gebracht van de voortgang.

Margarethahof

In het kader van het project Margarethahof zijn diverse voorbereidende en toetsende werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van de verdere planvorming. Het voorlopig stedenbouwkundig ontwerp is inhoudelijk beoordeeld, waarna voorbereidingen zijn getroffen voor de bestuurlijke besluitvorming. Deze werkzaamheden hebben geresulteerd in het raadsvoorstel '(Stedenbouwkundige) uitgangspunten woningbouwplan Margarethahof' d.d. 17 februari 2026. Tevens is overeenstemming bereikt met de Linden Groep over de inhoud van de anterieure overeenkomst.

Betonningsgebouw

Voor het Betonningsgebouw hebben wij het principeverzoek van Capital B.V. voor de transformatie van het gebouw naar 19 appartementen beoordeeld. Het college heeft hierover een positief besluit genomen. Daarnaast hebben wij de afronding van de huurovereenkomst met Sailwise voorbereid. Ook hebben wij de overeenkomst met Capital B.V. inhoudelijk uitgewerkt.

Reigerweg

Voor het project Reigerweg hebben wij aan het begin van het jaar het principeverzoek beoordeeld en onze opmerkingen gedeeld met Welwonen. Welwonen heeft deze opmerkingen gebruikt om te participeren en vervolgens een nieuw plan uit te werken.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen heeft een vastgestelde omgevingsvisie

- De omgevingsvisie voor Enkhuizen is vastgesteld.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Omgevingsvisie

- Er is een advies opgesteld door de Commissie MER voor de omgevingseffectrapportage.
- Er is een aanvullende Omgevingseffectrapportage opgesteld (07 juli 2025).
- Er is een nota beantwoording zienswijzen ontwerp-Omgevingsvisie, OER en Participatierapport opgesteld (13 mei 2025 – redactioneel aangepast 4 juni 2025- aangepast 6 november 2025).

- We hebben zienswijzen ontvangen, de nota van beantwoording zienswijzen wordt in 2026 voorgedragen aan de Raad.
- We hebben informatieavonden georganiseerd voor de raad.
- De Omgevingsvisie is op basis van de zienswijzen na de ter inzage legging, de informatieavond voor de raad en reacties van het College aangevuld of aangescherpt.
- De raad heeft ingestemd met de Omgevingsvisie in december 2025.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Westfriesland in de top 10 beste woonregio's van Nederland

- We hebben ingezet op het toekomstbestendig maken van de bestaande woningvoorraad, met aandacht voor verduurzaming en leefbaarheid. We hebben de randvoorwaarden versterkt om langer zelfstandig wonen mogelijk te maken door regionale afstemming over woonzorgconcepten.
- De goede samenwerking met de Welwonen en HARE is gecontinueerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Woonakkoord

- We hebben, in samenwerking met Welwonen en HARE uitvoering gegeven aan de prestatieafspraken.
- We hebben een nieuw woonprogramma opgesteld met daarin ruimte voor woonzorgconcepten. Dit programma sluit aan op de Omgevingsvisie en borgt de gemeentelijke doelen voor de komende jaren.
- We hebben onderzocht hoeveel behoefte er is aan woonwagendstandplaatsen en nieuw woonwagen- en standplaatsenbeleid opgesteld en vast laten stellen door de raad.

Verplichte indicatoren

Hieronder staan de verplichte beleidsindicatoren voor programma Ruimte. Deze staan op de website <https://www.waarstaatjegemeente.nl>. De indicatoren laten ons zien of we beter of slechter presteren dan andere gemeenten.

Naam indicator	Eenheid	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	9	5	8	4	n.b.
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,7	2,1	3,4	1,6	n.b.
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	4,6	5,1	5,3	4,8	n.b.
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,5	0,8	0,8	0,8	n.b.
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	8	7,7	7,7	9,5	n.b.
Functiemenging	%		48,9	49,2	48,5	48,9	n.b.
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners van 15 tm 64 jaar		155,1	163,2	169,2	175,2	n.b.
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner		n.b.	172	n.b.	159	n.b.
Hernieuwbare elektriciteit	%		10,7	13,7	n.b.	n.b.	n.b.
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	CBS	243	269	320	321	332
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	0,7	3,7	n.b.	2,1	n.b.
Demografische druk	%	CBS	76,5	76,1	77,1	76,9	77,9
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	707	802	889	912	1010
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	832	882	975	996	1099

Met wie werken we samen

Voor het programma Ruimte hebben we samengewerkt met de volgende partijen:

- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
- Archeologie West-Friesland
- WerkSaam Westfriesland.
- Recreatieschap Westfriesland
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
- Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)

In het hoofdstuk 'verbonden partijen' leggen we de samenwerking verder uit.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil begroting en realisatie
Lasten	21.377	30.181	28.069	-2.112
Baten	8.826	16.389	16.372	-17
Resultaat	-12.551	-13.792	-11.697	2.095

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen JR2025 t.o.v. B2025 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-696	N
Kapitaallasten	106	V
Overhevelingsbesluit programma 2	1.183	V
Economische zaken	104	V
Afvalinzameling	185	V
Klimaat en duurzaamheid	1.126	V
Omgevingswet	111	V
Plankosten	-301	N
Kabels en leidingen	-50	N
Wegen onderhoud	215	V
Openbare verlichting	131	V
Wegen/verhardingen: reiniging en onkruidbestrijding	53	V
Openbaar groen	53	V
Riolering	-140	N
Overige verschillen	34	V
Totaal lasten:	2.112	V
Baten:		
Verkoop grond	175	V
Parkeren	-63	N
Inkomsten oov	49	V
Haven	196	V
Afvalinzameling	139	V
Klimaat en duurzaamheid	-1.115	N
Plankosten	301	V
Leges bouwen etc	218	V
Wegen onderhoud	42	V
Kabels en leidingen	-36	N
Overige verschillen	77	V
Totaal baten:	17	N
Totaal verschil	2.095	V

Lasten:

Bijdrage SED (€ 696.000 nadeel)

De bijdrage aan de SED Organisatie wordt in het onderdeel "Bijdrage SED Organisatie" in programma 1 nader toegelicht.

Kapitaallasten (€ 106.000 voordeel)

Op het taakveld treasury wordt een voordeel behaald op de rentekosten. Dit heeft tot gevolg dat er € 77.000 minder rentekosten aan dit programma worden toegerekend. Het resterende bedrag van € 29.000 betreft lagere afschrijvingslasten.

Overhevelingsbesluit programma 2 - parkeren (€135.000 voordeel)

In 2026 wordt met de invoering van betaald parkeren, de blauwe zone verwijderd. Hiervoor wordt het budget van 2025 overgeheveld naar 2026.

Economische zaken (€ 104.000 voordeel)

In de begroting was een subsidiepost per abuis dubbel opgenomen. Bij het opstellen van de begroting 2026 is deze dubbeltelling gecorrigeerd en is de betreffende raming structureel naar beneden bijgesteld.

Afvalinzameling (€ 185.000 voordeel)

De afvalinzameling mag volgens de regels van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) maximaal kostendekkend zijn. Dat betekent dat de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing niet hoger mogen zijn dan de totale kosten. In 2025 waren de lasten € 185.000 lager en de baten € 139.000 hoger dan begroot. Daarnaast rekenen wij volgens de BBV-regels ook indirecte kosten, zoals overhead en kapitaallasten, toe aan dit taakveld. Per saldo is daardoor geen sprake van een exploitatieresultaat. Eventuele verschillen worden verrekend via de voorziening afvalstoffenheffing. Zo blijft de afvalinzameling over meerdere jaren bezien budgettair neutraal en worden tariefschommelingen voor inwoners beperkt.

Klimaat en duurzaamheid (€ 1.126.000 voordeel)

De uitgaven vallen lager uit dan begroot. Een groot deel van deze uitgaven is subsidiabel en wordt gedekt door (rijks)subsidies, zoals CDOKE en NIP. Doordat de uitgaven lager zijn, kunnen ook minder subsidie-inkomsten worden verantwoord.

De subsidies zijn bedoeld voor programma's die over meerdere jaren worden uitgevoerd. Een deel van de middelen is in 2025 besteed. Omdat de uitvoering meerjarig is, wordt het resterende bedrag via de balans doorgeschoven naar 2026 om daar verder te worden ingezet.

Het resterende saldo ad € 68.000 is verrekend met de egalisatiereserve Klimaat en duurzaamheid.

Omgevingswet (€ 111.000 voordeel)

De uitgaven lopen niet helemaal synchroon met het toegekende budget dat per jaar is vrijgegeven. Het voordelig saldo wordt gestort in de bestemmingsreserve Omgevingswet..

Plankosten (€ 301.000 nadeel)

Plankosten worden niet vooraf geraamd en worden in 2025 gedekt door baten (zie baten)

Kabels en leidingen (€ 50.000 nadeel)

Er was achterstand in de contractuele recht van opstal, waardoor er een hogere onroerendgoedbelastingaanslag is ontvangen.

Wegen onderhoud (€ 215.000 voordeel)

Geplande werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2026 i.v.m ondergrondse infra werkzaamheden.

Openbare verlichting (€ 131.000 voordeel)

In de afgelopen 7 jaar is er te veel betaald aan Liander voor vastrechtkosten openbare verlichting. Dit is terugbetaald aan de gemeente waardoor er een voordeel ontstaat.

Wegen/verhardingen: reiniging en onkruidbestrijding (€ 53.000 voordeel)

Door de natte periode aan het einde van het jaar zijn de laatste veeggrondes niet uitgevoerd.

Openbaar groen (€ 53.000 voordeel)

Door dezelfde natte periode konden reconstructies van plantvakken niet worden uitgevoerd, omdat dit de kwaliteit van de nieuwe aanplant niet ten goede zou komen.

Riolering (€ 140.000 nadeel)

In Q4 2025 is onderzoek naar het hydraulisch functioneren van het riolering stelsel voorbereid om vervolgens de aanbesteding in Q1 2026 uit te voeren. Aangezien aanbesteding in 2026 begint is er budget overgebleven. De hogere storting voorziening komt door een lagere kosten dan begroot.

Baten:

Verkoop grond (€ 175.000 voordeel)

De hogere opbrengst heeft vooral te maken met de verkoop van een aantal grotere percelen, waaronder grond aan de Paktuinen en grond aan het Eiland. Daarnaast is er nog de opbrengst van diverse kleine stukjes grond.

Openbare Orde en Veiligheid (€ 49.000 voordeel)

De gerealiseerde baten vallen hoger uit dan bij de begroting is voorzien. Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere opbrengst uit opgelegde en verbeurde dwangsommen.

Haven (€ 196.000 voordeel)

We hebben afgelopen jaar meer passanten gehad in de haven van Enkhuizen. Ook hebben we het tarief voor de rivier cruisevaart aangepast. Hierdoor zijn er meer leges binnengekomen. Ook hebben we meer energie en water doorberekend aan de klanten omdat er meer gebruik is geweest.

Afvalinzameling (€ 139.000 voordeel)

Zie verklaring onder lasten

Klimaat en duurzaamheid (€ 1.115.000 nadeel)

Zie verklaring onder lasten

Plankosten (€ 301.000 voordeel)

Zie verklaring onder lasten

Bouwleges (€ 218.000 voordeel)

In 2025 zijn de gerealiseerde opbrengsten uit bouwleges € 218.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Deze meeropbrengst is hoofdzakelijk het gevolg van een hoger aantal ingediende en verleende vergunningaanvragen.

Parkeren (€ 63.000 nadeel)

In november 2025 is de nieuwe parkeerverordening aangenomen door de raad van Enkhuizen. Hierbij zijn de leges van de parkeervergunningen omgezet naar een parkeerbelasting. Hiermee is het boekjaar ook aangepast naar dezelfde looptijd als het belastingjaar. In voorgaande jaren werden de leges geboekt op het voorlopende vergunningsjaar.

Wegen onderhoud (€42.000 voordeel)

In 2025 zijn geen herstelwerkzaamheden uitgevoerd van ingravingen onder de wegen.

Kabels en leidingen (€36.000 nadeel)

Wegens minder uitgevoerd werk is er minder gefactureerd aan afnemers.

Programma Samenleving

In 2025 heeft de gemeente opnieuw haar toewijding aan het sociaal domein in de praktijk gebracht, met als doel het welzijn en de participatie van haar inwoners te bevorderen. De jaarrekening van het programma sociaal domein biedt inzicht in de uitvoering van de beleidsdoelen en de bijbehorende financiële resultaten. Het sociaal domein omvat een breed scala aan voorzieningen en ondersteuning, zoals jeugdzorg, werk & inkomen, zorg en maatschappelijke ondersteuning, en ook algemene voorzieningen zoals Sport en Cultuur. Deze voorzieningen zijn van cruciaal belang voor het welzijn van onze inwoners.

We reflecteren op de geleverde prestaties, de behaalde resultaten en de uitdagingen die we in het afgelopen jaar zijn tegengekomen. Het sociaal domein blijft een dynamisch en uitdagend werkterrein, maar we blijven ons inzetten voor een inclusieve samenleving waarin iedereen gelijke kansen krijgt om mee te doen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Hieronder staan de belangrijkste doelen in kaders beschreven. In elk kader staat het doel, wat we hebben bereikt en wat we daarvoor hebben gedaan in 2025. De basis van deze doelen en activiteiten is te vinden in de CUP (college- uitvoeringsprogramma).

Onderwijs

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen beschikt over goed(e) onderwijs(voorzieningen)

Voor kinderen die een mogelijke (taal)achterstand hebben, hebben we een voorziening die hen helpt om de achterstand in te halen om hen daarmee een goede aansluiting te geven op het basisonderwijs.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Onderwijs Achterstand Beleid (OAB)

Peuters met een (taal)achterstand hebben voorschoolse educatie ontvangen op de peuterschool. Deze inzet draagt eraan bij dat zij hun achterstand kunnen verminderen of zelfs volledig kunnen inlopen, en met een goede basis kunnen starten op de basisschool.

Onderwijshuisvesting

- We zijn, in samenwerking met gemeente Stede Broec, gestart met de ontwikkeling van een gemeentegrens-overstijgend Strategisch Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs.
- We zijn gestart met een locatieonderzoek voor een nieuwe basisschool in de binnenstad van Enkhuizen.
- We hebben een start gemaakt met het onderzoek naar de herziening van de

Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Enkhuizen 2016.

Sport, Cultuur en Recreatie

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen is een sportieve en cultuurrijke gemeente

In 2025 hebben wij diverse voorzieningen ondersteund waarmee wij onze bewoners de mogelijkheid geven om mee te kunnen blijven doen in sportieve, culturele en recreatieve activiteiten. Zo hebben onze kinderen cultuur en muziek op de basisscholen gekregen, en hebben zij hun talenten kunnen ontdekken en verder ontwikkelen. In 2025 waren er voldoende goed bereikbare openbare plekken om te recreëren. Wij hebben diverse verenigingen ondersteund die ervoor zorgdragen om de sociale betrokkenheid en het gevoel van

verbondenheid in de gemeenschap te versterken. Wij hebben ervoor gezorgd dat de voorzieningen en activiteiten fysiek en financieel beschikbaar zijn gebleven voor onze inwoners.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Cultuureducatie

- We hebben cultuur en muziek ingezet op de basisscholen samen met MADhouse en op het voortgezet onderwijs Rondje Cultuur.
- We hebben meegedaan met Cultuureducatie met Kwaliteit. Hierbij is onder andere ingezet op deskundigheidsbevordering van de leerkrachten.
- Het convenant met de Stichting Westfriese bibliotheken is met een jaar verlengd.
- Met de specifieke uitkering voor de bibliotheek hebben we ingezet op het versterken van de bibliotheekvoorziening.
- Met de Cultuurregio Noord Holland Noord hebben we een specifieke uitkering ontvangen voor een jongerenproject, daarmee hebben we het project YUSU uitgevoerd in alle gemeenten.

Sportbevordering

Via subsidieverlening is sturing gegeven aan het bereiken van een rijk verenigingsleven. Subsidies zorgen voor instandhouding en waardering van sport – en cultuurorganisaties en verenigingen die een functie vervullen voor participatie in onze samenleving en het bewerkstelligen van een sterke sociale basis.

We hebben uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan Brede Specifieke Uitkering (SPUK) specifiek aan de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen en het Sportakkoord.

In 2025 is de Sportraad Enkhuizen opgericht. Naast dat zij uitvoering geven aan het Lokaal sportakkoord hebben zij als doel het bevorderen van sportparticipatie en het versterken van de samenwerking tussen sportverenigingen in de gemeente.

Team Sportservice West-Friesland heeft activiteiten georganiseerd rondom beweging op en rond scholen, verenigingen en verzorgingshuizen en adviseert daarnaast op vele manieren om sport en bewegen te stimuleren in de gemeente. Er is een buitenspeeldag georganiseerd (speeleiland Kadijken), een kleutersportdag, een peuterinstuif en zijn er fietslessen gegeven aan nieuwe Nederlandse dames in samenwerking met het welzijnswerk Enkhuizen.

Vanuit Team Sportservice West-Friesland zijn er wekelijkse Inclusieve Beweeglessen verzorgd in samenwerking met De Baanbreker, Leviaan, Esdégé-Reigersdaal en Calidus.

In april en november zijn namens het Sportnetwerk West- Friesland regionale sportcafés West-Friesland georganiseerd voor bestuurders van sportverenigingen in West-Friesland. Om bestuurders te ondersteunen en te inspireren.

Doortrappen West-Friesland organiseerde in de zomer verschillende fietsactiviteiten voor ouderen, zoals fiets valpreventielessen en opfriscursussen om meer zelfvertrouwen op te fiets te geven.

Er is een Sporthuldigingsprotocol voor sportprestaties opgesteld. Sporters zijn gehuldigd tijdens de nieuwjaarsreceptie.

Welzijn

Stichting Welzijn Enkhuizen heeft in het afgelopen jaar diverse welzijnsactiviteiten voor jong en oud georganiseerd. In Jongerencentrum Cayen zijn activiteiten georganiseerd op het gebied van muziek, kunst en cultuur. Tienerhok IJsselzand is een belangrijke veilige ontmoetingsplek voor de jeugd tot en met 15 jaar. De activiteiten die hier plaatsvinden dragen bij aan het bevorderen van de sociale verbinding en het stimuleren van talentontwikkeling en het voorkomen van overlast in de openbare ruimte.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen is een gemeente waar iedereen kan meedoen zoals het hem of haar past. De voorzieningen in Enkhuizen zijn beschikbaar voor iedereen die ze nodig heeft

In het afgelopen jaar is onze professionele zorg goed bereikbaar geweest voor onze inwoners. We hebben daarbij binnen de wettelijke termijn betaalbare, passende zorg aangeboden aan onze meest kwetsbare mensen. Daarnaast hebben we ingezet op preventieve activiteiten om de kosten van Wmo en jeugdhulp te verlagen. We maakten hierbij gebruik van de mogelijkheden binnen het eigen netwerk van een inwoner.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Hervormingsagenda

- We hebben in samenwerking met de regionale projectgroep Hervormingsagenda Jeugd een adviesrapport opgesteld. In dit rapport is beschreven welke maatregelen lokaal en regionaal nodig zijn om te voldoen aan de inhoudelijke en financiële opgaven van de Hervormingsagenda Jeugd.
- Lokaal zijn wij gestart met het uitvoeren van de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd, met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken.
- We hebben het Verkenninginstrument Toegang bij het lokale team uitgevoerd. Het onderzoek heeft inzicht gegeven in de uitdagingen die er liggen voor het versterken van het lokale team en de Toegang. De resultaten van dit onderzoek wordt gebruikt als input voor de vervolg sessies rondom de Brede Lokale Toegang.
- De Verordening Jeugd is per 1 juli 2025 herschreven, waarbij de reikwijdte duidelijker is afgebakend.
- We hebben de wijkscans Toekomstscenario Jeugd en gezinsbescherming uitgevoerd bij het lokale team en hebben verbeteropgaven vastgesteld.
- We hebben in het kader van preventie een Scheidingsplein-magazine ontwikkeld en verspreid onder de inlooplocaties voor inwoners van de gemeente.
- Binnen het regionale plan Noordje in Westfriesland zijn stappen gezet in verschillende pilots. Er is gestart met het hulpaanbod van Integrale Gezinsteams, met het afnemen van verklarende analyses bij complexe problematiek en met de voorbereiding van kleinschalige woonvoorzieningen. Deze pilots hebben als doel de inzet van residentiële hulp te verminderen en kinderen, waar nodig, zo thuis mogelijk op te vangen.
- Het afgelopen jaar heeft het beheersteam zich beziggehouden met het opstarten van de kostenbeheersing jeugd en de sturing hierop. Op basis daarvan zijn vier onderdelen geselecteerd waar de focus en sturing op is gericht (maatwerkovereenkomsten, 17/18-jarige inwoners met een jeugdhulp-indicatie, samenwerking met de gecertificeerde instellingen verbeteren en medische verwijzingen). Vervolgens zijn er concrete stappen gezet om het aantal verwijzingen naar ongecontracteerd aanbod te beperken en de regie op maatwerk te versterken. In 2026 zetten we de volgende stap door deze koers verder vorm te geven en te borgen; we versterken de verbinding tussen de inhoudelijke zorgvraag en de zakelijke kaders. Deze focus moet ervoor zorgen dat we grip houden op realistische kosten, zonder de kwaliteit van zorg voor onze jongeren uit het oog te verliezen. Op termijn onderzoeken we hoe we deze succesvolle aanpak breed kunnen inzetten binnen het sociaal domein, waaronder de WMO.

Minimabeleid

Het bijzondere bijstand beleid is inhoudelijk aangepast. Het beleid sluit beter aan bij de vraag vanuit de inwoners en is op onderdelen versoepeld en verruimd. Zo kunnen inwoners beter worden ondersteund.

Er is extra aandacht gegeven aan het bereik van de regelingen door onder anderen de huis-aan-huis verspreiding van de Geldkrant. Ook is er vaker gecommuniceerd via de gemeentekanalen, het gemeentenieuws en sociale media. De samenwerking met maatschappelijke partners in de gemeente is verbeterd. Inwoners worden actief gewezen op de regelingen. Het verbeteren van het bereik van de regelingen blijft onder de aandacht en wordt verder voortgezet.

Onderwijszorgarrangementen

- We hebben ingezet op zowel individuele als groepsgewijze jeugdzorg tijdens schooltijd (onderwijszorgarrangement).
- We hebben in regionaal verband op alle middelbare scholen de pilot preventieve mentale ondersteuning uitgevoerd. Hieronder vallen de projecten M@ZL en GGZ-expertise. Daarnaast is het Schoolmaatschappelijk werk in regionaal verband ingezet op alle scholen voor voortgezet onderwijs.
- Stichting Iedereen Telt Mee heeft Schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs ingezet.
- In regionaal verband is in pilotvorm voorzien in de beschikbaarheid van jeugdzorg voor de leerlingen van het Integraal Kind Expertise Centrum (IKEC) Hoorn. De pilot houdt in dat er jeugdhulp beschikbaar is voor alle kinderen op het IKEC. Hierdoor is snelle en laagdrempelige ondersteuning aanwezig op school. Er zijn dus geen individuele beschikkingen nodig om gebruik te maken van de zorg, de pilot loopt door in 2026.

Preventie Jeugd

- Wij zijn gestart met het versterken van de samenwerking tussen de gemeente, het lokale team en huisartsen/praktijkondersteuners, met als doel het verminderen van verwijzingen naar de jeugdhulp.

Preventie WMO

Het welzijnswerk heeft mantelzorgers ondersteund door het bieden van informatie en het versterken van onderlinge verbinding, waardoor hun draagkracht is vergroot en overbelasting is voorkomen. Het Vrijwilligerspunt heeft inwoners geholpen bij het vinden van passend vrijwilligerswerk via bemiddeling en vacatures. Zij gaven advies over werving en behoud van vrijwilligers en boden trainingen voor organisaties. Daarnaast hebben zij diverse projecten uitgevoerd, de Westfriese Beursvloer en maatschappelijke stages.

Visie sociaal domein

In 2025 is de visie sociaal domein 2026 en verder vastgesteld. We hebben tevens voorbereidingen getroffen voor het te lopen proces voor het uitvoeringsplan van de visie sociaal domein door het opstellen van een projectplan. In 2026 wordt het uitvoeringsplan ontwikkeld en voorgelegd voor vaststelling.

Wonen met ondersteuning

Wonen met Ondersteuning is een verzamelnaam voor maatwerkvoorzieningen voor inwoners met psychische kwetsbaarheden die 24 uren toezicht en ondersteuning op geplande en ongeplande momenten nodig hebben. We onderscheiden vijf voorzieningen binnen Wonen met Ondersteuning: Kortdurende Opvang, Ondersteund Wonen, Beschermd Wonen, Beschermd Thuis en Overbruggingszorg. Binnen Wonen met Ondersteuning zijn de voorzieningen Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen ondergebracht.

Deze voorzieningen zijn opnieuw ingekocht. Vanaf 2025 hebben we daarmee een nieuw zorglandschap gecreëerd waarbij de belangrijkste uitgangspunten zijn: geen verschil meer in doelgroepen, wonen eerst, 24-uurs kortdurende opvang, verlaging toegangsleeftijd en laagdrempelige ondersteuning voor meekomende kinderen in de voorzieningen. Deze ontwikkelingen sluiten aan bij de ontwikkelingen in het veld en de behoeften van de doelgroep. Het zorgaanbod wordt uitgevoerd door een consortium (samenwerkingsverband) van bekende hoofd- en onderaannemers. Door een consortium van aanbieders te contracteren is samenwerking beter vorm te geven en vallen cliënten niet meer tussen wal en schip. De relationele overeenkomst gaat uit van een strategisch partnerschap, waarbij een wederkerige verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de opdracht wordt gevoeld.

WMO-activiteiten

In het eerste halfjaar is het aanbestedingstraject voor de Wmo-ondersteuning afgerond en zijn nieuwe contracten afgesloten met de aanbieders. De ingekochte producten verschillen wezenlijk van de eerdere arrangementen, wat een andere manier van indiceren vraagt. Om medewerkers hierbij te ondersteunen zijn trainingen georganiseerd en is de kennis via de Westfriesland Academie geborgd. Hierdoor kunnen regionale medewerkers de opleiding voortaan zelf verzorgen en blijft de deskundigheid structureel beschikbaar voor nieuwe medewerkers.

Daarnaast is de Verordening maatschappelijke ondersteuning gewijzigd. De verordening is aangepast aan de nieuwe producten en geactualiseerd op basis van recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. In de tweede helft van het jaar is vervolgens gewerkt aan de bijbehorende beleidsregels en het financieel besluit, waarmee het nieuwe stelsel volledig is ingericht.

Parallel hieraan is een afzonderlijk inkooptraject doorlopen voor hulpmiddelen. Dit heeft geleid tot het contracteren van twee aanbieders in plaats van één. Door cliënten een keuze te bieden en enige mate van concurrentie te behouden, verwachten we een kwaliteitsimpuls te realiseren, met name in de leverings- en onderhoudstermijnen.

Volksgezondheid

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Enkhuizen is een gezonde gemeente waar iedereen kan meedoen

In 2025 hebben we ingezet om iedereen de kans te geven zich te ontwikkelen op een manier die bij hem of haar past. Daarbij zijn we uitgegaan dat iedereen, met of zonder extra hulp, zijn of haar bijdrage kan leveren aan de samenleving. In het afgelopen jaar hebben we stappen gemaakt in de uitvoering van het actieplan Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA).

Wat hebben we ervoor gedaan?

Volksgezondheid

- Er zijn verschillende webinars georganiseerd voor jongeren en ouders met betrekking tot alcohol en drugs gebruik. Vanuit het programma In Control of Alcohol en Drugs (ICOAD) zijn er verschillende lesprogramma's gedraaid op verschillende voortgezet onderwijs.
- We hebben middels de Brede SPUK GALA een meerjarige subsidie afgegeven t/m 2026 voor de ontwikkeling van een website 'Voor Elkaar in Enkhuizen', een platform wat lokale initiatieven op één plek verzamelt.
- We hebben middels de Brede SPUK GALA een meerjarige subsidie afgegeven t/m 2026 voor het opzetten van Rouwgroep Enkhuizen ter ondersteuning bij rouw.
- We hebben middels de Brede SPUK GALA een subsidie afgegeven voor het voortzetten van de lokale coalitie Eén tegen Eenzaamheid.
- We hebben middels de Brede SPUK GALA een meerjarige subsidie afgegeven t/m 2026 om activiteiten tijdens de Mantelzorgweek te organiseren en het project Koken met Kanjers uit te voeren.
- Met een integrale aanpak wordt er vanuit JOGG (gezonde jeugd – gezonde toekomst) gewerkt aan een gezonde jeugd die opgroeit in een gezonde omgeving.
- We zijn onderdeel van het regionale IZA project Kind naar Gezond Gewicht. Hierbij wordt ingezet op een gezinsaanpak voor complexe casussen van overgewicht waar enkelvoudige interventies niet voldoende zijn. Dit is in samenwerking met de GGD. In juni vond de eerste netwerkbijeenkomst plaats voor de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht in Enkhuizen.
- We hebben GGD-diensten als Stevig Ouderschap, VoorZorg, Nu Niet Zwanger en Video Home Training ingezet ter bevordering van een kansrijke start voor het opgroeiende kind.

- Lokaal en regionaal is er ingezet op een ketenaanpak valpreventie om middels samenwerking de impact van de aanpak Valpreventie te vergroten onder inwoners. In oktober is er een Veilig Bewegen bijeenkomst in Enkhuizen georganiseerd voor inwoners boven de 75 jaar.
- We hebben verder ingezet op het verbeteren van het AED-netwerk.
- We hebben gewerkt aan de huisvesting van het consultatiebureau en onderzoek verricht voor nieuwe ontwikkelingen.

Verplicht indicatoren

Hieronder staan de verplichte beleidsindicatoren voor programma Samenleving. Deze staan op de website <https://www.waarstaatjegemeente.nl>. De indicatoren laten ons zien of we beter of slechter presteren dan andere gemeenten.

Naam indicator	Eenheid	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-74 jaar	LISA	732,5	742,8	719,5	729,1	n.b.
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	2	1	1	n.b.	n.b.
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	5	5	n.b.	5	n.b.
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	69,4	71,6	72,8	72,6	n.b.
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2,5	3,1	3,4	3,1	n.b.
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	3	2	n.b.	2	n.b.
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	281,5	244,5	247,7	n.b.	196,3
Lopende re-integratievoor- zieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	327,5	336,8	350,3	433,9	n.b.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	12,9	14,7	14,7	15,9	n.b.
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	1,3	1,3	1,2	1,1	n.b.
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Clienten met een maatwerk- arrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMDS	770	820	820	850	820
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0	n.b.	2,7	n.b.	n.b.
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	18	26	21	16	n.b.
Niet-sporters	% inwoners dat niet wekelijks gesport (vanaf 12 jaar)	RIVM, CBS	n.b.	51,4	n.b.	43,5	n.b.

Met wie werken we samen

Voor het programma Samenleving hebben we samengewerkt met de volgende verbonden partijen:

- WerkSaam Westfriesland
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil begroting en realisatie
Lasten	39.420	44.775	45.813	1.038
Baten	6.225	8.367	11.949	3.582
Resultaat	-33.195	-36.408	-33.864	2.544

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen JR2025 t.o.v. B2025 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-65 N	
Overheveling	880 V	
SPUK	92 V	
Ontheemden	-3.377 N	
Subsidiesprogramma	169 V	
Leerlingenvervoer	28 V	
Peuterspeelzaalwerk	91 V	
Kunst	37 V	
Gehandicaptenvervoer	32 V	
Pilots Sociaal Domein	25 V	
Bijzondere bijstand	-61 N	
WerkSaam	131 V	
Jeugdgezondheidszorg	83 V	
Stichting ITM	59 V	
Clientgebonden kosten	852 V	
Overige verschillen	-13 N	
Totaal lasten:	-1.038 N	
Baten:		
SPUK	-92 N	
Ontheemden en opvang	3.551 V	
Debiteuren WerkSaam	90 V	
Overige verschillen	33 V	
Totaal baten:	3.582 V	
Totaal verschil	2.544 V	

Lasten:

Bijdrage SED (€ 65.000 nadeel)

De bijdrage aan de SED Organisatie wordt in het onderdeel "Bijdrage SED Organisatie" in programma 1 nader toegelicht.

Overhevelingsbesluit programma Samenleving (€ 880.000 voordeel)

In het Overhevelingsbesluit 2025-2026 zijn de volgende niet-bestede incidentele budgetten overgeheveld naar boekjaar 2026. Dit levert een voordeel op voor de jaarstukken 2025.

- Kosten sloop scoutinggebouw
- Aankoop scoutinggebouw aan de Gouw 7^E
- Regionale projectleider Kleinschalige woonvoorzieningen
- Gevelreconstructie RSG
- Opstellen beleid plaagdierenbestrijding
- Europese aanbesteding kunstopslag
- Restauratie goudleerbehang
- Verhuizing-depotinrichting gemeentelijke collectie
- Laaggeletterdheid
- Uitvoeringskosten Wet Inburgering
- Visie-leertraject omzet projectleider

- bouwkundig onderzoek JGZ
- Uitvoeringsagenda Erfgoedbeleid
- Onderzoek exploitatie hertenkamp tlv AR
- SIHP Voortgezet onderwijs Enkhuizen en Stede Broec

Specifieke uitkering (€ 92.000 voordeel)

Dit betreft het niet uitgegeven deel van de specifieke uitkeringen. Zie ook de baten.

Ontheemden (€ 3.377.000 nadeel)

De baten en lasten, om ontheemde Oekraïners op te vangen, zijn gelijkmatig verdeeld over de gemeente Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland. Per saldo levert dit per gemeente incidenteel een batig resultaat op van € 174.000.

Subsidies (€ 169.000 voordeel)

Er is een beperkte onderbesteding van het totale subsidieplafond van 7% (afgerond). Binnen de subsidiesystematiek is het niet ongebruikelijk dat niet alle vastgestelde plafonds (maximale budgetten) volledig worden benut. Dat neemt niet weg dat ernaar moet worden gestreefd om de onderbesteding zo klein als mogelijk te houden. De subsidieplafonds waarbij sprake is van beperkte onderbesteding, zijn veelal posten waar incidentele aanvragen kunnen worden ingediend en zijn hierbij dus afhankelijk van het aanvragen die door de organisaties worden ingediend.

Leerlingenvervoer (€ 28.000 voordeel)

Bij het leerlingenvervoer is een voordeel gerealiseerd. Het leerlingenvervoer is een open-einde regeling, waarbij de uitgaven sterk afhankelijk zijn van het aantal rechthebbende leerlingen en de vervoersafstanden. Hoewel eerder rekening werd gehouden met een stabilisering van het aantal leerlingen, is voor het schooljaar 2025–2026 het aantal kinderen in Enkhuizen dat gebruik maakt van het vervoer lager uitgekomen. Hierdoor zijn de kosten lager uitgevallen en ontstaat dit positieve resultaat.

Uitvoering peuterspeelzaalwerk (€ 91.000 voordeel)

In 2025 waren er minder peuters met een VVE indicatie dan in voorgaande jaren. Hierdoor bleef er binnen de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbudget (OAB) meer financiële ruimte beschikbaar. De kosten die normaliter worden gedekt vanuit het peuterspeelzaalwerk, zijn in 2025 daarom opgevangen binnen het Onderwijsachterstandenbudget.

Opslagwerken kunst (€ 37.000 voordeel)

Het budget voor kunstopslag van € 40.000 is dubbel begroot en staat daardoor bij Samenleving en bij Ruimte. De kosten worden vanuit Ruimte betaald waardoor het budget hier nu overblijft.

Collectief gehandicaptenvervoer (€ 32.000 voordeel)

De kosten voor het gebruik van de Regiotaxi zijn afhankelijk van het gebruik ervan door cliënten die via een indicatie een Regiotaxipas toegekend hebben gekregen. De vervoerder van de Regiotaxi is overgegaan op een andere manier van plannen, waardoor de stiptheid van 92% veelal niet gehaald is. Een verklaring voor het minder gebruik zou kunnen zijn dat cliënten ontevreden zijn over het gebruik van de Regiotaxi en dat zij een andere manier van vervoer hebben georganiseerd.

Bijzondere bijstand (€ 61.000 nadeel)

Er is dit jaar meer bijzondere bijstand verstrekt voor de kosten van woninginrichting. Statushouders die in de gemeente komen wonen ontvangen bijzondere bijstand voor de kosten van woninginrichting. Er zijn meer statushouders in onze gemeente komen wonen dan voorgaand jaar. 55 personen zijn in 2025 gehuisvest ten opzichte van 36 personen in 2024. Het betreffen voornamelijk na reizigers. Het aantal na reizigers is vaak niet te voorspellen. Dit zorgt voor een stijging van de bijzondere bijstand voor de kosten van woninginrichting.

WerkSaam (€ 131.000 voordeel)

Er is een positief resultaat op de BUIG. De gemeente Enkhuizen heeft meer geld ontvangen voor het verstrekken van uitkeringen dan dat het heeft gekost om alle uitkeringen te betalen. Het resultaat op de BUIG is moeilijk te voorspellen. Het budget fluctueert en is pas tegen het einde van het jaar definitief. Derhalve is het budget niet eerder naar beneden bijgesteld.

Jeugdgezondheidszorg (€ 83.000 voordeel)

Jaarlijks worden er bij de GGD extra aanvullende diensten afgenomen. Deze diensten subsidieert de gemeente op basis van de realisatie met een maximaal beschikt bedrag. In 2025 is er iets minder dan voorspeld aan aanvullende diensten gerealiseerd. Dit komt onder andere door de in 2026 vastgestelde bezuinigingen bij de GGD HN, die in 2025 al hebben geleid tot personeelsverloop en het vroegtijdig beëindigen van aanvullende diensten. Daardoor zijn sommige diensten niet uitgevoerd en niet gedeclareerd.

Voor de aanvullende diensten die wel zijn uitgevoerd, kon een deel van de kosten worden gedekt uit de specifieke uitkering GALA, omdat binnen deze regeling nog middelen beschikbaar waren. Hierdoor is er minder ten laste van onze eigen gemeentelijke begroting komen te liggen.

Stichting ITM (€ 59.000 voordeel)

Stichting Iedereen telt mee heeft over 2024 het positief saldo terugbetaald. Dit was € 59.000 hoger dan waar we eerder van uit zijn gegaan.

Cliëntgebonden kosten (€ 852.000 voordeel)

De werkelijk gerealiseerde (cliëntgebonden) kosten voor jeugdzorg waren in 2025 bijna € 643.000 (7%) lager dan in de bijgestelde begroting opgenomen. In Wmo waren de kosten € 209.000 (3%) lager waardoor het totale voordeel uiteindelijk €852.000 bedraagt.

Op basis van een tussentijdse inschatting van de jaarkosten in de maand augustus werd de begroting voor jeugdzorg bijgesteld. De groei in het aantal declaraties waarmee op dat moment rekening werd gehouden is uiteindelijk lager uitgevallen waardoor het voordeel ten opzichte van de begroting is ontstaan.

Ten opzichte van het vorige dienstjaar zien we de cliëntgebonden kosten voor jeugdzorg met 5,3% toenemen. Het grootste deel daarvan kan worden verklaard vanuit de gevolgen van indexatie (door zorgaanbieders), deze indexatie bedroeg in 2025 gemiddeld 5,1%.

Het aantal jeugdzorg cliënten nam in 2025 met 2,4% toe tot 508 cliënten waarvoor declaraties werden ontvangen vanuit zorgverleners. Dat is lager dan in eerdere jaren die 4,0% (2024) en 8,4% (2023) aan clientgroei lieten zien en daarmee lijkt een positieve trend zichtbaar te worden. Omdat de uitgaven aan de grootste (top tien) cliënten met €482.000 afnam bleef de totale groei in zorgkosten met 5,3% beperkt tot iets meer dan de indexatie van 5,1%.

In Wmo was de groei in cliënten met 0,3% lager dan in eerdere jaren maar namen de kosten versus 2024 met 8,3% toe, van die 8,3% kan 5,1% worden verklaard vanuit toename door indexatie. De resterende 2,9% komt voort uit zwaardere zorg die werd ingezet met name in de categorieën verblijf en begeleiding.

Baten:

Specifieke uitkering (€ 92.000 nadeel)

Het niet uitgegeven deel van de Specifieke uitkeringen kan worden uitgegeven in 2026.

Ontheemden (€ 3.551.000 voordeel)

Het projectresultaat voor de opvang van ontheemde Oekraïners over 2025 is voordelig. Na samenvoeging van de projectresultaten van de gemeente Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland en gelijkmatige verdeling per gemeente levert dit per saldo een incidenteel batig resultaat op van € 174.000.

Debiteuren WerkSaam (€ 90.000 voordeel)

De stand van de vorderingen op clientdebiteuren bij WerkSaam is € 91.000 gestegen.

Paragrafen

Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Enkhuizen geheven belastingen, bestemmingsheffingen en retributies (rechten en leges). In de gemeentewet en enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan inwoners en bedrijven mag opleggen. De raad heeft de bevoegdheid welke lokale heffingen geheven worden.

- Onder belastingen vallen de onroerende-zaakbelastingen, de belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten, de precariobelasting, de toeristenbelasting en de forensenbelasting. De opbrengst van deze belastingen komen toe aan de algemene middelen van de gemeente en zijn vrij besteedbaar.
- Onder de bestemmingsheffingen vallen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.
- Tot de rechten en leges behoren onder andere de marktgelden, haven- en liggelden, leges omgevingsvergunningen, reisdocumenten begrafenisrechten, burgerlijke stand etc.

Voor zowel de bestemmingsheffingen als de rechten en leges, geldt dat de opbrengst niet vrij besteedbaar is, maar gebruikt wordt voor de dekking van de gemaakte kosten.

Gerealiseerde inkomsten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de lokale heffingen met de begrote opbrengsten voor 2025 en de daadwerkelijk inkomsten in 2025. Het totaal aan opbrengsten van belastingen en heffingen bedraagt ruim € 16,3 miljoen in 2025.

Belastingen	Begroting 2025	Werkelijk 2025
Onroerendezaakbelastingen op woningen (eigenaren)	3.450	3.459
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	2.029	1.998
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	1.554	1.567
Roerendezaakbelasting	3	4
Forensenbelasting	41	41
Toeristenbelasting	720	645
Precariobelasting	67	48
Totaal	7.864	7.762

Heffingen	Begroting 2025	Werkelijk 2025
Secretarieleges	408	383
Leges omgevingsvergunningen	499	716
Begrafenisrechten	227	218
Rioolheffing	2.201	2.203
Afvalstoffenheffing	3.539	3.537
Reinigingsrecht	21	12
Staangelden markten	13	6
Pachtsommen kermissen		
Parkeervergunningen	180	122
Haven- en liggelden	809	946
Vermakelijkhedenretributie	192	180
Overige heffingen	150	220
	8.238	8.543

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

In algemene zin wordt op de algemene belastingen jaarlijks een stijgingspercentage doorgevoerd ter grootte van het inflatiepercentage. Bij begroting van 2025 is uitgegaan van een stijgingspercentage van 2,3%. Dit is later bijgesteld naar 2,7%. Bij het bepalen van de tarieven is rekening gehouden met 2,7%.

Het uitgangspunt voor de tarieven van de rioolheffing en afvalstoffenheffing is 100% kostendekkendheid.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB zijn de belangrijkste en grootste eigen inkomsten van de gemeente. Het betreft een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoren bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen.

De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) bedragen een percentage van de WOZ-waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van het tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerende. De WOZ waarde voor woningen is het afgelopen jaar gestegen met 3,7%. Voor niet woningen is dat 2,5%.

Tarieven Onroerende-zaakbelasting 2025	
OZB woning eigenaar	0,1154%
OZB niet-woning eigenaar	0,4729%
OZB niet-woning gebruiker	0,4032%

De realisatie van de OZB 2025 loopt in de pas met de begroting 2025.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die voor zichzelf of voor zijn gezin meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning beschikbaar houdt zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben. Onder gemeubileerde woningen vallen ook zomerhuisjes, chalets en caravans. In 2025 bedroeg het tarief € 691,00 per woning per jaar. De forensenbelasting 2025 wordt opgelegd in het eerste kwartaal van 2026.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is bedoeld om mensen die wel gebruik maken van de gemeente maar geen inwoner zijn, mee te laten betalen aan de gemeentelijke voorzieningen. De inkomsten die gegenereerd worden uit de heffing komen ten gunste van de algemene middelen. In Enkhuizen is ervoor gekozen om (een deel van) de inkomsten te gebruiken om het voorzieningenniveau voor de toeristen te handhaven. De belasting wordt geheven van degene die verblijf biedt. De aanbieder kan dit bij degene die overnacht in rekening brengen.

De toeristenbelasting 2025 wordt opgelegd in het eerste kwartaal van 2026. Dit geldt niet voor de toeristenbelasting voor overnachtingen in de gemeentelijke havens van Enkhuizen. Deze worden terplekke voldaan bij de havenmeester. In de tabel zijn dan ook de werkelijke inkomsten uit de toeristenbelasting van de haven opgenomen. Voor hotels, B&B's en campings etc is dit een schatting van de verwachte inkomsten. In 2024 heeft er een grootschalige controle plaatsgevonden waardoor er meer aanbieders en dus ook meer overnachtingen naar vore zijn gekomen. Tarief voor de toeristenbelasting bedroeg in 2025: € 2,75 per overnachting

Riolering

De riool heeft tot doel de kosten te dekken die de gemeente maakt ten aanzien van de gemeentelijke watertaken. De rioolheffing wordt geheven van de eigenaar en gebruiker van percelen van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd of waarvoor de gemeente een zorgplicht vervuld voor het inzamelen en afvoeren van hemelwater. De uitgangspunten voor de heffing zijn volledige kostendekking op basis van het vastgestelde Programma Stedelijk Water en Riolering.

De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage van de kostendekking in 2025 bedroeg 100%. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de riolering.

In € 1.000

	2025
Directe kosten riolering	1.003
Storting voorziening	364
Inkomsten riolering excl. heffingen	-13
Netto kosten riolering	1.354
Toe te rekenen kosten	
Overhead	588
BTW	262
Totale kosten	2.204
Opbrengsten heffingen	2.204
Dekking	100%

Afvalinzameling

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die de Huisvuilcentrale (HVC) te Alkmaar aan de gemeente in rekening brengt. Met HVC is overeengekomen dat de kostprijs per huishouden met een jaarlijkse indexering wordt aangepast voor de tariefstelling op lokaal niveau. In het kader van kostendekkendheid worden aan de afvalkosten de kosten van administratie en inning (de zogenaamde perceptiekosten) toegevoegd. Tevens wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds.

Afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage van de kostendekking in 2025 97%. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing:

In € 1.000		2025
Kosten afvalinzameling		2.994
Inkomsten afvalinzameling excl. heffingen		229
Netto kosten afvalinzameling		2.763
Toe te rekenen kosten:		
Overhead		123
BTW		571
Overige toe te rekenen kosten		178
Totale kosten		3.637
Opbrengsten heffingen		3.537
Dekking		97%

Begraafplaats

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Daarbij mogen de geraamde baten niet hoger zijn dan de geraamde kosten. In onderstaande tabel wordt het percentage van de kostendekking weergegeven.

In € 1.000		2025
Kosten begraafplaats		312
Inkomsten begraafplaats excl. heffingen		0
Netto kosten begraafplaats		312
Toe te rekenen kosten:		
Overhead		134
Overige toe te rekenen kosten		0
Totale kosten		446
Opbrengsten heffingen		218
Dekking		49%

Marktgelden

Voor het innemen van een standplaats om daarop zaken of voorwerpen te plaatsen, uit te stallen of te verkopen tijdens de weekmarkt, jaarmarkten, braderieën, themamarkten of andere evenementen worden onder de naam 'marktgelden' rechten geheven. Het tarief voor marktgeld wordt berekend per strekkende meter standplaats. De opbrengst mag maximaal 100% kostendekkend zijn. De tarieven zijn in 2025 verhoogd met het inflatiepercentage van 2,7%.

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de gemeente voor het gebruik van haar diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges:

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening		Lasten	Baten	Dekking
Paragraaf 1	Burgerlijke stand	26	28	109%
Paragraaf 2	Reisdocumenten	297	244	82%
Paragraaf 3	Rijbewijs	77	66	86%
Paragraaf 4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	20	13	62%
Paragraaf 5	Bestuursstukken	0	0	0%
Paragraaf 6	Vastgoedinformatie	0	0	0%
Paragraaf 7	Overige publiekszaken	3	2	75%
Paragraaf 8	Gemeentearchief	0	0	0%
Paragraaf 9	Bijzondere wetten	304	191	63%
Paragraaf 20	Diversen	41	2	4%
Kostendekking Hoofdstuk 1		768	547	71%

Hoofdstuk 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning		Lasten	Baten	Dekking
Paragraaf 1	Algemene bepalingen	0	0	0%
Paragraaf 2	Voorfase	13	11	83%
Paragraaf 3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	362	551	152%
Paragraaf 4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	17	6	38%
Paragraaf 7	Aanlegactiviteiten	4	58	1495%
Paragraaf 8	Overige activiteiten	3	2	70%
Paragraaf 11	Overige tarieven	4	0	8%
Paragraaf 12	Modaliteiten	85	49	57%
Paragraaf 13	Vermindering	0	-5	0%
Paragraaf 14	Teruggaaf	0	-5	0%
Kostendekking Hoofdstuk 2		489	666	136%

Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn		Lasten	Baten	Dekking
Paragraaf 1	Horeca	32	15	46%
Paragraaf 4	Organiseren evenementen of markten	11	4	36%
Paragraaf 5	Standplaatsen	0	1	192%
Kostendekking Hoofdstuk 3		44	19	44%

Recapitulatie Hoofdstuk 1.2 en 3		Lasten	Baten	Dekking
Kostendekkendheid Hoofdstuk 1		768	547	71%
Kostendekkendheid Hoofdstuk 2		489	666	136%
Kostendekkendheid Hoofdstuk 3		44	19	44%
Kostendekkendheid totale tarieventabel		1.301	1.232	95%

Precariobelasting

Precario is een vergoeding voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond/provinciegrond. In Enkhuizen worden alleen terrassen op gemeentegrond in de heffing betrokken, waarbij voor terrassen gelegen binnen de vesting een hoger tarief wordt gehanteerd. In 2025 steeg het tarief met het inflatiepercentage.

Reinigingsrecht

Een bedrijf betaalt reinigingsrecht wanneer met huisvuil vergelijkbaar bedrijfsafval aan de straat wordt gezet of in (haven)containers wordt aangeboden aan de gemeentelijke afvalinzamelaar HVC.

In 2025 zijn de volgende tarieven gehanteerd:

- 1 t/m 4 zakken per week € 428,45
- 5 t/m 9 zakken per week € 851,40

De opbrengsten (€12.000) worden toegevoegd aan de opbrengsten Afvalstoffenheffing.

Haven- en liggelden

Onder de naam 'havengelden' worden rechten geheven ter zake van het gebruik van de haven, door vaartuigen anders dan woonschepen. Onder de naam 'liggelden' worden rechten geheven ter zake van het innemen van een ligplaats door woonschepen. De tarieven zijn afhankelijk van de oppervlakte dan wel de lengte van het schip.

Roerendezaakbelasting

Deze belasting wordt geheven over de waarde van roerende woon- en bedrijfsruimten, gelijk aan de belasting die wordt geheven over de waarde van onroerende woon- en bedrijfsruimten (de OZB). Daarom wordt deze belasting ook wel Roerende-zaakbelasting (RZB) genoemd. Omdat deze belasting zorgt voor een gelijke behandeling van woon en bedrijfsruimten (ongeacht of deze roerend dan wel onroerend zijn), is wettelijk bepaald dat voor deze belasting dezelfde tarieven gehanteerd moeten worden als die voor de OZB.

Vermakelijkhedenretributie

Met deze retributie wordt een bijdrage gevraagd aan organisaties die vermaak bieden voor de voorzieningen die de gemeente treft voor de bezoekers van de vermakelijkheid. De gemeente ontvangt namelijk voor toeristen geen bijdrage via de Algemene uitkering. Voor overnachtende toeristen is een toeristenbelasting ingevoerd.

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2024 bekendgemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een huurwoning in Nederland bedragen € 480 en voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.053.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de hoogste gemiddelde lastendruk staat bovenaan.

Conclusie eigenaren/bewoners

Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente Enkhuizen voor deze regio een gemiddelde lastendruk kent voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning, en net boven het Nederlandse gemiddelde zit.

Conclusie huurders

Uit de cijfers blijkt dat de gemeente Enkhuizen voor deze regio voor huurders een hoger dan gemiddelde lastendruk kent. De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden zijn ook hoger dan het landelijk gemiddelde van € 480.

De volgorde van de gemeenten is, met uitzondering van de wisseling van Enkhuizen en Drechterland, identiek aan 2024

Woonlasten per huishouden - eigenaren/bewoners

Rangorde	Gemeente	Bruto Woonlasten		Bruto Woonlasten	
		één persoonshuishouden		meer persoonshuishouden	
		2024	2025	2024	2025
	1 Koggenland	€ 817	€ 845	€ 921	€ 952
	2 Hoorn	€ 836	€ 900	€ 940	€ 1.009
	3 Drechterland	€ 913	€ 903	€ 1.034	€ 1.029
	4 Enkhuizen	€ 912	€ 1.010	€ 996	€ 1.099
	5 Medemblik	€ 1.004	€ 1.029	€ 1.105	€ 1.136
	6 Stede Broec	€ 1.039	€ 1.067	€ 1.172	€ 1.203
	7 Opmeer	€ 1.178	€ 1.224	€ 1.300	€ 1.343

Bron: Atlas Coelo - atlas van de lokale lasten

Woonlasten per huishouden - huurders

Rangorde	Gemeente	Bruto Woonlasten		Bruto Woonlasten	
		één persoonshuishouden		meer persoonshuishouden	
		2024	2025	2024	2025
	1 Medemblik	€ 241	€ 251	€ 341	€ 357
	2 Koggenland	€ 301	€ 309	€ 405	€ 415
	3 Stede Broec	€ 283	€ 285	€ 416	€ 421
	4 Drechterland	€ 301	€ 267	€ 422	€ 393
	5 Hoorn	€ 331	€ 339	€ 435	€ 449
	6 Enkhuizen	€ 428	€ 444	€ 512	€ 532
	7 Opmeer	€ 540	€ 567	€ 662	€ 686

Bron: Atlas Coelo - atlas van de lokale lasten

Kwijtschelding

Systematiek kwijtscheldingsberekening

Voor beantwoording van de vraag of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt, vindt een vermogens- en een inkomenstoets plaats. Met de vermogenstoets wordt bekeken of er op het moment van de aanvraag voldoende middelen (bezittingen) aanwezig zijn om de openstaande belastingschuld te betalen. Zijn deze middelen aanwezig, dan wordt geen kwijtschelding verleend. Ontbreken deze middelen of zijn deze onvoldoende, dan wordt met de inkomenstoets gekeken of er in de nabije toekomst alsnog betalingscapaciteit ontstaat waaruit de belastingschuld kan worden voldaan.

Samenwerking

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil komen of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, kan worden volstaan met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij één van deze twee organisaties. De organisatie waar het verzoek wordt ingediend, zorgt ervoor dat het verzoek tevens bij de andere organisatie wordt behandeld.

Wat kan worden kwijtgescholden?

De gemeenteraad heeft bepaald dat voor de belastingen waar vrijwel ieder huishouden mee in aanraking komt, kwijtschelding mogelijk is. Dat zijn de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Dit is vastgelegd in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Enkhuizen 2025. Daarnaast is besloten dat ook voor de grafrechten kwijtschelding mogelijk is. Hieraan verwante kosten, zoals aanmanings- en dwangbevelkosten, worden niet kwijtgescholden. Op het moment dat iemand in aanmerking komt voor volledige kwijtschelding, worden deze kosten niet in rekening gebracht. In 2025 is € 105.500 aan kwijtschelding Afvalstoffenheffing en € 21.500 aan kwijtschelding Rioolheffing verleend. Voor OZB is dit nihil.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in deze paragraaf aan de orde.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- De onbenutte belastingcapaciteit
- Onvoorzien
- Vrij aanwendbare reserves
- Stille reserves

In € 1.000

Berekening weerstandscapaciteit

Onbenutte belastingcapaciteit	0	
Onvoorzien	0	
Totale weerstandscapaciteit (exploitatie)		0
<i>Weerstandsvermogen</i>		
Algemene reserve	9.666	
Stille reserves	0	
Subtotaal		9.666
Totale weerstandscapaciteit		9.666

Toelichting beschikbare weerstandscapaciteit

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In de onderstaande tabel is bij benadering de onbenutte belastingcapaciteit aangegeven. Er is voor gekozen het verschil in percentage te vermenigvuldigen met de geschatte WOZ-waarde van woningen + de WOZ-waarde van niet-woningen.

Met het instellen van het Ondernemersfonds Enkhuizen heeft de raad besloten de benodigde middelen op te brengen door een verhoging van de OZB niet-woningen. Ook als deze opbrengst buiten beschouwing blijft is er geen onbenutte belastingcapaciteit.

OZB-percentage van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,1595%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	0,1865%
Vershil	-0,0270%
Overdekking belastingcapaciteit (in €1.000)	-1.036

Onvoorzien

Tot en met dit jaar is jaarlijks een bedrag van € 27.000 voor onvoorziene uitgaven. Deze post is in 2025 niet aangewend. Omdat de jaren daarvoor deze post ook niet is aangewend is bij het vaststellen van de begroting 2026 besloten dit budget af te ramen tot €1. Dit betekent dat het bedrag van € 27.000 niet meer meegerekend kan worden bij de structurele weerstandscapaciteit.

Vrij aanwendbare reserves

Alleen de algemene reserves worden gekwalificeerd als vrij aanwendbaar en worden meegenomen in de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit. Eerder werden ook de bestemmingsreserves waarvan de raad de bestemming vrijelijk kan wijzigen meegerekend. Volgens het toezichtkader van de provincie is dat niet meer toegestaan omdat de raad aan deze reserves een bestemming heeft gegeven. Hierdoor zijn deze reserves in de ogen van de toezichthouder niet vrij besteedbaar. De stand van de algemene reserves per 31-12-2025 is € 9.666.000.

In € 1.000

Vrij aanwendbare reserves	31/12/2024	31/12/2025
Algemene reserve (exclusief resultaat 2024)	€ 4.790	€ 6.627
Reserve weerstandscapaciteit	€ 1.959	€ 2.789
Reserve bouwgrondexploitatie	€ 250	€ 250
Totaal	€ 6.999	€ 9.666

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul euro zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast. De stille reserves waarderen wij praktisch gezien op € 0.

Risicomanagement

Aanleiding en achtergrond

De risico's voor de gemeente Enkhuizen zijn in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's is de gemeente in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de gemeente.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen directe financiële gevolgen hebben, bijvoorbeeld imago schade. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald.

Risico's

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's, risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen gevormd.

De risico's worden tweemaal per jaar geïnventariseerd met alle verantwoordelijke afdelingshoofden, teamleiders en specialisten. In de gemeentelijke jaarstukken van 2025 zijn 12 risico's opgenomen. De bedrijfsvoering risico's zijn risico's voor de SED organisatie.

Om een risico te kunnen analyseren en beoordelen bepalen we de kans op het risico (percentage waarschijnlijkheid) en de gevolgen van het risico (impact) voor de organisatie.

De kansberekening wordt onderverdeeld in vijf niveaus. Deze kunnen als volgt worden uitgelegd:

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	0%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

De klassen van impact zijn als volgt:

Klasse impact
5 = > € 500.000
4 = > € 100.000 < € 500.000
3 = > € 50.000 < € 100.000
2 = > € 25.000 < € 50.000
1 = < € 25.000
0 = Geen geldgevolgen

Door de kans en impact in klassen te verdelen wordt aan beide een score toebedeeld. Op basis van deze scores wordt een statistische berekening gemaakt van de benodigde weerstandscapaciteit. In de beleidsnota is bepaald dat alleen de risico's met een score van 15 of hoger (score = kans*impact) worden gepresenteerd. Risico's met een score lager dan 15 zijn onderaan in de tabel opgenomen onder 'overige risico's'.

De onderstaande tabel bevat een overzicht van de risico's die na toepassing van de beheersmaatregelen een financieel risico laten zien en waarvoor geen voorziening of reserve voor is opgenomen. Alleen risico's met een score van 15 of hoger worden apart genoemd in de tabel om focus te houden op de risico's die substantieel van aard zijn.

Onderwerp	Volledige beschrijving risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Bedrag impact	kans op optreden impact	Bedrag x kans
Jeugdzorg	Overschrijding op de open einde regeling Jeugdzorg door omstandigheden waar de gemeente geen invloed op heeft, waaronder ernst en aard problematiek, jeugdbescherming- en jeugdreclasseringsmaatregelen. Faillissement, wetswijzigingen, stijgingen van de CAO's, indexaties, huisvestingslasten of toenemende financiële problemen bij onze maatschappelijke partners kunnen er voor zorgen dat de gemeente hogere kosten maakt of bepaalde ambities moet uitstellen.	Goede monitoring op data middels kwartaalrapportages, structureel contact met maatschappelijke partners, tijdig acteren op landelijke nieuws	€ 600.000	4 5	€ 420.000
Uitblijven verkoop objecten	Extra onderhoudskosten door het niet (tijdig) realiseren van de verkoop/ontwikkeling van diverse objecten. Bij het opstellen van de meerjaren onderhoudsplannen is de verkoop van diverse objecten meegenomen als besparing.	Er zijn diverse panden in ontwikkeling gezet via makelaars en gesprekken gestart met sommige zittende gebruikers/huurlers om interesse tot aankoop te inventariseren.	€ 100.000	4 4	€ 70.000
Onrechtmatigheid	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor de GR SED.	Opnemen in de paragraaf verbonden partijen in de begroting en de jaarrekening van de gemeenten. Gedurende het jaar rapporteren door middel van kwartaalrapportages en bespreken in AB	€ 150.000	4 4	€ 105.000
Jeugdzorg en Wmo	Wachttijsten bij zorgaanbieders jeugd en Wmo (veel zorgaanbieders hebben te maken met wachttijsten, mede als gevolg van de huidige arbeidsmarktproblematiek. Het risico bestaat dat de problematiek complexer wordt en/of verergert.	Beschikbaarheidswijzer die door gecontacteerde aanbieders wordt ingevuld monitoren. Door dit inzicht kan er gekeken worden naar passende zorg met de minste wachttijd. Door contractmanagement wordt met aanbieders onderzocht hoe de wachttijsten te beheersen.	€ 200.000	4 4	€ 140.000
jeugdzorg en Wmo	Per 1 juli 2025 zijn de nieuwe overeenkomsten voor jeugdhulp en Wmo van start gegaan. Gezien de overgangssituatie (1 jaar voor jeugd en 2 jaar voor Wmo) kunnen er risico's zijn vanwege de noodzaak tot nieuwe indicaties (arrangementen of producten). Het risico bestaat dat dit tot hogere indicaties en dus hogere kosten leidt.	Goede monitoring op de budgetten en de indicaties. Ook het beheersteam jeugd heeft hier een rol in.	€ 200.000	4 4	€ 140.000
			Overige risico's	€	944.000
			SED risico doorbelasting	€	766.920
			Totaal benodigde weerstandscapaciteit	€	2.585.920

De bedrijfsvoering risico's, opgenomen onder de SED organisatie, zijn financieel door de verdeelsleutel (jaarstukken2025) bepaald en opgenomen onder het weerstandsvermogen van de gemeente Enkhuizen voor € 766.920. Voor de SED organisatie is er een risico op datalekken en cybercrime en doen zich voor in meerdere vormen, namelijk:

- Risico van informatie lekken vanuit extern en vanuit intern handelen, wat is samengevat als datalek;
- Aanvallen op onze systemen van buitenaf middels cybercrime. Dit alles kan ook nog leiden tot het benoemde risico van imagoschade;
- Er is een risico dat we systemen moeten uitzetten om hackers activiteiten te voorkomen;
- Het aansprakelijkheidsrisico wat wordt gelopen wanneer systemen worden gehackt en/of worden uitgezet.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 9.666.000 en de benodigde weerstandscapaciteit is € 2.327.328 (= 90% * € 2.585.920). Het ratio weerstandsvermogen is 4,15.

Om het weerstandsvermogen te beoordelen heeft het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente een normtabel ontwikkeld. Ons weerstandsvermogen krijgt als waardering 'uitstekend'.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijker te maken, schrijft het Rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding beoordeeld worden.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen van Enkhuizen weer.

Kengetallen:	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
1 netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	42%	75%	38%
b. met correctie doorgeleende gelden	35%	67%	31%
2 solvabiliteitsratio	22%	14%	24%
3 grondexploitatie	1%	7%	0%
4 structurele exploitatieruimte	1%	-1%	1%
5 belastingcapaciteit	100%	103%	104%

Het ministerie van BZK heeft onderstaande signaleringswaarden opgesteld.

Hierbij is A het minst risicovol, B gemiddeld en C het meest risicovol.

Specificering kengetal naar categorie	Cat. A	Cat. B	Cat. C
1. Netto schuldquote:			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50 %	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35 %	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0	< 0 %
5. Belastingcapaciteit	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %

Toelichting financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Het zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentages

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90% (bron: ministerie van BZK). Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, bevindt de gemeente zich in de gevarenzone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Enkhuizen heeft in 2025 een netto schuldquote van 38%. Dit is lager als verwacht. Dit wordt verklaard door de lagere financieringsbehoefte doordat een aantal investeringen doorgeschoven is, zoals uitbreiding en renovatie van sporthal de Drecht en de investeringen in het sportpark Immerhornpolder. Daarnaast zijn ten opzichte van voorgaande jaren de gerealiseerde baten hoger, waardoor de schuldquote verhoudingsgewijs lager uitkomt.

Netto schuldquote: gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt in 2025 31%. Ten opzichte van de netto schuldquote is de afwijking van 7% aardig constant. Dit komt omdat er nauwelijks leningen aan derden worden verstrekt of afgelost.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 30% (bron: ministerie van BZK). Volgens het ministerie van BZK wordt een solvabiliteitsratio tussen de 20% en 50% als gemiddeld beschouwd. Enkhuizen heeft in 2025 een solvabiliteitsratio van 24% en valt daarmee in de categorie gemiddeld. Ten opzichte van de raming 2025, 14% komt het percentage hoger uit omdat in de jaarrekening het eigen vermogen hoger is en anderzijds de schuldpositie lager waardoor de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal gunstiger uitpakt.

Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: ministerie van BZK). Hoe lager het percentage des te geringer het risico.

Toelichting percentages

Enkhuizen heeft per 31-12-2025 geen grondexploitaties meer.

Structurele begrotingsruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages

De structurele exploitatieruimte komt in 2025 uit op 1%. Dit betekent dat de structurele lasten en de structurele baten aan elkaar gelijk zijn.

Belastingcapaciteit (meerpersoonshuishouden)

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages

De tarieven voor OZB en rioolheffing zijn lager als het landelijk gemiddelde. Daartegenover zijn de tarieven voor afvalstoffenheffing hoger als het landelijk gemiddelde. Per saldo zijn de gemeentelijke tarieven iets hoger als het landelijk gemiddelde. Daardoor zijn de mogelijkheden om extra baten te genereren door de belastingen te verhogen beperkter dan gemiddeld.

Samenhang kengetallen

De schuldquote en de solvabiliteitsratio bepalen voor een belangrijk deel de financiële positie van onze gemeente. Beide vallen in de categorie gemiddeld. De structurele exploitatie, in 2025 1%, valt eveneens onder de categorie gemiddeld. De komende jaren zal Enkhuizen voor de investeringen die gepland staan moeten lenen. Dit heeft gevolgen voor de solvabiliteit en laat zien in hoeverre het gemeentelijk bezit met leningen is gefinancierd.

Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor eenieder toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen worden kapitaalgoederen genoemd. De kapitaalgoederen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van de kapitaalgoederen is één van de kerntaken van de gemeente.

Deze paragraaf gaat over het in stand houden van de bestaande Kapitaalgoederen door het uitvoeren van (klein en groot) onderhoud.

Beleidsuitgangspunten

In oktober 2009 heeft de raad besloten dat de kapitaalgoederen worden beheerd op minimaal verantwoord niveau. Op 5 april 2016 heeft de gemeenteraad het beheerplan Kapitaalgoederen (2016-2025) vastgesteld. Dit plan is de basis voor het onderhoud in de openbare ruimte op strategisch en tactisch niveau. Voor het beheer van de openbare ruimte heeft de gemeenteraad voor het beheer van de kapitaalgoederen (excl. riolering en gebouwen) beeldkwaliteit B en de norm veilig vastgesteld. Met uitzondering van het onderhoud van het openbaar groen in het Snouck van Loosenpark. Daar heeft de gemeenteraad beeldkwaliteit op A vastgesteld.

Het groot onderhoud aan de kapitaalgoederen in de gemeente Enkhuizen vindt jaarlijks plaats op basis van nut en noodzaak. Veiligheid en functionaliteit zijn daarbij belangrijke aspecten. Voor het onderhoud van rioleringen vormt het PSWR (Programma Stedelijk Water en Riolering 2025-2027) de basis waarbij de onderhoudsmaatregelen meerjarig inzichtelijk zijn.

De prijzen van bouwstoffen zijn de afgelopen jaren explosief gestegen. De kosten voor de fabricatie van bouwstoffen hebben een relatie met de olie en gasprijzen. Hiermee is de indexatie van de begroting niet voldoende toereikend om de indexatie conform de CBS voor de grond- weg- en waterbouw (12% gemiddeld per jaar) te dekken. Hierbij bestaat de kans dat werken niet kunnen worden uitgevoerd omdat de huidige middelen niet toereikend zijn.

Stand van zaken kapitaalgoederen

Wegen

Iedere twee jaar laten wij een weginspectie uitvoeren. De resultaten uit de inspectie van 2025 worden verwerkt in een onderhoudsplanning voor de vijf opvolgende jaren. De voorbereidingen voor uitvoering van onderhoud in 2026 zijn in het derde kwartaal van 2025 gestart. Wij houden de wegen op het gestelde onderhoudsniveau B. Er zijn achterstanden in het onderhoud en deze worden de komende 4 jaar weggewerkt. Door ondergrondse infrastructuur werkzaamheden zijn geplande werkzaamheden doorgeschoven. Andere werkzaamheden worden integraal opgepakt met riolering en zijn daarom in de planning aangepast.

Riolering

Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR)

Er is en een goed beeld van de daadwerkelijke staat van het stelsel. Bij het vaststellen van het PSWR is ernaast dat er gerekend is op basis van de technische levensduur van het rioolstelsel ook gekeken naar de kwaliteit. Maar in de praktijk kan de technische levensduur zich anders voordoen en bestaat er de kans dat de riolering langer standhoudt. Naast de noodzakelijke vervangingen en verbetermaatregelen wordt er gestuurd op beleid en risicobeperking. Hiermee wordt bedoeld dat knelpunten die een relatie hebben met overlast worden beperkt binnen de mogelijkheden. In 2026 wordt er een hydraulische berekening gemaakt van het rioolstelsel om te kunnen concluderen of de capaciteit voldoet aan de gestelde normen en aanvoer van toekomstige nieuwbouw ontwikkelingen. De maatregelen worden opgenomen in het PSWR.

Door met de Westfriese gemeenten samenwerkingen aan te gaan wordt kennis gedeeld en werk verlicht. Voor een nieuw PSWR wordt er gekozen om dit samen op te stellen. Het streven is om het PSWR 2028-2032 voor te leggen in het eerste kwartaal van 2027 zodat we de wijzigingen direct kunnen doorvoeren in de nota's.

Waterwegen en baggeren

Stand van zaken kapitaalgoederen van het areaal beschoeiingen (bestaande uit 38 km beschoeiingen en 8 km natuurvriendelijke oevers) is voldoende. De objecten en voorzieningen zijn veilig en functioneel. De komende jaren wordt gestreefd naar een transitie met relatief meer duurzame en natuurvriendelijke oeververdedigingen.

Met de overdracht van het stedelijk water van de gemeente aan HHNK is het onderhoud van het stedelijk water (met name baggeren) nu bij het HHNK. Voor de resterende watergangen die nog in onderhoud zijn bij de gemeente, is het beheer op orde en wordt gewerkt aan het opstellen van een meerjarig baggerplan (cyclustijd 7 jaren).

Afgelopen jaren is ad hoc geacteerd op het onderhouden van beschoeiingen waardoor er bij echte noodzaak is vervangen. Momenteel worden de inspecties omgezet naar een meerjarenonderhoudsplanung, zodat er een beter overzicht is wat er de aankomende jaren gedaan moet worden. Het baggeren van water in de regio is op peil en wordt volgens planning uitgevoerd.

Bomen

Het beheer is op orde en voldoet aan het gevraagde onderhoudsniveau B. De komende jaren wordt meer aandacht besteed aan het verhogen van de biodiversiteit. Dit is met name zichtbaar door een gewijzigd maaibeeld in een aantal grotere groengebieden. Ook het effect van de bezuinigingen is zichtbaar door de omvormingen van gazons naar ruw gras in de woonwijken en op de bedrijventerreinen. Daarnaast zullen beplantingsvakken minder snel vervangen of omgevormd worden waardoor de soms zeer gewenste opwaardering achterwege blijft.

In het kader van de klimaatambities zal meer aandacht moeten worden besteed aan het vergroenen van de buitenruimte. Binnen het budget van de onderhoudsbegroting zijn dit jaar 46 extra bomen geplant in de wijken Gouw en Oude Gouw, vanuit het planmatig onderhoud en ter uitbreiding van het bomenareaal. Daarbij is onderzocht op welke locaties bomen kunnen uitgroeien tot grote, volwassen en toekomstbestendige bomen.

Voor het vergroten van de biodiversiteit zijn stroken ingezaaid met bloemrijk kruiden- en bollenmengsels in bermen en de grotere groenstructuren zoals bijvoorbeeld langs de Wethouder Westdorppad en Bosmankade.

Speelterreinen

De speeltoestellen zijn geïnspecteerd op veiligheid en functionaliteit. De gebreken die tijdens deze inspecties naar voren kwamen zijn geïnventariseerd en waar mogelijk hersteld. Waar herstel niet mogelijk was is gekozen voor vervanging van het toestel, soms gecombineerd met tijdelijke verwijdering in verband met de veiligheid. Met deze methode wordt het areaal functioneel en veilig gehouden.

Gebouwen

Wat gaan we doen? De komende jaren geven we extra aandacht aan ons vastgoed. Door strategisch beleid kunnen we winst halen uit ontwikkeling, onderhoud en beheer. Daarnaast staan we voor de uitdaging om ons vastgoed te verduurzamen. Dit komt ook in de begrotingen van de komende jaren terug.

Wat hebben we gedaan? We hebben ons vastgoed onderhouden op conditiescore 3. De voorbereidingen op diverse projecten zijn van start gegaan of is een verder vervolg aangegeven. Denk daarbij aan Sportzaal De Sprong en Sporthal De Drecht. Ook hebben we afgelopen jaar beleid gemaakt doormiddel van het strategische vastgoedplan voor te bereiden. Dit vormt de basis voor de toekomst van ons vastgoed.

Wat is er gewijzigd in onze portefeuille? Eiland 1. In juni 2025 is de grond verkocht voor € 49.375. Op basis van de toekomstige plannen in de nabije omgeving is er geen strategische reden meer om de grond van Eiland 1 in eigendom te houden.

Openbare verlichting

Het areaal is op orde en bestaat momenteel uit 4196 verlichtingsobjecten. Verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen zijn in beeld en worden jaarlijks projectmatig en wijkgericht vervangen. Deze vervangingsmethode zorgt voor een tijdelijke afname van de verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen, maar zal het niet helemaal wegnemen, omdat er jaarlijks te vervangen objecten bij komen. Om het veilig werken aan de elektrische installaties te waarborgen en de openbare verlichting te laten functioneren, worden voedingskasten en kabels ook planmatig vervangen. In de buurten Gommerwijk-West en Oost, Oude Gouw, Drechtewijk en Noord zijn 818 verouderde lichtmasten aan vervanging toe. De vervangingen en onderhoud worden jaarlijks voortgezet. Circa drie-en tachtig procent van de verlichtingsobjecten zijn voorzien van led lichtbronnen.

Kunstwerken

De stand van zaken van de kapitaalgoederen van het areaal civiele kunstwerken (bestaande uit 140 bruggen, 750 m zware damwand, 28 steigers en 3 km kademuur) is goed. De objecten zijn veilig en functioneel.

Verkeerskundig meubilair

Het verkeerskundig meubilair bestaat uit verkeersborden en dragers, markeringen en overige zaken als kom borden en schrikhekken. Jaarlijks wordt een deel van het areaal geïnspecteerd en gecontroleerd op juridische status (staan de juiste borden op de juiste plaats).

Het gemeentelijke areaal is op orde en voldoet aan de wettelijke eisen. Door inventarisatie van het areaal is duidelijk welke (kom)borden, dragers en markering aan vervanging toe zijn. Voor de aankomende twee jaar is er een extra bijdrage gevraagd binnen het beheerplan voor de komportalen. Met deze aanpak worden alle verouderde (kom)borden en indien nodig de bijbehorende dragers vervangen. De vervangingen worden in 2026 voortgezet.

Straatmeubilair

Het straatmeubilair bestaat voornamelijk uit banken en afvalbakken. Deze worden op basis van meldingen uit de openbare ruimte hersteld of vervangen. Met deze aanpak is het areaal in goede staat gehouden.

Begraafplaatsen

Het beheer van de begraafplaats voldoet aan de gestelde eisen. De inspectieresultaten laten zien dat de beeldkwaliteitsnorm van niveau A gehaald werd.

Financiële consequenties

Voor de financiële dekking van de kosten voor groot onderhoud is een reserve onderhoud kapitaalgoederen en een voorziening MeerJarenOnderhoudsPlan vastgoed ingericht. Hiermee worden fluctuaties in het groot onderhoud aan de openbare ruimte en gebouwen opgevangen.

Het MeerJarenOnderhoudsPlan voor gebouwen is in 2021 herzien en gewijzigd van een bestemmingsreserve in een voorziening (Raadsbesluit 9 maart 2021).

Het Beheerplan kapitaalgoederen voor de openbare ruimte wordt op dit moment herzien. Bij de herziening worden de financiële consequenties inzichtelijk waarbij de reserve conform de BBV wordt omgezet naar een voorziening.

Onderstaande tabel laat zien welke middelen in 2025 gereserveerd zijn voor het klein- en groot onderhoud van de genoemde kapitaalgoederen.

In € 1.000							
Categorie	Wegen	Kunstwerken	Riolering	Gebouwen	Openbaar groen	Openbare verlichting	Waterwegen en baggeren
Jaar vaststelling beheerplan	2016	2016	2024	2022	2016	2016	2016
Beheerplan loopt tot en met	2025	2025	2027	2027	2025	2025	2025
Kwaliteitsniveau	Binnen de kom B Buiten de kom C	Veilig en functioneel	n.v.t.	3 (redelijk)	B	n.v.t.	n.v.t.
Financiële vertaling beheerplan	€ 1.302.351	€ 279.542	€ 2.047.000	€ 470.980	nvt	nvt	nvt
Opgenomen in Begroting 2025	€ 1.302.351	€ 279.542	€ 2.047.000	€ 470.980	€ 1.100.387	€ 110.055	€ 52.431
Uitgegeven in 2025	€ 1.074.981	€ 268.399	€ 2.215.968	€ 374.743	€ 1.094.972	€ 111.352	€ 34.486
Is er sprake van uitgesteld onderhoud?	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja
Is er een reserve aanwezig?	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja
Is er een voorziening aanwezig?	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Zo ja, is de omvang van de reserve/voorziening op niveau?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. Het geeft ook inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Het wettelijk kader ligt besloten in:

- De Gemeentewet,
- De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) en de bijbehorende ministeriële regelingen en
- De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof).

In de Gemeentewet staat dat de provincies het financieel toezicht op gemeenten uitvoeren. De taken van de toezichthouder op dit terrein vloeien voort uit de Wet fido.

Het beleidskader binnen de gemeente is:

- Het Treasurystatuut 2017 en
- Het Leningen- en borgstellingenbeleid.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende geld beschikbaar is, zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Hiervoor worden kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen en garanties en het beheersen van financiële risico's.

De Wet fido schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- Het opstellen van een financieringsstatuut,
- Het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening,
- Het voldoen aan de kasgeldlimiet en
- Het voldoen aan de renterisiconorm.

Financieringsbeleid

Het aantrekken van geldleningen gebeurt volgens de kaders van het Treasurystatuut 2017.

De financieringsportefeuille bestaat uit:

- Opgenomen langlopende leningen en
- In beheer gekregen waarborgsommen

Het beleid van de gemeente is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende schulden, omdat de rente op de kortlopende schulden in het algemeen lager is dan de rente op langlopende middelen. Hierbij is de gemeente gehouden aan de kasgeldlimiet. Die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld over drie maanden niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen.

Overtollige middelen worden belegd bij de schatkist

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht is een raming van het verloop van de vaste financiering. In 2025 is één langlopende lening van € 3.000.000 aangetrokken met een looptijd van 25 jaar tegen een rentepercentage van 3,515%.

In € 1.000	
	2025
Stand langlopende leningen per 1 januari	38.397
Nieuwe leningen	3.000
Reguliere aflossingen	-4.627
Stand Waarborgsommen per 31 december	12
Stand totaal per 31 december	<u>36.782</u>

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale- en regionale instellingen en verenigingen. De basis voor verstrekking is het Leningen- en borgstellingenbeleid.

Het onderstaande overzicht is een raming van het verloop van de langlopende uitgezette leningen.

In € 1.000	
	2025
Stand uitgezette leningen per 1 januari	6.028
Nieuwe leningen	29
Reguliere aflossingen	-1
Stand totaal per 31 december	<u>6.057</u>

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van de financieringsfunctie zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder staat hoe deze risico's worden beheerst:

Koersrisico

De gemeente neemt deel in het aandelenvermogen van de BNG Bank, Alliander en HVC Groep. Het risico op waardeverlies van deze aandelen is zeer beperkt.

Renterisico

Het renterisicobeheer is het beheersen van de risico's die gepaard gaan met een in de toekomst hoger dan gewenst niveau van de rentelasten van het vreemd vermogen of lagere rentebaten. Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de kasgeldlimiet en de renterisiconorm ingesteld.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn (looptijd van één jaar of langer). Het voorkomt dat de gemeente gelijktijdig te veel leningen gaat herfinancieren. Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld te vermijden. De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage van 20%.

De bedragen aan langlopende leningen waar de gemeente de komende jaren een renterisico over loopt zijn in 2025 binnen de norm en blijven ook de komende jaren binnen de norm.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Renterisico					
1. Renteherzieningen	-	-	-	-	-
2. Te betalen aflossingen	4.627	4.755	5.635	5.937	6.119
3. renterisico (1+2)	4.627	4.755	5.635	5.937	6.119
Renterisiconorm					
4a. Omvang begroting 1 januari	73.950	76.499	77.185	79.098	79.980
4b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	14.790	15.300	15.437	15.820	15.996
Toets renterisiconorm					
Renterisico op vaste schuld (3)	4.627	4.755	5.635	5.937	6.119
Renterisiconorm (4)	14.790	15.300	15.437	15.820	15.996
Ruimte (3-4)	-10.163	-10.545	-9.802	-9.883	-9.877
(4 > 3) Ruimte onder renterisiconorm					
(3 > 4) Overschrijding renterisiconorm					

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is door het Rijk ingevoerd om risico's te beperken bij het aantrekken van geld. De limiet bepaalt in hoeverre we tekorten op de bank mogen aanvullen met kortlopend geld. De limiet is 8,5% van het begrotingstotaal (totaal lasten).

Bij het financieerbeleid houden we rekening met deze limiet.

Omschrijving	2025
Toegestane kasgeldlimiet	
Omvang begroting (lasten)	73.950
Percentage kasgeldlimiet	
Omvang kasgeldlimiet	
Omvang vlottende schuld (gemiddeld dienstjaar)	
Opgenomen gelden < 1 jaar	500
Schuld in rekening courant	
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	
Overige geldleningen (geen vaste schuld)	
	500
Vlottende middelen (gemiddeld dienstjaar)	
Contante gelden in kas	2
Tegoeden in rekening courant	5.567
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
	5.569
Toets kasgeldlimiet	
Toegestane kasgeldlimiet	6.286
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-5.069
Ruimte (4-5)	11.355

Kredietrisico

Kredietrisico's bestaan uit het risico dat uitgeleend geld niet wordt terugontvangen. De gemeente verstrekt in beginsel geen leningen uit hoofde van de publieke taak en anders worden zoveel mogelijk zekerheden opgenomen.

Door invoering van het schatkistbankieren kunnen overtollige middelen alleen nog worden aangehouden in de schatkist van het Rijk.

Op openstaande debiteuren wordt een actieve debiteurenbewaking toegepast.

Schatkistbankieren

De gemeente moet overtollige middelen aanhouden bij het ministerie van Financiën. Een overzicht van het schatkistbankieren is opgenomen in de toelichting op de balans onder de vlottende activa. In het overzicht is te zien dat onze gemeente in 2025 geen overtollige middelen buiten de schatkist aan heeft gehouden.

Rentetoerekening

Rentekosten moeten aan de taakvelden worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Dit geeft inzicht in de kosten per taakveld en de toerekening gebeurt op een gelijke wijze. Het gehanteerde renteomslagpercentage bedraagt 0,16%.

In onderstaand schema staat hoe de rentetoerekening plaatsvindt.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	623
De externe rentebaten (idem)	<u>224</u> -/-
Totaal door te rekenen externe rente	399
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	7 -/-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	327 -/-
De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	11 +/-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	—
Rente over eigen vermogen	0 +/-
Rente over voorzieningen	<u>0</u> +/-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	76
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	<u>72</u> -/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury	4

Bedrijfsvoering

In 2025 heeft de SED-organisatie ingezet op het versterken van haar organisatiekracht om blijvend goede dienstverlening te kunnen leveren aan inwoners, ondernemers en bestuur van Enkhuizen. Dit was noodzakelijk in een context van toenemende maatschappelijke opgaven, een krappe arbeidsmarkt en financiële onzekerheden.

De resultaten in 2025 laten zien dat gericht is gewerkt aan samenhang, wendbaarheid en betrouwbaarheid van de organisatie, met oog voor zowel de leefwereld van inwoners als de systeemwereld van wet- en regelgeving.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Digitalisering als katalysator

In 2025 lag de focus van de afdeling Informatie op het versterken van de basis en het verbeteren van de sturing op ICT en informatievoorziening, mede ter voorbereiding op DeSom 2.0. Een belangrijke stap hierin was de oprichting van het Regieplatform Informatie. Dit platform vervult een centrale rol in het aanbrengen van samenhang, prioritering en fasering binnen het ICT-projectportfolio en zorgt voor afstemming tussen ambities, beschikbare capaciteit en organisatie brede ontwikkelingen.

Vanuit het Regieplatform is in 2025 gestuurd op de uitvoering van projecten die aansluiten bij de doelstellingen uit de begroting op het gebied van digitalisering en dienstverlening. Door middel van een vastgestelde projectkalender is meer grip verkregen op de planning en samenhang van projecten en is bewust gestuurd op beheersbaarheid en uitvoerbaarheid.

Binnen deze aanpak zijn in 2025 diverse projecten succesvol afgerond en geïmplementeerd. Zo zijn belangrijke stappen gezet in de verdere digitalisering van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Onder andere zijn aanpassingen binnen het WOZ-systeem gerealiseerd, is de online betaalfunctionaliteit voor onder meer vergunningen verder ingericht en zijn processen rondom belastingen en heffingen verbeterd. Deze ontwikkelingen dragen bij aan een efficiëntere, toegankelijke en klantgerichte dienstverlening.

Daarnaast is in meerdere domeinen gewerkt aan de modernisering en optimalisatie van ondersteunende systemen, waaronder op het gebied van handhaving, vastgoedbeheer, bedrijfsvoering en subsidieverstrekking. Hiermee is invulling gegeven aan de in de begroting geformuleerde ambitie om processen te vereenvoudigen, administratieve lasten te verlagen en de betrouwbaarheid van gegevens te vergroten.

Op het gebied van robotisering (RPA) is in 2025 bewust gekozen voor een consoliderende fase. De focus lag op procesverbetering en applicatie-optimalisatie, zodat deze beter aansluiten op de behoefte van de organisatie. Hiermee is een stevige basis gelegd voor toekomstige verdere digitalisering en automatisering.

Op het terrein van kwaliteitszorg informatiebeheer is in 2025 een belangrijke stap gezet. In aansluiting op het in 2024 vastgestelde kwaliteitszorgsysteem en het gebruik van de VIND I-Navigator, is daadwerkelijk gestart met het vullen van dit instrument. De interviews met de organisatie zijn afgerond. Hiermee is het inzicht in processen, informatiestromen, risico's en de verwerking van persoonsgegevens verder vergroot en wordt structureel gewerkt aan verbetering van het informatiebeheer, mede in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht Informatiebeheer.

Daarnaast is in 2025 gestart met de aanschaf en implementatie van een nieuw E-HRM-systeem. Deze verandering vroeg een aanzienlijke inspanning van de organisatie, maar leidt uiteindelijk tot meer overzicht, gebruiksgemak en efficiëntie voor medewerkers, leidinggevend en HR. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in de verdere professionalisering en ondersteuning van het HR-proces.

Mens in ontwikkeling

Met afnemende steun van de rijksoverheid krijgen gemeenten steeds meer verantwoordelijkheden. Het programma *Mens in ontwikkeling* ondersteunt medewerkers hierin door te investeren in opleidingsmogelijkheden, vitaliteit en gezond werk, met als doel talent te behouden en duurzaam inzetbaar te houden.

Het onboardingsprogramma, gericht op een warm welkom en een zachte landing, is verder verankerd in de organisatie en wordt positief ontvangen. Nieuwe medewerkers worden actief begeleid door buddy's, wat bijdraagt aan een snelle en prettige start en de onderlinge kennisdeling en betrokkenheid versterkt. Daarnaast is het aantal stagiairs toegenomen en zijn voor het eerst ook BBL-leerlingen ingezet, waarmee wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van toekomstig talent en een frisse blik in de organisatie wordt gebracht. Door in te zetten op leren en ontwikkelen in de praktijk, via on-the-job training en interne begeleiding, hebben meerdere medewerkers de mogelijkheid gekregen om zich verder te ontwikkelen en binnen de organisatie horizontaal en verticaal door te stromen.

De samenwerking met de West-Friesland Academie is geïntensiveerd in het kader van het leren en ontwikkelen. En er zijn concrete stappen gezet in het aanbod op het gebied van leren, ontwikkelen en vitaliteit. Een belangrijk onderdeel hiervan is de succesvolle ontwikkeling en implementatie van #SAM. Dit platform biedt medewerkers laagdrempelig toegang tot praktische en preventieve welzijnstrainingen rondom thema's als levensfasen, leefstijl, life events en mentale weerbaarheid en sluit daarmee goed aan bij de behoefte aan een leven lang leren en duurzame inzetbaarheid.

Inspelen op veranderende opgaven

Om wendbaar te blijven in een veranderende maatschappelijke en organisatorische context zijn dit jaar belangrijke stappen gezet. In 2025 hebben wij ons gericht op het verstevigen van de samenwerking, communicatie en zichtbaarheid zowel intern als extern, het procesmatig werken en sturingsinformatie. De organisatieontwikkeling bevindt zich inmiddels in de uitvoerende fase.

Betrouwbaarheid versterken

Betrouwbaarheid is de kern van ons succes. We hebben gewerkt aan het versterken van ons imago en het opbouwen van vertrouwen bij onze inwoners en stakeholders.

Wat hebben we gedaan?

- Wij hebben risicobeheerbeleid ontwikkeld, dit gaat ons ondersteunen bij het identificeren, beoordelen en beheren van risico's;
- Er zijn processen ingericht om actief relevante informatie met belanghebbenden te delen, waarbij wetgeving zoals de Wet Open Overheid (WOO) ons ondersteunt;
- We hebben een nieuwe ICT-applicatie geïmplementeerd ter ondersteuning van de planning & control cyclus en hebben verbeterstappen gemaakt in de P&C processen; We hebben een Regieplatform Informatie ingericht zodat er integraal zicht is op onze ICT-projectenkalender om essentiële processen te versterken via applicaties.

Rechtmatigheidsverantwoording

In deze paragraaf bedrijfsvoering geeft het college vanaf het verslagjaar 2023 een toelichting ten aanzien van onderwerpen die de rechtmatigheid raken. Er wordt aangegeven hoe de beheersing is vormgegeven en er is een nadere toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden. Ook wordt aangegeven welke maatregelen zijn of worden genomen om verbeteringen aan te brengen om het rechtmatig handelen in de toekomst afdoende in processen te waarborgen.

Verantwoordingsgrens en rapportagegrens

In de financiële verordening heeft de raad de Verantwoordingsgrens vastgesteld op 2% van de totale lasten. De rapportagegrens is vastgesteld op 100.000 euro. Dat wil zeggen dat in de paragraaf bedrijfsvoering de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 100.000 nader worden toegelicht. In de Rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten exclusief reserves van de gemeente Enkhuizen. Voor 2025 is deze grens afgerond € 1.731.520

Organisatie

Om tot een rechtmatigheidsverantwoording te komen onderzoekt het college onder meer de opzet, bestaan en werking van de processen. De manier waarop dit onderzoek wordt uitgevoerd wordt jaarlijks beschreven in het IC-VIC-plan (waarbij IC staat voor Interne Controle en VIC voor Verbijzonderde Interne Controle). De beheersing van de bedrijfsvoering is ingericht langs het model van de 'three lines of defence':

1. Interne controlemaatregelen worden belegd in de lijnorganisatie. Dit zijn interne beheers-/controlemaatregelen die zijn ingericht in processen;
2. Interne controlefuncties/functionarissen die het lijnmanagement ondersteunen;
3. Verbijzonderde interne controle die de werking van de eerste en tweede lijn controleert (team concern control). In 2025 werken de processen nog niet optimaal volgens het model van de 'three lines of defence', hierdoor zijn er meer gegevens gerichte werkzaamheden nodig

De verbijzonderde interne controle (3e verdedigingslinie) is een aanvulling op de reguliere interne controle (2e verdedigingslinie), in die zin dat een objectief oordeel gegeven wordt over de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersingsmaatregelen (1e verdedigingslinie). De focus ligt hierbij op de processen met de grootste (financiële en maatschappelijke) risico's, zoals opgenomen in het IC-VIC plan. Het IC-VIC plan is in 2025 uitgevoerd en de resultaten van de werkzaamheden zijn aangeboden voor het controledossier van de accountant.

Uitkomsten van het onderzoek

Begrotingscriterium

Bij de toetsing op het begrotingscriterium wordt vastgesteld of alle begrotingsafwijkingen passen binnen het kader van de door de raad vastgestelde begroting. Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheden wanneer:

- De door de raad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten zijn overschreden
- De door de raad vastgestelde budgetten voor wat betreft de investeringsbudgetten zijn overschreden
- Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves niet door de raad zijn vastgesteld
- Bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten de overschrijdingen niet tijdig zijn gemeld aan de raad
- Bij lagere of hogere baten dan begroot deze mutaties niet tijdig zijn gemeld aan de raad

In de vastgestelde financiële verordening is vastgelegd dat onderschrijding en overschrijding van de baten alsmede onderschrijding van de lasten die zich voordoen na de laatste bestuursrapportage nader worden toegelicht in de verschillenverklaring van de jaarrekening. Daarmee wordt de raad bij de jaarrekening tijdig geïnformeerd over deze afwijkingen.

Bevindingen

De volgende afwijkingen groter dan de rapportagegrens zijn geconstateerd:

	Omschrijving	Bedrag	Conform afspraak beschouwd als acceptabel ja/nee
1a	<u>Overschrijding lasten programma</u> Een onderbouwing van de overschrijding zijn terug te vinden in de programma verantwoording.	€ 1.037.734	ja
1b	<u>Overschrijding investeringsbudgetten</u>	€ 0	
2	<u>Ongeautoriseerde reservemutaties</u>	€ 0	
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat zijn gemeld.	€ 0	
4 = (1a / 3)	Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 1.037.734	ja
5	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf door de raad vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïnd.	€ 1.037.734	ja
6 = (4-5)	Resterend saldo als begrotingsonrechtmatigheid	€ 0	

Toelichting op het resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden

Voorwaardencriterium

Bij het voorwaardencriterium wordt onderzocht of de wijze van besteding en inning van gelden voldoet aan de financiële regels zoals opgenomen in de regelgeving die is opgenomen in het normenkader. In 2025 zijn voor de gemeente Enkhuizen alle processen onderdeel geweest van de verbijzonderde interne controle.

Bevindingen

Hieronder is een overzicht opgenomen van de geconstateerde afwijkingen per proces en de maatregelen die genomen worden om dergelijke onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen.

Proces c.q. onderwerp	Omschrijving onrechtmatigheid	Bedrag	Toelichting en maatregelen om onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen
Inkoop en EU aanbestedingen	Applicaties	€ 0	
	Diensten	€ 1.022.203	
Eigen personeel	Geen bevindingen	€ 0	
	Totaalbedrag onrechtmatigheden	€ 1.022.203	

Overige onderwerpen in het kader van het voorwaarden criterium

Wet Fido

De kadernota rechtmatigheid geeft een stellige uitspraak dat niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Er zijn bij de gemeente Enkhuizen in 2025 geen niet-financiële onrechtmatigheden in het kader van de wet FIDO geconstateerd.

Onroerende zaak transacties en staatssteun

De gemeente Enkhuizen heeft geen onroerende zaak transacties

Wet normering Topinkomens

Er zijn geen personen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag van € 246.000,00 hebben ontvangen.

M&O criterium

In de notitie Beleid Misbruik & Oneigenlijk gebruik staan de uitgangspunten om het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik zo laag mogelijk te hebben, te voorkomen, te bestrijden of te detecteren. De notitie beschrijft de waarborgen ter voorkoming of vermindering van het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik, de uitgangspunten voor het M&O beleid en de verantwoordelijkheden binnen de organisatie. Vervolgens gaat de notitie in op de risicogebieden in de verschillende domeinen. Deze risico's worden door middel van een periodieke inventarisatie geactualiseerd en er wordt geïnventariseerd of een risico zich heeft voorgedaan. De notitie gaat verder in op de maatregelen die genomen zijn in het kader van de Algemene verordening Gegevensbescherming, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), ondermijning en de Wet bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB).

Bevindingen

Tijdens het uitvoeren van de interne controles en verbijzonderde interne controles over 2025 zijn de betrokken processen getoetst. Deze toetsing heeft niet geleid tot feitelijke constatering van wat betreft misbruik, oneigenlijk gebruik of fraude met betrekking tot de inzet en aanwending van gemeentelijke middelen.

Monitor Rechtmatigheidsverantwoording

		Bedrag
A	Resterend saldo begrotingsonrechtmatigheden	€ 0
B	Saldo onrechtmatigheden voorwaarden criterium	€ 1.022.203
C	Saldo onrechtmatigheden Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	€ 0
	Totaal rechtmatigheidsfouten (A+B+C)	€ 1.022.203
	Verantwoordinggrens: 2% van afgerond 87 Mln.	€ 1.731.520

Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

In onderstaande tabel staan de verbonden partijen en, indien van toepassing, de gemeentelijke bijdrage.

In € 1.000	Rekening 2024	Beoordeling 2025	Rekening 2025
Gemeenschappelijke regelingen:			
SED organisatie	15.346	15.828	
SSC DeSom	1.203	1.229	1.244
Westfries Archief	224	231	237
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	75	74	
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.301	1.441	1.441
Recreatieschap Westfriesland	149	157	157
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden	1.581	1.589	1.675
WerkSaam Westfriesland	842	988	987
Afvalbeheer Westfriesland	8	8	8
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	133	138	138
Archeologie Westfrieze gemeenten	21	23	
Vennootschappen:			
HVC Groep	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
BNG Bank	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Alliander NV	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	0	0	0

Gemeenschappelijke regelingen

SED organisatie

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening

Vertegenwoordiging: Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Doel en openbaar belang:

De SED organisatie werkt aan een prettige woon- werk- en leefomgeving. Zij staat voor goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers, en krachtige en deskundige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.

In 2025 heeft de SED-organisatie ingezet op het versterken van haar organisatiekracht om blijvend goede dienstverlening te kunnen leveren aan inwoners, ondernemers en besturen van Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland. Dit was noodzakelijk in een context van toenemende maatschappelijke opgaven, een krappe arbeidsmarkt en financiële onzekerheden.

Wat in 2025 is bereikt, is een verdere stap naar een professionele, wendbare en betrouwbare organisatie. Door gelijktijdig te investeren in mensen, processen en beheersing is de basis versterkt om ook in de komende jaren maatschappelijke opgaven effectief en zorgvuldig te blijven ondersteunen.

De SED-organisatie heeft 2025 met een positief financieel resultaat afgesloten. Het exploitatiesaldo voor de berekening van de bijdrage laat een overschot van afgerond € 462.000 zien ten opzichte van de begroting, dit is afgerond 0,8% van de begroting. Het positieve financieel resultaat wordt veroorzaakt door:

1. Effecten cao wijziging; zoals aangekondigd in de najaarsnota 2025 worden de loonkosten aangepast aan autonome ontwikkelingen, zoals nieuwe cao afspraken en wijzigingen in werkgeverslasten. In de begroting 2025 is voor de loonontwikkeling uitgegaan van de loonindexering op basis van de regionale richtlijn voor gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord. Na vaststelling van de nieuwe cao, blijkt dat het daadwerkelijke loonpercentage lager uitvalt. Dit levert structureel een voordeel op.
2. Onderbestedingen van de incidentele projectgelden HR-applicatie en implementatie WOO.

Het resultaat is in lijn met de verwachtingen en wordt conform de verdeelsleutel over de deelnemende gemeenten afgerekend.

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	17.660	15.628
Verwacht resultaat		0

SSC DeSom

Relatie met programma Bestuur en dienstverlening

Doel en openbaar belang:

In de begroting 2025 is opgenomen dat SSC DeSom de deelnemende gemeenten en WerkSaam ondersteunt met ICT-voorzieningen en deze steeds beter afstemt op actuele ontwikkelingen. In 2025 is hieraan invulling gegeven door het continueren van de reguliere dienstverlening en de verdere uitwerking van de koers 'DeSom 2.0'.

Activiteiten en ontwikkelingen:

In 2025 is gewerkt aan de verdere implementatie van de visie 'DeSom 2.0', met focus op standaardisatie van dienstverlening, hosting en flexibilisering. Tegelijkertijd is gebleken dat de realisatie van deze visie complex is en meer tijd vergt dan vooraf voorzien. De concretisering van producten, diensten, governance-afspraken en bijbehorende verantwoordelijkheden is in 2025 slechts gedeeltelijk gerealiseerd. Hierdoor bleef op onderdelen onduidelijkheid bestaan over de verdere doorontwikkeling van de dienstverlening. De in de businesscase opgenomen globale planning is in 2025 niet volledig gerealiseerd. De implementatie kent vertraging en vraagt blijvende bestuurlijke aandacht en afstemming tussen SSC DeSom en de deelnemende gemeenten.

Risico's en aandachtspunten:

De in de begrotingen benoemde risico's op het gebied van informatiebeveiliging, leveranciersafhankelijkheid, governance, personele capaciteit en de ontvlechting van WerkSaam WF zijn in 2025 actueel gebleven. Daarnaast is gebleken dat het tempo van besluitvorming en de onderlinge afstemming invloed hebben op de voortgang van de veranderopgave. Deze risico's vragen blijvende aandacht van SSC DeSom en de deelnemende gemeenten.

Conclusie:

Ten opzichte van de begroting is de reguliere dienstverlening grotendeels conform verwachting uitgevoerd. De realisatie van 'DeSom 2.0' verloopt echter minder voortvarend dan voorzien. Voor de komende periode blijven de beheersbaarheid van de veranderopgave, de duidelijkheid over dienstverlening, governance en bestuurlijke sturing belangrijke aandachtspunten.

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	47	32
Vreemd vermogen	4.538	4.351
Resultaat		-31

Westfries Archief

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel en openbaar belang:

Het Westfries Archief (hierna WFA) is een gemeenschappelijke regeling waaraan zeven Westfriesse gemeenten deelnemen. De Westfriesse gemeenten geven op deze wijze invulling aan hun wettelijke taken voor archief- en informatie beheer vanuit de archiefwet. Deze wettelijke taken zijn:

- Het beheren en beschikbaar stellen van archieven die de deelnemers hebben overgebracht naar het fysieke depot of e-depot: fysieke verzorging van dossiers en klimaatbeheersing in het depot en duurzaam toegankelijk houden van digitaal archief.
- Toezicht houden op de uitvoering van de taken rond informatie- en archiefbeheer van archief in beheer bij de deelnemers: door archiefinspecties bij de deelnemers, advisering bij informatievraagstukken, kennissessies en samenwerking te faciliteren met de deelnemers van de regeling.

Omdat het vakgebied van informatie- en archiefbeheer erg in ontwikkeling is, doet het WFA veel aan innovatie en spelen zij in op de ontwikkelingen die bij de gemeenten spelen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Een belangrijke ontwikkeling op het vakgebied is digitalisering. Steeds meer informatie is digitaal beschikbaar en groeit snel. Digitale informatie vraagt om een andere kijk op informatie en biedt uitdagingen maar ook kansen voor het WFA. Om hierop in te spelen voorziet het WFA de volgende activiteiten voor de komende jaren.

- De nieuwe Archiefwet zal in werking treden waardoor archieven van overheden na 10 jaar, in plaats van 20 jaar, openbaar zullen worden en in beheer overgedragen aan het Westfries Archief. Dit zal een inhaalslag en grote toename in digitale opslag en beheer met zich meebrengen, waarbij het Westfries Archief ook meer betrokken zal zijn bij informatievorming en -beheer van gemeenten en deelnemende GR'en.
- De regio Westfriesland is een voorbeeld in het landelijke traject "Het archief als nutsvoorziening", waarbij het Westfries Archief steeds meer zal worden benut als centraalpunt van informatie beheer binnen de regio.

- De doorontwikkeling en intensivering van onlinedienstverlening en geografische informatie specialisatie.
- De aanpassing van het functioneel gebruik van de publieksruimte.
- Voortzetting van de digitalisering van analoge archieven.
- Intensivering van de inzet van data-analyse, data netwerken en artificial intelligence.
- Het continueren van een enthousiaste vast groep vrijwilligers.
- De samenwerking met studenten vergroten.
- Verduurzaming van systemen.
- Een transformatie van klassieke archiefdienstverlening naar modern informatiemanagement en online service.

Risico's:

- Taakuitvoering bij langdurige uitval personeel;
- Diefstal of verlies van cultureel erfgoed wegens calamiteit;
- Storingen in de klimaatbeheersingsinstallatie van de fysieke depots;
- Leveranciersrisico digitalisering en restauraties;
- Sterke verhoging van energiekosten;
- Vertrek van huurders depotruimte;
- Vertrek van medewerkers met specialistische kennis;
- Storingen van het digitale archiveringssysteem.

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	450	154
Vreemd vermogen	575	632
Resultaat		17

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS)

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel en openbaar belang:

Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkerterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).

Activiteiten en ontwikkelingen:

De kerntaken zijn: Het regioteam richt zich op de ondersteuning van de regionale samenwerking en draagt bij aan de regionale samenwerking en de ambities in het Pact van Westfriesland door:

1. Faciliteren regionale afstemming in stuurgroep Pact, portefeuillehoudersoverleggen ABZ, VVRE en Madivosa en afdelingshoofden VVRE en Madivosa, de Westfriesse Samenwerkingsdriehoek, Kring Gemeentesecretarissen, strategisch adviseurs en projectleiders Pact.

2. Versterken van de samenwerking tussen gemeenten en maatschappelijke partners door het aandragen van oplossingen voor knelpunten en doen van voorstellen voor de ontwikkeling van het Pact en mogelijkheden voor financiering.
3. Zichtbaar maken van de ambities, ontwikkelingen, successen en aandachtspunten van het Pact en de regio.
4. Bewaken van de samenhang in het Pact door het leggen van verbindingen tussen projecten en projectleiders die verbonden zijn aan het Pact.
5. Versterken en onderhouden van verbindingen van de activiteiten van het Pact met regio Alkmaar, De Kop, Noord-Holland Noord, de MRA, de Provincie NH en ministeries.

Het Pact van Westfriesland is de kapstok om de gezamenlijke ambities van de zeven Westfriesse gemeenten te realiseren. In 2025 is het Pact herijkt en is de Strategische Agenda 2025-2035 vastgesteld. Daarnaast is er gestart met de bijbehorende Uitvoeringsprogramma te ontwikkelen.

Daarnaast is er ingezet op het versterken van de samenwerking in Noord-Holland Noord en is er bijgedragen aan het opstellen van een verdieping op de ruimtelijke agenda Westfriesland en aan de Mobiliteitsvisie.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord Gerelateerd aan programma: Ruimte

Vertegenwoordiging: lid algemeen bestuur

Doel en openbaar belang:

De Veiligheidsregio heeft als doel het beschermen van de veiligheid en gezondheid van inwoners en bezoekers binnen de regio. Dit gebeurt door het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en rampen en door een goede voorbereiding op crisissituaties. De gemeentelijke bijdragen maken een gezamenlijke en efficiënte uitvoering mogelijk van wettelijke taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De Veiligheidsregio voert taken uit op het gebied van crisisbeheersing en hulpverlening, zowel bij acute incidenten als in de voorbereidende fase. Door het monitoren en actualiseren van het regionale risicobeeld worden risico's tijdig gesignaleerd en preventieve maatregelen getroffen.

Een belangrijke ontwikkeling is de aandacht voor maatschappelijke weerbaarheid, waaronder de voorbereiding op langdurige verstoringen van vitale infrastructuur, zoals een grootschalige stroomuitval van maximaal 72 uur. Samen met gemeenten en ketenpartners wordt gewerkt aan het versterken van zelfredzaamheid en de continuïteit van cruciale processen.

De organisatie bestaat uit crisisbeheersing, brandweezorg (inclusief risicobeheersing en Veilig Leven), GHOR, ambulancezorg, het Zorg- en Veiligheidshuis, de meldkamer en de bedrijfsvoering. Zij zetten zich in voor de veiligheid van de zestien gemeenten in Noord-Holland Noord.

Risico's:

- Kosten brandweermaterieel
Stijgende kosten voor aanschaf, vervanging en onderhoud van brandweermaterieel door marktontwikkelingen, verduurzaming en aangescherpte veiligheidseisen.
- Structurele investeringen
Toenemende noodzaak tot structurele investeringen in materieel, ICT en faciliteiten kan leiden tot een hogere structurele gemeentelijke bijdrage.
- Loon- en prijsontwikkelingen
Cao-afspraken en inflatie kunnen leiden tot hogere personele en materiële lasten dan begroot.

- Continuïteit en weerbaarheid
Extra inzet en investeringen kunnen nodig zijn om de weerbaarheid bij verstoringen van vitale infrastructuur, zoals langdurige stroomuitval, te waarborgen.

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	5.137	6.161
Vreemd vermogen	48.109	44.905
Resultaat		947

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel en openbaar belang:

Het ABWF is een gemeenschappelijke regeling waarin de zeven westfriesse zaken afstemmen op het gebied van de afvalinzameling, het contractmanagement HVC en aandeelhouderszaken regelen. Eveneens is het ABWF de eigenaar van en verantwoordelijk voor de voormalige stortplaats te Westwoud.

Activiteiten en ontwikkelingen:

- Het ABWF heeft zijn taken op het gebied van afvalinzameling, contractmanagement en aandeelhouderszaken voortgezet.
- Op basis van het afkoopvoorstel voor de voormalige vuilstort te Westwoud, wordt de koers voor de nazorg bepaald.

Risico's:

- Ondersteuning (geen eigen huisvesting en personeel) en
- Stortplaats Westwoud.

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	1.513	1.504
Vreemd vermogen	80	3
Resultaat		-90

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel en openbaar belang:

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord werkte als professionele uitvoeringsorganisatie. De dienst voerde milieutaken uit voor de fysieke leefomgeving in Noord-Holland Noord. Dit gebeurde efficiënt en volgens vastgestelde kwaliteitsnormen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

In 2025 voerde de Omgevingsdienst de overgedragen milieutaken uit volgens de geldende handhavingsstrategie. Naast de reguliere werkzaamheden werkte de organisatie aan verbeteringen die nodig waren voor een sterke en toekomstbestendige dienst.

Robuustheid:

Het algemeen bestuur stelde in 2024 een plan vast om de organisatie robuust te maken. De deelnemers stelden hiervoor toen geen extra middelen beschikbaar. De deelnemers gaven aan dat de dienst eerst binnen de eigen begroting of via efficiencymaatregelen dekking moest zoeken. Een efficiencyonderzoek is in 2025 afgerond.

In juli 2025 kenden de deelnemers incidentele middelen toe via de resultaatbestemming over 2024. De Omgevingsdienst zette daarna de eerste stappen. Hierdoor daalden de kosten voor robuustheid van 1,7 miljoen euro naar 1,6 miljoen euro.

De Omgevingsdienst bekostigde de vaste kosten voor informatievoorziening (ICT) tot en met eind 2025 uit een bestaande reserve. Deze reserve raakte uitgeput. Voor verdere digitale ontwikkeling bleek een vaste investering nodig. De benodigde structurele middelen voor robuustheid en ICT zijn gevraagd via de kadernota 2027.

Verstevinging bedrijfsvoering:

In maart 2025 ontving het algemeen bestuur de resultaten van de capaciteitsanalyse van de bedrijfsvoering. In april 2025 startte de uitvoering van het ontwikkelplan, dat doorloopt in 2026.

Overige ontwikkelingen:

- De Omgevingsdienst voerde het strategisch opleidingsplan uit volgens planning.
- De organisatie kreeg per deskundigheidsgebied (kwaliteitscriteria 3.0) beter inzicht in de sterke punten en de verbeterkansen van de medewerkers.
- De Omgevingsdienst stelde voor 2025 een begroting op vanaf nul (zero-based begroting). Deze vormt de basis voor de interne begrotingen van de daaropvolgende jaren.
- Op landelijk niveau ontwikkelde men een nieuwe manier van financieren voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Na een verkennend onderzoek besloot het algemeen bestuur in oktober 2025 om een plan van aanpak op te stellen voor de invoering van deze nieuwe financieringssysteem. Dit plan beschrijft onder meer de impact, de benodigde stappen en de invoeringsplanning.
- In de tweede helft van 2025 stelde de Omgevingsdienst beleid vast om misbruik en oneigenlijk gebruik

van regelgeving, processen of informatie door bedrijven en medewerkers te voorkomen. Ook bracht de organisatie risico's op fraude in beeld.

Risico's:

- Claims,
- Datalek van geregistreerde gegevens,
- Aanbestedingsrisico's en
- projecten ten laste van het rekeningresultaat.

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	3.566	2.461
Vreemd vermogen	6.759	5.866
Resultaat		184

Recreatieschap Westfriesland

Gerelateerd aan programma: Samenleving

Vertegenwoordiging Lid van het algemeen bestuur.

Doel en openbaar belang:

Behartigt voor de Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Het Recreatieschap beheert ongeveer 350 hectare natuur-inclusieve recreatieterrein, waar naast de recreatiefunctie ook wordt ingezet op natuurwaarden en vergroten van de biodiversiteit. Daarnaast beheert het een aantal (zwem)locaties en gebieden van derden. Ook het beheren en onderhouden van de fiets-, vaar- en wandelnetwerken behoort tot de taken. In totaal ongeveer 1.000 kilometer netwerk. Het beheer is vooral gericht op instandhouding en kwaliteitsbewaking.

Na de vaststelling van het ambitieniveau voor de recreatievisie Westfriesland in 2024 is eind 2025 de nieuwe recreatievisie 'Gezond en aantrekkelijk Westfriesland' vastgesteld. Er is gekozen om het accent vooral op verbindingen tussen de recreatiegebieden te leggen.

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	1.548	1.389
Vreemd vermogen	1.409	1.942
Resultaat		-34

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Gerelateerd aan programma: Samenleving

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang:

De hoofdtaak van GGD HN is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners in Noord-Holland-Noord (van -9 maanden tot 100+). Het takenpakket van GGD HN is divers. De meeste GGD-taken zijn vastgelegd in de Wet publieke gezondheid. De basistaken (uniformdeel) zijn:

- Kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van inwoners,

- Het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners),
- Uitvoering van infectieziektebestrijding en
- Uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De GGD heeft op een aantal doelstellingen ingezet in 2025:

Vanuit de focuslijn Gezond Opgroeien heeft de GGD in 2025 diverse activiteiten verricht op het verkleinen van gezondheidsachterstanden. Nu Niet Zwanger, aanvullende diensten in het kader van Kansrijke Start, opereren in netwerkverbanden, het implementeren van de GIZ-methode (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) en sterkere positionering als adviespartner. Ook heeft de GGD extra ingezet op het vroegtijdig signaleren van armoede in gezinnen, het verwijzen naar hulp zoals budgetadvies en schuldhulp, en het ondersteunen van kinderen en ouders om de effecten van armoede op gezondheid te verminderen. De GGD heeft tevens in samenwerking met de gemeente ingezet op de rookvrije omgeving stimuleren. Ook is er ingezet op het vergroten van de vaccinatiegraad via gerichte advertentiecampagnes via sociale media, informatiebijeenkomsten en logistieke aanpassingen in de aanmeldprocedure. Daarnaast heeft het algemeen bestuur besloten tot een pakket bezuinigingsmaatregelen, die in 2026 wordt doorgevoerd.

Risico's

- Fictiekosten en beperkte mogelijkheid tot opbouwen vermogen door bezuinigingsopgave gemeenten;
- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ;
- Hogere instroom Veilig Thuis;
- Personele verschuivingen door de aangekondigde bezuinigen gemeenten;
- Informatiebeveiliging en privacybescherming;
- Kostenstijgingen;
- Infectieziektebestrijding & pandemische paraatheid;
- Afname aanvullende diensten JGZ;
- Medische arrestantenzorg.

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	1.910	1.658
Vreemd vermogen	28.055	24.649
Resultaat		-146

Archeologie Westfriesse gemeenten

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Vertegenwoordiging: Lid van het algemeen bestuur.

Doel en openbaar belang:

Archeologie West-Friesland (AWF) is onze gecertificeerde instelling die verantwoordelijk is voor het (laten) doen van archeologische opgravingen op het land en in het water zoals dit is vastgelegd in de Omgevingswet.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Archeologie West-Friesland geeft als certificaathouder advies. Door middel van een quickscan beoordeelt AWF of en zo ja, in welke mate archeologisch onderzoek nodig is. Vervolgens voert AWF dit onderzoek uit of voert AWF de monitoring op het onderzoek uit. Zo wordt gezorgd dat bij een opgraving de verrichte handelingen en aangetroffen archeologische vondsten worden gedocumenteerd, de vondsten worden geconserveerd en een rapport wordt opgesteld waarin de resultaten van de handelingen zijn beschreven. Naast advisering en uitvoering draagt AWF bij aan gemeentelijke beleidsontwikkeling en verzorgt zij publieksactiviteiten en pr.

In 2025 heeft AWF gewerkt aan de actualisatie van de GR Archeologie Westfriesse gemeenten. Ook heeft AWF diverse vondstmeldingen verwerkt, advies gegeven ten aanzien van archeologisch onderzoek, op vier locaties veldcontrole gedaan en een verbeterde website gelanceerd.

WerkSaam Westfriesland

Gerelateerd aan programma: Samenleving.

Vertegenwoordiging: Lid van het dagelijks- en algemeen bestuur.

Doel en openbaar belang:

WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfriesse gemeenten. De doelstelling van WerkSaam Westfriesland is om iedereen met arbeidsvermogen toe te leiden naar werk en om werkgevers te bedienen die op zoek zijn naar arbeidskrachten. Voor wie (nog) niet kan werken, is meedoen naar vermogen aan de orde. Dit kan in een beschutte werkomgeving zijn. Als werk nog niet mogelijk is, verstrekt WerkSaam een bijstandsuitkering. Een onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand en de begeleiding van zorgklanten, voert de gemeente zelf uit.

Activiteiten en ontwikkelingen:

WerkSaam heeft een nieuw beleidsplan opgesteld dat in 2026 in zal gaan. Er zijn voorbereidingen getroffen voor de implementatie van de Participatiewet in balans. Ook zijn er stappen gemaakt met Sijpel Switchen, dit omvat het makkelijker schakelen voor inwoners tussen dagbesteding en beschut werk. Daarnaast zijn er diverse nieuwe trainingen opgestart die inwoners helpen bij de re-integratie.

Risico's:

- Resultaat leerwerkbedrijven
- Wegvallen incidentele dekking
- Externe factoren
- Uitvoeringstaken Wet inburgering
- Bijdrage Gemeenschappelijke regeling en gemeentefonds
- Rijksuitkering Wet sociale werkvoorziening

	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	9.934	10.570
Vreemd vermogen	11.748	12.674
Resultaat		1.264

Vennootschappen

Ontwikkelingsbedrijf NHN

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Doel en openbaar belang:

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is een economische uitvoeringsorganisatie en heeft als doel het bevorderen van de economische ontwikkeling van Noord-Holland Noord vanuit het perspectief van brede welvaart door het behouden en stimuleren van bedrijvigheid in de regio. 15 gemeenten in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland zijn samen de aandeelhouders.

Activiteiten en ontwikkelingen

De nieuwe dienstverleningsovereenkomst 2025 – 2031 en het activiteitenplan 2026-2028 zijn vastgesteld tussen het ONHN en de aandeelhouders. De basisopdracht bestaat uit de activiteiten:

- Het ondersteunen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat
- Het ondersteunen van bestaande MKB-bedrijven
- Het aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven en het betrekken van bedrijven uit de regio bij regionale en provinciale opgaven.

BNG Bank

Gerelateerd aan programma: Bestuur en dienstverlening

Doel en openbaar belang:

De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Activiteiten en ontwikkelingen:

- Strategie "Ons kompas naar impact": BNG richt zich op het verminderen van de CO2-uitstoot van de eigen kredietportefeuille en het versnellen van verduurzaming.
- Solide resultaten: Volgens het halfjaarbericht 2025 is de bank op koers met solide financiële resultaten en een sterke positie.
- Digitalisering: BNG verbetert en vereenvoudigt klantprocessen, waaronder het digitaliseren van de Standard Bankverklaring.
- Financiering publieke sector: BNG verstrekt kredieten aan gemeenten, provincies, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen.
- Woningbouw en Energietransitie: De bank geeft prioriteit aan financiering voor betaalbare woningen en duurzame energieprojecten (warmtenetten).
- Kapitaalmarkttransacties: BNG haalt actief miljarden op via internationale obligatiemarkten, zoals een 10-jaars benchmarkobligatie van USD 2 miljard, om de publieke sector te financieren.
- ESG-focus: De bank richt zich sterk op het vergroten van haar maatschappelijke impact door middel van ESG-obligaties (Environmental, Social, and Governance)

Risico's:

Er zijn geen risico's bekend.

Financieel belang:

De gemeente heeft als aandeelhouder 130.650 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de N.V.

Alliander

Gerelateerd aan programma: Bestuur en Dienstverlening.

Doel en openbaar belang:

Alliander is een netwerkbedrijf dat zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Door hun netwerk continu te verbeteren, bereiden ze zich voor op een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen. Enkhuizen heeft aandelen in Alliander, waarvan de dividend op Algemene dekkingsmiddelen wordt ontvangen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

- Grootschalige netverzwaringen en uitbreidingen: Liander voert een enorm investeringsprogramma uit. Tot 2033 staat de aanleg van bijna 40.000 kilometer kabel en de bouw/aanpassing van 23.000 middenspanningsruimtes gepland.
- Investeringsplan 2026: In oktober 2025 is het ontwerp-investeringsplan 2026 gepresenteerd, dat focust op flexibiliteit en versnelling van netuitbreidingen om aan de toekomstvraag te voldoen.
- Innovaties en 'netbewust' bouwen: Alliander zet in op 'netbewust' bouwen om woonwijken duurzaam aan te sluiten zonder het net te overbelasten. Er wordt geëxperimenteerd met slimme oplossingen, zoals het tijdsafhankelijk laden van elektrische auto's en inzet van thuisbatterijen.
- Congestiebeheer: Vanwege netcongestie (vol stroomnet) sluit Alliander flexibele contracten met bedrijven om piekverbruik te verminderen. Door het inzetten van deze flexibele contracten en slimme oplossingen, konden in de eerste helft van 2025 honderden bedrijven (in totaal 733) op de wachtlijst alsnog sneller worden aangesloten.
- Data en digitalisering: De strategie is sterk gericht op het gebruik van data om het net beter bestuurbaar en inzichtelijker te maken.
- Regionale samenwerking: Alliander werkt nauw samen met gemeenten om technische innovaties te koppelen aan duurzaamheidsdoelen.

Trends en focus:

De focus ligt op het aanpakken van de schaarste op het net door sneller te bouwen en slimmer gebruik te maken van de beschikbare capaciteit. De toenemende elektrificatie van de industrie, woningen (warmtepompen) en vervoer (EV's) maakt de uitbreiding van het elektriciteitsnet de primaire prioriteit.

Risico's:

Hoewel Alliander een cruciale maatschappelijke rol vervult en over het algemeen als een stabiele partij wordt beschouwd, zijn er verschillende risico's geïdentificeerd, met name in het licht van de energietransitie.

- Verlies van Dividend en Kapitaal: Als aandeelhouder loopt de gemeente het risico dat Alliander minder of geen winst maakt, bijvoorbeeld door tegenvallende resultaten. Dit kan leiden tot het wegvallen van dividendinkomsten. In een uiterst scenario (faillissement) kan de gemeente haar inleg (aandelenkapitaal) kwijtraken.
- Investeringsdruk en Kosten: De noodzaak om het stroomnet zwaarder te belasten en uit te breiden (zoals het plaatsen van transformatoren en kabels) brengt hoge kosten met zich mee, wat de financiële buffers van Alliander onder druk kan zetten.

Financieel belang:

De gemeente heeft als aandeelhouder 124.198 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de N.V.

HVC Groep

Gerelateerd aan programma: Ruimte

Doel en openbaar belang:

HVC is een afval- en energiebedrijf met activiteiten op het gebied van afval en energie. Voor de verwerking en inzameling van het huishoudelijk afval heeft de gemeente een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met een initiële looptijd van 6 jaar (1 januari 2020 tot 1 januari 2026), waarna deze stilzwijgend verlengd wordt. Eveneens heeft de gemeente aandelen in het bedrijf en daarmee stemrecht in de Algemene Ledenvergadering. Aan het aandeelhouderschap is een ballotageovereenkomst verbonden waarin onder meer geregeld is dat het brandbaar afval afgestaan moet worden en de gemeente, samen met de andere aandeelhouders, garant staat voor een deel van de leningen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

- De samenwerking tussen de gemeente en HVC op het gebied van afvalinzameling en-verwerking wordt doorlopend verbeterd.
- HVC ontwikkelt zich verder door tot afval- en energiebedrijf. Dit vereist aanpassing en professionalisering van het aandeelhouderschap. Het beoordelen van voorstellen uit de aandeelhoudersvergadering en kennis van de bedrijfsrisico's worden steeds belangrijker.

Risico's:

Veiligheid, betrouwbaarheid en continuïteit van de installaties, schommelingen prijzen grondstoffen/transport en levering materieel, obstakels voor realisatie bouwprojecten, impact overheidsmaatregelen, klimaatrisico en financiële risico's.

Financieel belang:

De gemeente heeft 30 aandelen welke tegen nominale waarde van € 45,45 per aandeel gewaardeerd worden. Met de aandelen staat de gemeente garant voor leningen van HVC. Hiervoor ontvangt zij een garantstellingsprovisie.

Grondbeleid

In de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening 2025 wordt verslag gedaan over de visie, ontwikkelingen en stand van zaken van de grondexploitaties in relatie tot de doelstellingen uit de begroting.

Binnen de gebiedsontwikkeling wordt een onderscheid gemaakt tussen actief- en passief grondbeleid. Bij actief grondbeleid verwerft de gemeente de grond, maakt deze bouw- en woonrijp en verkoopt de bouwgrond aan projectontwikkelaars/particulieren, die op deze bouwgrond het vastgoed realiseren.

Bij passief grondbeleid heeft de gemeente een faciliterende en kader stellende rol bij 'gebiedsontwikkeling door derden'. De gemeente stelt het bestemmingsplan vast, waarbij kosten van plankosten en gemeenschapsvoorzieningen worden verhaald door middel van (anterieure) overeenkomst of vaststelling van een exploitatieplan.

Een variant 'tussen' deze beide vormen is de publiek-private samenwerking (PPS), waarbij de gemeente samen met een private partij de grondexploitatie doet. Winst en risico worden dan gedeeld.

Visie

De vigerende Nota Grondbeleid stamt uit 2016. Tezamen met de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2024 geeft dit aanleiding tot het opstellen van een nieuwe Nota Grondbeleid met aanvullende Nota Kostenverhaal. De oplevering en besluitvorming van de Nota Grondbeleid worden naar verwachting in het eerste kwartaal (Q1) 2026 gerealiseerd. De vaststelling van de Nota Kostenverhaal volgt naar verwachting in het tweede kwartaal (Q2) 2026.

Beleidsverantwoording

Over grondexploitaties wordt op verschillende manieren verantwoording afgelegd:

1. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de Raad, het College en de SED zoals beschreven in de Nota Grondbeleid
2. De projecten doorlopen de algemene fasen in gebiedsontwikkelingen (initiatief, haalbaarheid en realisatie, waarbij in principe per faseovergang verantwoording over de af te sluiten fase en toestemming voor de volgende fase wordt gevraagd aan het College en/of Raad.
3. Verantwoording in de P&C cyclus.
4. Tussentijdse college & raadinformatie en besluiten bij majeure afwijkingen op de kaders

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

Vanuit Omgevingswet worden ook enkele regels voor het grondbeleid geactualiseerd. De grootste wijziging is dat het mogelijk wordt om een gebied "organisch" te kunnen ontwikkelen onder een grondexploitatie zonder 'eindtijd'. Dit kan een optie zijn als er vooraf nog veel onzekerheden bestaan over concrete planinvullingen.

Parameters 2026

De hierna weergegeven parameters voor kosten- en opbrengstenstijging worden jaarlijks geëvalueerd en herijkt. De parameters zijn bepaald aan de hand van de Outlook Grondexploitaties 2026 van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. Daarnaast vindt afstemming plaats met omringende gemeenten.

SED JR 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.
Kostenstijging	4%	3%	3%	2%
Inkomstenstijging	5%	3%	3%	2%

Ten opzichte van eerdere jaren liggen de kostenstijgingen nog steeds boven het gebruikelijke niveau, maar zijn ze iets lager dan in voorgaande jaren. Aan de andere kant zijn de percentages voor inkomstenstijging (grondwaarden) hoger dan de afgelopen jaren, en is hier een inhaalslag gemaakt. Dit vanuit (fors) hogere VON-waarden stijgingen, welke weer hoger zijn dan de toename van de bouwkosten.

Prognose resultaten

De gemeente Enkhuizen kent naar verwachting in 2026 en verder geen actieve grondexploitaties meer.

Ontwikkelingen

Ter informatie, binnen de gemeente spelen de volgende grotere (faciliterende) projecten en ontwikkelingen (waarover op andere plekken dan in deze paragraaf verantwoording over wordt afgelegd):

- Zilverstraat/Hoogstraat: dit betreft de herontwikkeling van een binnenstedelijke locatie. In 2021 zijn door de Raad de (financiële) kaders vastgesteld. In 2022 is het project succesvol aanbesteed. In 2023 is de koop-ontwikkelovereenkomst ondertekend met de beoogde ontwikkelaar. In 2024 is door de ontwikkelaar gewerkt aan verdere planuitwerking. Eind 2025 is op basis van het geoptimaliseerde ontwerp met 77 woningen het ontwerp-omgevingsplan in procedure gebracht (ter inzage gelegd).
- Nijevoert (Westeinde): dit betreft het Enkhuizer deel van een volgende integrale woonwijk op de grens met Stede Broec (aldaar Florapark geheten). De gemeente Enkhuizen heeft geen grondpositie in deze ontwikkeling. De opzet is een integrale gebiedsontwikkeling van circa 950 woningen tussen de gemeenten Stede Broec en Enkhuizen en met alle eigenaren/betrokkenen. In navolging van het ambtiedocument (2023) is in 2024 door beide gemeenteraden de stedenbouwkundige visie vastgesteld, welke de basis is voor de in eerste kwartaal 2026 te ondertekenen anterieure overeenkomst met de ontwikkelaars en de samenwerkingsovereenkomst tussen beide gemeenten.
- Voor de beoogde woonwijk Gommerwijk West-west (thans Gouwe Vaart genoemd) is op 25 september 2025 de koop- en ontwikkelovereenkomst met de twee samenwerkende ontwikkelaars (vof) ondertekend. Op 28 oktober 2025 sloot de raad de grondexploitatie (grex) en werd de bestemming van de opbrengst van de verkoop aangegeven. Het noordelijk gelegen plandeel wordt uitgevoerd overeenkomstig het vigerende uitwerkingsbestemmingsplan. De voorbereidingen voor het bouwrijp maken zijn inmiddels ter hand genomen. Voor het zuidelijke plandeel wordt een optimalisatie met meer woningen beoogd. Daartoe stelde de raad op 16 december 2025 de stedenbouwkundige uitwerking voor dit plandeel vast als basis om de herziening van het omgevingsplan voor te bereiden. Aangezien niet alle grond in het zuidelijke deel in bezit is van de gemeente en/of de ontwikkelende partijen, zullen in het omgevingsplan de regels worden opgenomen met betrekking tot kostenverhaal en financiële bijdragen.
- Korte Westerstraat (locatie voormalige peuterspeelzaal Pierewiet)
- Medio 2025 is in samenwerking met woningcorporatie Stichting Woondiensten Enkhuizen een onderzoek gestart naar de woningbouwmogelijkheden voor de huisvesting van jongeren.

Voorkeursrecht

Vanuit regie en (integrale) sturing op dit gebied heeft het college eind 2024 het voorkeursrecht gevestigd op het gebied 'Schepenwijk II' ten westen van bedrijventerrein Schepenwijk. Ook krijgt de gemeente hiermee voorrang bij eventuele aankoop van onroerende zaken benodigd voor het realiseren van deze ontwikkeling.

Prognose resultaten

De enige lopende grondexploitatie van de gemeente Enkhuizen is in 2025 afgesloten, waarbij het resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve.

Winstneming

De grondexploitatie Gommerwijk West West is afgesloten in 2025 met een positief resultaat. Dit resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve.

Risicobeheersing

Voor de grondexploitatie (Gww) was een risicobedrag van € 608.000 opgenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente. Met het afsluiten van de grondexploitatie is geen risico meer aanwezig, zodat het risicobedrag niet meer hoeft te worden opgenomen.

Reserves en voorzieningen

De beleidsuitgangspunten voor de Risicoreserve Bouwgrondexploitaties zijn vastgelegd in de door de raad vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen. Het saldo van deze Reserve per 31 december 2025 ligt tussen het vastgestelde minimum (€ 250.000) en maximum (€ 1,5 miljoen).

Wet Open Overheid (WOO)

Op 1 mei 2022 trad de Wet Open Overheid (Woo) in werking. De Woo vervangt de Wet openbaarheid bestuur (Wob), maar gaat verder dan de Wob. De Woo verplicht tot het:

- Passief openbaar maken van informatie via het afhandelen van Woo-verzoeken
- Actief openbaar maken van elf informatiecategorieën
- Aanstellen van een Contactfunctionaris Woo
- Op orde brengen van de Informatiehuishouding.

Het passief openbaar maken, oftewel het afhandelen van Woo-verzoeken, is per 1 mei 2022 met de inwerkingtreding van de Woo reeds geïmplementeerd. In 2023 is de Contactfunctionaris Woo aangesteld en in 2024 is het Woo-behandelteam gevormd door het aanstellen van een Woo-jurist, een Woo-medewerker en de contactpersoon Woo voor het domein Ruimte.

In 2025 is er onderzoek gedaan naar de publicatieplatformen en is het deelproject Functionele eisen publicatieplatform afgerond. In 2026 zal er een keuze gemaakt zijn voor het publicatieplatform. De landelijke ontwikkelingen op het gebied van het actief openbaar maken van de elf informatie categorieën is gestagneerd. Binnen de SED is er een herijking gemaakt van het Woo-project. De planning en het proces rondom de implementatie van de laatste actief openbaar te maken informatie categorieën zal onder de regie van de afdeling Informatie komen te vallen. Zodra de landelijke planning bekend is voor het actief openbaar maken van de laatste informatie categorieën, zullen de projecten in 2026 verder uitgewerkt worden.

In 2025 is het aantal Woo-verzoeken t.o.v. 2024 licht gestegen.

In 2025 zijn er 34 Woo-verzoeken ingediend. Dat is 5 minder dan 2024. Echter waren er nog 10 Woo-verzoeken in behandeling van 2024. Dat maakt een totaal van 44 Woo-verzoeken die in 2025 afgehandeld zijn. Dit is een lichte stijging van 3 Woo-verzoeken.

Bij deze Woo-verzoeken zijn 3194 documenten en 20.920 pagina's openbaar gemaakt. De Woo-besluiten en de bijbehorende documenten zijn gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Sinds 2024 maken we onderstaande informatie categorieën openbaar

1. Wetten en andere algemeen verbindende voorschriften
2. Overige besluiten van algemene strekking
3. Informatie van organisatie en werkwijze
4. Bereikbaarheidsgegevens
5. Woo-verzoeken
6. Convenanten

Het op orde maken van onze informatiehuishouding valt onder de regie van de afdeling informatie. Vanuit de Woo hebben de SED-gemeenten tot 2030 de tijd om dit te realiseren. We volgen hierbij de VNG handreiking Grip op Informatie. Enkele projecten die zijn opgestart in 2025:

1. Migrato: archiveren oude netwerkschijf
2. I-navigator: vastleggen processen tbv kwaliteitsmanagement

Jaarrekening

Waarderingsgrondslagen

Bij het samenstellen van de jaarrekening zijn de voorschriften conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) toegepast en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgelegd. Daar op aansluitend zijn de volgende door de raad vastgestelde nota's van toepassing:

- Nota Reserves en voorzieningen (20 april 2021)
- Nota Activabeleid (25 mei 2021)

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend is vastgesteld.

Centraal administratie kantoor (CAK)

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK in en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op de overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen en subsidies (netto waardering) verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingsduur bedraagt hoogstens vijf jaar. De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen van derden en subsidies (netto waardering), verminderd met de afschrijvingen (lineair of annuïtair). Afschrijvingen op de activa vinden plaats in het jaar dat volgt op het jaar waarin het object gereedkomt/wordt verworven en met inachtneming van de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur.

Daarbij worden in het algemeen de volgende termijnen gehanteerd:

Nieuwbouw	40 jaar
Verbouwingen en renovatie tot € 50.000	15 jaar
Verbouwingen en renovatie boven € 50.000	25 jaar
Semi-permanente nieuwbouw	15 jaar
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	10-80 jaar
Vervoermiddelen	8-15 jaar
Automatisering	3-5 jaar
Installaties	10-20 jaar

Op investeringen in gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Het volledige overzicht van de afschrijvingstermijnen is opgenomen in bijlage 2 bij de Nota Activabeleid Enkhuizen, die door de raad op 25 mei 2021 is vastgesteld.

Investerings met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Investerings met economisch nut welke lager zijn dan € 15.000 worden niet geactiveerd en ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR)

Op 19 december 2024 is het PWSR 2025-2027 vastgesteld. Volgens dit programma wordt er lineaire afschrijving toegepast voor nieuwe investeringen.

- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen voor vrij verval riolering, bouwkundige delen van gemalen en drukriolering is 60 jaar;
- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen voor bouwkundige delen van en persleidingen, infiltratievoorzieningen en drainage is 45 jaar;
- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen op IBA's en bouwkundige delen van randvoorzieningen is 40 jaar
- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen voor elektro-/mechanische delen van gemalen, drukriolering en randvoorzieningen is 30 jaar;

Deze afschrijvingstermijnen worden voor nieuwe investeringen gehanteerd. Voor de reeds afgesloten investeringen blijft de termijn 40 jaar (raadsbesluit 28 november 2023).

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
 Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan. In de toelichting op de balans wordt de onderverdeling gemaakt tussen bedragen die via de oude systematiek zijn geactiveerd en via de nieuwe systematiek zijn geactiveerd. Investeringen met economisch nut welke lager zijn dan € 30.000 worden niet geactiveerd en ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (dit betreft de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van de BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d van de BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

De grondvoorraden zijn opgenomen tegen de werkelijke productiekosten (aankopen, bouwen woonrijp maken, rente etc.) minus opbrengsten uit verkopen. Verliezen worden genomen op het moment dat deze voorzienbaar zijn. Winsten worden als gerealiseerd beschouwd op het moment dat bij de exploitatie van het desbetreffende complex dit met voldoende zekerheid is vast te stellen. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoop of verkrijgingsprijs. Gronden die tot en met 2015 onder de voorraden werden opgenomen als niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) zijn met ingang van 2016 conform het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV geclassificeerd onder de materiële vaste activa.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen worden nominaal gewaardeerd. Voor de te verwachten oninbaar te verklaren posten is een bedrag in mindering gebracht op de post debiteuren. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden nominaal gewaardeerd.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overig

Risico's, rechten en voorwaardelijke/onzekere verplichtingen

Voor zover de gemeente belangrijke financiële risico's loopt (bijvoorbeeld claims, lopende rechtszaken, geschillen), zijn deze in de paragraaf Weerstandsvermogen opgenomen. Wanneer het duidelijk is dat deze risico's en/of verplichtingen daadwerkelijk worden geëffectueerd, wordt daarvoor een voorziening in de jaarrekening opgenomen.

Borg- en garantiestellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals definitief op 17 februari 2026 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;

- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten exclusief dotaties reserves is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van EUR 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Overzicht baten en lasten per programma

Lasten				
Programma	Omschrijving	Bedrag Begroot	Bedrag Werkelijk	Bedrag Restant
1	Bestuur en dienstverlening	13.508	12.694	814
2	Ruimte	30.181	28.069	2.112
3	Samenleving	44.775	45.813	-1.038
	Mutaties reserves	2.584	2.867	-283
	RESULTAAT	255	-	255
		91.303	89.443	1.860
Baten				
Programma	Omschrijving	Bedrag Begroot	Bedrag Werkelijk	Bedrag Restant
1	Bestuur en dienstverlening	-59.837	-59.485	-352
2	Ruimte	-16.389	-16.372	-17
3	Samenleving	-8.367	-11.949	3.582
	Mutaties reserves	-6.711	-4.584	-2.127
	RESULTAAT	-	-	-
		-91.304	-92.390	1.086
	Saldo			2.946
				voordeel

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten > € 20.000

lasten		Realisatie 2025
progr.	Omschrijving	
1	Incidenteel budget voor herhuisvesting functies stadskantoor:	
	- Aanpassing Breedstraat 53	142.500
	- Aanpassing Kruitmolen 13e	20.300
	Eenmalige kosten aanbrengen folie stadhuis	22.700
2	Managementplan	50.400
	Buurtwarmte	55.600
	Gommerwijk West-west	22.000
	Implementatie Sospes	30.000
	Klimaatroute	115.100
	Ondergrondse container Gependam	28.300
	Parkeeronderzoek	20.200
	Strategisch vastgoedplan	35.000
	Verkeersplan	39.800
	Nationaal Isolatieprogramma (NIP duurzaamheid)	707.800
	Restant kosten duurzaamheid	239.000
	Incidentele uitgaven in het kader van CDOKE	315.500
	Incidenteel budget voor Woonwagenzaken	21.800
3	Uitgaven Onderwijs Achterstandenbeleid	500.100
	Aanpak Goudenregenstraat 29	83.700
	Inkoop Jeugdzorg	38.700
	Uitgaven inzake divers SPUKS	207.800
	Incidentele kosten voor Sloop Korte Westerstraat	46.400
	Verbouwing gevel RSG	203.600
	Overige incidentele lasten	93.900

Incidentele baten en lasten > € 20.000

		3.040.200
	<u>Storting in reserves</u>	
1	Storting AR - Resultaatbestemming 2024 tlv reserve gebiedsontwikkeling	274.000
	Storting AR - VJN 2025 vrijval surplus uit BR Oekraïne	670.000
	Storting Weerstandscapaciteit BGR 2025	175.000
	Storting Weerstandscapaciteit Resultaatbestemming 2024	655.000
2	Storting BR Onderhoud kapitaalgoederen afkoop NABO (Niet Actief Beveiligde Overweg)	98.920
	Storting BR glasvezel 2025	168.800
	Storting BR omgevingswet saldo 2025	111.365
3	Storting BR Kunst en Cultuur	13.000
	Storting BR Sociaal Domein MOBW -gelden	198.026
	Storting BR Onderwijshuisvesting	500.000
	Vrijval kapitaallasten IKC uit reserve OHV	-193.000
	Kapitaallasten IKC naar res onderw.huisv.	196.000
	Incidentele storting in reserves	2.867.111
	Totaal incidentele lasten 2025	5.907.311

Baten

progr.	Omschrijving	Realisatie 2025
1	SPUK Meoz (Meerkosten Energie Openbare Zwembaden)	114.300
	Rentebaten RC	129.200
	SPUK sport	100.000
2	Verkoop gronden	175.000
	Afkoopsom NABO (Niet Actief Beveiligde Overweg)	110.500
	Aanvullende schadevergoeding afgebrand toilet	85.700
	Saldo CDOKE 2025	315.500
	Subsidies Klimaat en Duurzaamheid	946.800
3	Uitkering OAB	500.100
	Uitkering NPO	39.800
	SPUK Brede regeling combinatiefuncties	114.700
	Project Maritiem Erfgoed	57.300
	Afrekening Beschermd Wonen	206.700
	SPUK Valpreventie	55.187
	Overige incidentele baten	82.200
		3.032.987

	<u>Onttrekkingen uit reserves</u>	
1	Onttrekking AR Herhuisvesting stadskantoor	358.500
	Onttrekking AR Herhuisvesting stadskantoor goudenregenstraat	49.000
	Onttrekking AR OVH2025 - Aanpassing Vergunningenbeleid	56.830
	Onttrekking AR OVH2025 - Inkoop Wmo en jeugd	22.255
	Onttrekking AR OVH2025 - SED Budgetten	97.700
	Onttrekking AR Programmabegr.2025 TGV res.weerstandsvermogen	175.000
	Onttrekking AR Project Bouwdossiers	43.000
	Onttrekking AR Resultaatbest.2024 TGV res.weerstandsvermogen	655.000
	Onttrekking AR Raamfolie	20.000
	Onttrekking AR Sloop Korte Westerstraat 2	30.000
	Onttrekking AR Strategisch vastgoedplan	34.985
	Onttrekking AR Tbv Verlengen pilot dagbesteding	228.000
	Onttrekking AR Tgv Ondernijning	31.400
	Onttrekking AR Tgv verkeersplan binnen en buiten de Vest	39.800
	Onttrekking AR Overige incidenteel	113.932
2	Onttrekking BR Onderhoud kapitaalgoederen	1.025.300
	Onttrekking BR Glasvezel 2025	139.700

Incidentele baten en lasten > € 20.000

	Onttrekking BR Klimaat en duurzaamheid	68.000
	Onttrekking BR Gebiedsontwikkeling; resultaatbestemming 2024 tgv Alg.Res.	274.000
3	Onttrekking BR Kunst en Cultuur	20.000
	Onttrekking BR Sociaal Domein	105.000
	Onttrekking BR Huisvestingsvoorz. Onderwijs tbv Pancratius	65.000
	Onttrekking BR Huisvestingsvoorz. onderwijs tbv gevelreconst. RSG	203.600
	VJN 2025 vrijval surplus uit BR Oekraïne	670.000
	Incidentele onttrekkingen reserves	4.526.002
	Totaal incidentele baten 2025	7.549.286

Conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dient de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening een overzicht te bevatten van de incidentele baten en lasten. Door de incidentele baten en lasten op te nemen, kan informatie worden gegeven die relevant is voor het beoordelen van de financiële positie.

Een post wordt als incidenteel aangemerkt:

- De aard van de post is eenmalig en projectmatig met tijdelijk karakter buiten het structurele gemeentebestuur. Er is geen terugkerend effect op het structureel begrotingssaldo.
- Een éénmalige opbrengst uit de verkoop van gemeentelijk vastgoed/ grond.
- Stortingen en onttrekkingen uit reserves, behalve de onttrekkingen uit de reserve kapitaallasten.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

In hetzelfde kader als de incidentele baten en lasten dient de financiële toelichting ook een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves te bevatten.

Structurele onttrekkingen reserves

Programma	Omschrijving	2025	
		Lasten	Baten
Bestuur en Dienstverlening	Reserve dekking afschrijvingslasten		42.000

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op Gemeente Enkhuizen. Het voor Gemeente Enkhuizen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000,00 (Het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling. Zie onderstaande tabel.

Gegevens 2025			
bedragen x € 1	R. van Reijswoud	P.T.J. Pels	J.N.M. Commandeur
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Wnd. Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 30/04	01/04 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	Oproepkracht
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.348,07	35.028,19	65.175,14
Beloningen betaalbaar op termijn	21.026,04	5.553,60	0
Subtotaal	156.374,11	40.581,79	65.175,14
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000,00	246.000,00	185.342,50
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	156.374,11	106.285,51	65.175,14
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024			
bedragen x € 1	R. van Reijswoud	P.T.J. Pels	
Functiegegeven	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	115.323,14	103.598,04	

Gegevens 2025		
Beloningen betaalbaar op termijn	18.610,46	16.544,16
Subtotaal	133.933,60	120.142,20
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	213.265,03	233.000,00
Bezoldiging	133.933,60	120.142,20

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	J.A. Ruimschoots
Functiegegevens	Griffier
Aanvang en einde functieervulling in 2025	01/10 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	22.933,70
Beloningen betaalbaar op termijn	2.664,15
Subtotaal	25.597,85
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	62.005,48
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	25.597,85
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12
De betreffende categorie was in 2025 niet van toepassing voor de instelling.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
De betreffende categorie was in 2025 niet van toepassing voor de instelling.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder
De betreffende categorie was in 2025 niet van toepassing voor de instelling.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100
De betreffende categorie was in 2025 niet van toepassing voor de instelling.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
De betreffende categorie was in 2025 niet van toepassing voor de instelling.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
De betreffende categorie was in 2025 niet van toepassing voor de instelling.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
De betreffende categorie was in 2025 niet van toepassing voor de instelling.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans en de toelichting

Balans

ACTIVA	31/12/2025 31/12/2024	
Vaste activa		
<u>Immateriële vaste activa</u>		
-Kosten van onderzoek en ontwikkeling	460	437
	<u>460</u>	<u>437</u>
<u>Materiële vaste activa</u>		
-Investerings met een economisch nut:		
•Gronden uitgegeven in erfpacht	2.470	2.470
•Overige investeringen met een economisch nut	17.440	17.825
-Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	10.072	9.957
-Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	19.556	18.273
	<u>49.538</u>	<u>48.525</u>
<u>Financiële vaste activa</u>		
-Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	372	372
-Langlopende leningen aan:		
•Woningbouwcorporaties		
•Deelnemingen	0	0
•Overige langlopende leningen	6.056	6.028
-Overige uitzettingen met rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
-Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
	<u>6.428</u>	<u>6.400</u>
Totaal vaste activa	56.426	55.362
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
Grond- en hulpstoffen:	69	69
Onderhandenwerk	0	4.751
Gereed product en handelsgoederen:		
- Gronden Gommerwijk West-West	4.837	0
- Geneeskundige verklaringen	3	2
	<u>4.909</u>	<u>4.822</u>
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
-Vorderingen op openbare lichamen	7.680	8.428
-Uitzettingen in's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.870	1.598
-Overige vorderingen	1.080	3.298
	<u>11.630</u>	<u>13.324</u>
<u>Liquide middelen</u>		
-Kassaldi	-11	-6
-Banksaldi	504	57
	<u>493</u>	<u>51</u>
<u>Overlopende activa</u>		
-De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de not te ontvangen bedragen van:		
• Europese overheidslichamen		
• het Rijk	230	0
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
-Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	8.983	10.666

	9.213	10.666
Totaal vlottende activa	26.245	28.863
Totaal generaal	82.672	84.226

PASSIVA 31/12/2025 31/12/2024

Vaste passiva

Eigen vermogen

-Algemene reserves	9.666	6.999
-Bestemmingsreserves	7.196	8.731
-Gerealiseerd resultaat	2.947	2.849
	19.809	18.579

Voorzieningen

-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.804	4.711
-Egalisatievoorzieningen	1.780	1.494
-Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	2.563	1.292
	8.147	7.497

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

-Onderhandse leningen van:		
• Overige financiële instellingen	36.770	38.397
• Waarborgsommen	12	8
	36.782	38.405

Totaal vaste passiva **64.738** **64.481**

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

-Kasgeldleningen	0	0
-Banksaldi	0	0
-Overige schulden	6.111	6.468
	6.111	6.468

Overlopende passiva

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	3.467	5.540
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
• Europese overheidslichamen		
• Het Rijk	8.131	7.495
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
-Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	226	242
	11.824	13.277

Totaal vlottende passiva **17.935** **19.745**

Totaal generaal **82.672** **84.226**

Gewaarborgde geldleningen	42.732	37.795
Garantstellingen	4.983	5.464
	0	0

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa (* 1.000 euro)

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten van onderzoek en ontwikkelingen voor een bepaald actief	460	437
Totaal	460	437

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings- Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten van onderzoek en ontwikkelingen	437	59	36	-	-	460
Totaal	437	59	-	36	-	460

De investeringsbudgetten van investeringen in de immateriële vaste activa betreffen:

	Investerings- budget 2025	Werkelijk besteed 2025	Restant budget 31/12/2025	Restant budget 01/01/2026
Vorbereidingskrediet ontwikkeling Zilverstraat/Hoogstraat	-7		-7	-7
Vorbereidingskrediet ontwikkeling Zilverstraat/Hoogstraat - bijdrage van derden	130	59	71	71
Totaal	123	59	64	64

Vorbereidingskrediet ontwikkeling Zilverstraat/Hoogstraat

In 2025 is het plan is geoptimaliseerd met meer woningen. De wijziging van het omgevingsplan is in december in procedure gebracht. In 2026 ronden we de planologische procedure af en - als er geen beroep wordt ingediend tegen de vaststelling – wordt de omgevingsvergunning verleend en vindt de levering van de grond aan de ontwikkelaar plaats.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:		
In erfpacht uitgegeven gronden	2.470	2.470
Investerings met een economisch nut	17.440	17.825
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	10.072	9.957
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	19.556	18.273
Totaal	49.538	48.525

Investerings met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	3.477					3.477
Gebouwen	7.990	1.250		455	1.001	7.784
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	6.090	101		306		5.884
Vervoermiddelen	22			2		20
Machines, apparaten en installaties	181	59		18	0	222
Overig	66			13		53
Totaal	17.825	1.409	-	794	1.001	17.440

De investeringsbudgetten van investerings met een economisch nut betreffen:

	Investerings- budget 2025	Werkelijk besteed 2025	Restant budget 31/12/2025	Restant budget 01/01/2026
Toegangspad en terrein Hertenkamp	51	1	50	50
Uitbreiding sporthal De Drecht	5.752	288	5.463	5.463
Uitbreiding sporthal De Drecht (inkomsten)	0	-997	997	0
Renovatie sporthal De Drecht	815	23	792	792
Uitbreiding Pancratius	744	768	-24	0
Inventaris Pancratius	20	0	20	20
Vorb. verv. huisv. scholen 2M WW MZ	675	0	675	675
Ringtoestel De Drecht	45	0	45	45
Hydraulische palen winkelgebied	100	100	0	0
Vorb. budg. nieuwe acomm. S.V. Enkhuizen	4.120	106	4.014	4.014
Herhuisvesting renovatie Stadhuis	129	33	96	96
Herhuisvesting installaties Stadhuis	66	65	1	0
Herhuisvesting renovatie Goudenregenstraat 29	36	27	9	0
Herhuisvesting Installaties Goudenregenstraat 29	2	-6	8	0
Totaal	12.554	408	12.145	11.155

De belangrijkste in het boekjaar gedane investerings met economische nut staan in het overzicht hierboven vermeld.

Toegangspad en terrein Hertenkamp

De werkzaamheden worden in 2026 uitgevoerd.

Uitbreiding en renovatie sporthal de Drecht

De aanbestedingsprocedure voor de nieuwbouw en verduurzaming van de bestaande loopt momenteel (begin 2026) nog en het is de verwachting dat, als alles volgens planning verloopt, na de zomer 2026 gestart kan worden met de werkzaamheden.

Uitbreiding Pancratius

Zomer 2025 is de uitbreiding en renovatie van de Pancratius uitgevoerd en afgerond, conform het Strategisch Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2025-2040. Het resultaat is een schoolgebouw dat voldoende ruimte heeft voor het aantal leerlingen. Daarnaast is het hele gebouw verduurzaamd, zodat het weer jaren vooruit kan. In 2023 is € 835.000 aan budget beschikbaar gesteld, er is een overschrijding van € 23.947. De overschrijding betreft personele kosten, doorbelast vanuit de SED-organisatie.

Inventaris Pancratius

Het bedrag voor de eerste inrichting ad € 20.000 is begin 2026 aan het schoolbestuur uitbetaald.

Voorbereiding Vervangen huisvesting scholen Tweemaster, Wegwijzer, Mozaïek

Betrokken schoolbesturen Stichting Openbaar Onderwijs Present en Stichting Kopwerk hebben een samenwerkingsovereenkomst in afronding. Hiermee wordt een formele start gemaakt van de initiatief- en definitiefase van een gezamenlijke schoolvoorziening in binnenstad Enkhuizen, conform Strategisch Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2025-2040. Zodra deze fase van start gaat zal aanspraak gemaakt worden op dit voorbereidingskrediet ad €675.000. Dit zal gebeuren in Q1/Q2 2026.

Ringtoestel De Drecht

Deze werkzaamheden worden uitgevoerd bij de totale renovatie van De Drecht

Hydraulische palen winkelgebied

Het krediet kan worden afgesloten

Nieuwe accommodatie Sportvoorziening Enkhuizen

De vereniging heeft volgens planning begin januari 2026 een BOSA-subsidie aangevraagd. Als deze subsidie wordt toegekend, is het de verwachting dat in de zomer 2026 gestart kan worden met de werkzaamheden.

Herhuisvesting Stadhuis

De herhuisvesting is afgerond in 2025, het resterende budget wordt aangewend voor de verdere renovatie waarmee we mee starten in 2026

Herhuisvesting Goudenregenstraat 29

De werkzaamheden zijn afgerond; het krediet kan worden afgesloten

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2025
Gebouwen	8			1	7
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.250	444		351	- 9.343
Machines, app., installaties	485			23	462
Overige	214	60		14	260
Totaal	9.957	504	-	389	- 10.072

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen:

	Investerings- budget 2025	Werkelijk besteed 2025	Restant budget 31/12/2025	Restant budget 01/01/2026
Riolering	1.953	444	1.509	1.509
Betonputten	55	60	-6	0
Totaal	2.007	504	1.503	1.509

Riolering

- Riolering Westeinde € 22.000
budget voor ontwerptekeningen
- Investerings GRP 2021 € 466.000
Werkzaamheden van verschillende projecten zijn afgerond; op één een project na: dit betreft riolering in het buitengebied. Dit project wordt uitgevoerd in 2026
- Investerings GRP 2022 € 422.000
Betreft vervangingsprojecten Peperstraat en Semeinzstraat, uitvoering 2026
- Uitvoering GRP 2023 hoofdriool € 490.000
Betreft project Zilverstraat en Hoogstraat. Dit project is in afwachting van de werkzaamheden van de ontwikkelaar.
- Uitvoering GRP 2023 persleidingen € 17.000
De drukrioolbesturing is vervangen. Het investeringsbudget kan worden afgesloten.
- Riolering 2025 Uitvoering PSWR persleidingen € 537.000
Nog uit te voeren persleiding projecten, waaronder leiding vervangingen rondom Westeinde en Dolfijn

Betonputten

Dit project kan worden afgesloten.

Investerings met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden verdeeld:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2025
Maatschappelijk nut vóór 2017						
Gronden en terreinen	2.337			76		2.260
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	475			25		450
Subtotaal	2.812	-	-		-	2.711
Maatschappelijk nut na 2017						
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	15.369	1.836		438	13	16.754
Overige materiele vaste activa	92			1		91
Subtotaal	15.461	1.836	-	439	13	16.845
Totaal	18.273	1.836	-	439	13	19.556

De investeringsbudgetten van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen:

	Investerings- budget 2007/184,02	Werkelijk besteed 504094,58	Restant budget 25/04/6015	Restant budget 17/06/6030
Kunstwerken	2.852	553	2.299	1.359
Oeverbeschermingen	1.160	245	915	915
Opheffen NABO	50	0	50	0
Opheffen NABO (inkomsten)	101	-13	114	0
Herinrichting Noorderkade	75	0	75	75
Openbare verlichting	493	85	407	407
Herinrichting Boschplein	402	96	306	306
Herinrichting Westerstraat	265	87	177	177
Herinrichting Paulus Potterstraat	118	119	-1	0
Parkeren Flevolaan	1.340	14	1.326	1.326
Parkeervoorz. Julianaplantsoen voorb.budg.	100	22	78	78
Uitbr.parkeren Deense Ossenmarkt voorb.budg.	395	12	383	383
Fietspad Anjerstraat	588	576	12	12
Fietspad Anjerstraat (inkomsten)	-250	0	-250	-250
Boombepanting Schepenwijk	9	0	9	9
Boombepanting Krabbersplaat	75	0	75	75
Vervangen hekwerk Hertenkamp	23	0	23	23
Speelvoorzieningen	60	27	33	33
Integraal project verv. Peperstraat	162	0	162	162
2025 voorbereiding aanbrengen parkeerautomaten (K)	650	0	650	650
2025 Aanvullen boombepanting Krabbersplaat(K)	75	0	75	75
2025 Hydraulische palen oostelijk deel wink.geb.(K)	125	0	125	125
2025 Voorbereidingskrediet bestuursopdracht Haling(K)	125	0	125	125
2025 Hydraulische paal Kruitmolen(K)	45	0	45	45
2025 Aanpassen bebording(K)	120	0	120	120
Totaal	9.157	1.823	7.334	6.232

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut staan in het overzicht hierboven vermeld.

Kunstwerken

Het restantbudget is € 2.299.000 . Hiervan is:

- een bedrag van € 627.000 nodig voor werkzaamheden Ouwe Gouwsboom
- een bedrag van € 682.000 nodig voor vervangen van verkeersbruggen
- een bedrag van € 50.000 voor houten kunstwerken/beschoeiingen

Het resterende bedrag betreft budgetten die ouder zijn dan drie jaar en zodoende worden afgesloten.

- 2021 Kunstwerken staal-beton-steen € 318.000
- 2022 Vervangen Kunstwerken beton-steen € 357.000
- 2023 Vervangen kunstwerken beton-steen € 265.000

Oeverbeschermingen

Het budget is nodig voor vervanging van oeverbescherming in 2026 en 2027

Opheffen NABO

Vanwege het opheffen van de NABO (Niet Actief Beveiligde Overweg) is een alternatieve looproute aangelegd. De looproute is gerealiseerd. Het project kan worden afgesloten.

Openbare verlichting

Een aantal projecten is in 2025 afgerond. Deze kunnen worden afgesloten:

- Vervangen kast en kabel 2022 en 2023
- Vervangen lichtmasten 2023
- Vervangen armaturen 2023

Het resterende budget is nodig voor grootschalige vervangingen. Deze werken zijn in 2025 aanbesteed en worden eind 2026 afgerond.

Herinrichting Noorderkade

Rondom de Timmerwerf worden de woningen en straat verduurzaamd in 2026, graag houden we de optie open om in een later stadium langs de Noorderkade bij het parkeerterrein parkeerplaatsen te realiseren.

Herinrichting Boschplein

In 2025 zijn de uitgangspuntennotitie, de ontwerpnotitie en de ontwerpvarianten opgesteld. Daarnaast heeft verdere participatie plaatsgevonden. In 2026 wordt het ontwerp verder uitgewerkt en worden de benodigde onderzoeken uitgevoerd.

Herinrichting Westerstraat

In 2025 zijn de onderzoeken uitgevoerd en is het ontwerp verder uitgewerkt. In 2026 wordt het ontwerp verder uitgewerkt en worden de resterende onderzoeken en participatie uitgevoerd.

Herinrichting Paulus Potterstraat

Dit project is afgerond en kan worden afgesloten

Parkeren Flevolaan

In 2025 is het ontwerp uitgewerkt in overleg met de toekomstig huurder. In 2026 komen we tot een definitief ontwerp, borgen we de afspraken met de toekomstige huurder en besteden we het werk aan om te komen tot realisatie.

Parkeervoorzieningen Julianaplantsoen (voorbereidingsbudget)

Voor de voorbereiding zijn twee schetsontwerpen met een kostenraming opgesteld. In kwartaal twee wordt de raad gevraagd in te stemmen met een voorkeursontwerp.

Uitbreiden parkeren Deense Ossenmarkt (voorbereidingsbudget).

Er is een ruimtelijke verkenning opgesteld waarmee met externe stakeholders is afgestemd. In kwartaal twee wordt de raad gevraagd in te stemmen met een voorkeursontwerp.

Fietspad Asterstraat

In 2026 vinden de afrondende werkzaamheden plaats.

Boombepanting Schepenwijk

De dode bomen worden vervangen in 2026

Boombepanting Krabbersplaat

Wordt in het eerste kwartaal van 2026 uitgevoerd

Vervangen hekwerk Hertenkamp

Dit project kan worden afgesloten

Speelvoorzieningen

De opdracht voor vervanging is gegeven, uitvoering in 2026

Integraal project vervangen Peperstraat bedrag

De voorbereiding is momenteel nog steeds gaande. Het doel is om dit af te ronden en vervolgens het plan na de bouwvak en buiten het toeristen seizoen uit te voeren. Dit project hoeft niet aan besteed te worden omdat dit onderdeel is van een bouwteamovereenkomst.

2025 voorbereiding aanbrengen parkeerautomaten

Wordt in 2026 uitgevoerd met invoering betaald parkeren

2025 Aanvullen boombepanting Krabbersplaat

Wordt in het eerste kwartaal van 2026 uitgevoerd

2025 Hydraulische palen oostelijk deel winkelgebied

Wordt in 2026 uitgevoerd

2025 Voorbereidingskrediet bestuursopdracht Haling

De bestuursopdracht wordt in 2026 verder opgepakt

2025 Hydraulische paal Kruitmolen

Wordt in 2026 uitgevoerd

2025 Aanpassen bebording

Wordt in 2026 uitgevoerd met invoering betaald parkeren

Financiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2025
<i>Kapitaalverstrekking</i>				
Deelnemingen	372			372
<i>Leningen</i>				
Leningen aan woningbouwcorporaties				
<i>Overige langlopende leningen</i>				
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	3.502	29		3.531
Lening Nationaal Restauratiefonds	13			13
De Nieuwe Doelen	676			676
Lening WoZoCo wijkcentrum	1.273			1.273
Lening Alliander	545			545
Overige leningen aan instellingen en verenigingen	20		1	19
Totaal	6.400	29	1	6.428

Plottende activa

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boek- waarde 31-Dec-24	Vermeer- deringen	Verkopen/ verminde- ringen	Boek- waarde 31-Dec-25	Voorziening verlieslatend complex	Balans- waarde 31-Dec-25
- niet in exploitatie genomen gronden		-	-	-	-	-
Grond en hulpstoffen	69	-	-	69	-	69
Onderhanden werk	4.751	156	4.907	-	-	-
Gereed product en handelsgoederen:						
- Geneeskundige verklaringen	2	1	-	3	-	3
- Gronden Gommerwijk West-West	-	4.837		4.837	-	4.837
	4.822	4.994	4.907	4.908	0	4.909

	Onderhanden werken	
Boekwaarde per 31 december 2024		4.751
Vermeerderingen:		
- uitvoeringskosten derden	0	
- voorraad gereed product		
- plankosten	0	
- apparaatskosten	48	
- rentelasten	8	
- overige lasten	100	
		156
Verminderings:		
- afsluiten GREX	4.837	
- overige	70	
		4.907
Boekwaarde per 31 december 2025		0
Raming nog te maken kosten		0
Geraamde opbrengsten verkopen		0
Verliesvoorziening		0
Geraamd eindresultaat		0

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Vorderingen openbare lichamen	7.680	8.428
Uitzettingen in's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.870	1.598
Overige vorderingen	1.080	3.298
Totaal	11.630	13.324

De vorderingen openbare lichamen bestaan voor € 5.687.000 uit vorderingen BTW BCF.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. De drempel is per kwartaal nooit lager dan € 1.000.000. Gemiddeld mag de gemeente maximaal het drempelbedrag (voor Enkhuizen € 1.479.000) buiten de schatkist hebben gehouden. In 2025 is er geen overschrijding van het drempelbedrag geweest.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1479			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	358	382	364	312
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.121	1.097	1.115	1.167
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	73.950			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	73.950			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	1479		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	32.184	34.758	33.464	28.747
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	358	382	364	312

Liquide middelen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
De samenstelling van deze post is als volgt:		
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	501	52
ING bank	3	3
Rabobank	1	2
Kas	-12	-6
Totaal	493	51

Overlopende activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
De samenstelling van deze post is als volgt:		
nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar:		
• Het Rijk	230	0
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.983	10.666
Totaal	9.213	10.666

Specificatie nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeer- deringen	Vermind- eringen	Boekwaarde 31-12-2025
<i>Nog te ontvangen van het Rijk</i>				
A16 SPUK opvangplekken POO opv ontheemd	0	4	0	4
A16 SPUK Meerkostenregel opv ontheemd	0	226	0	226
Totaal nog te ontvangen van het Rijk	0	230	0	230
<i>Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen</i>				
Vooruitbetaalde kosten overdracht zwembad	4.570	0	494	4.076
Vooruitbetaalde kosten overdracht wegen	3.042	0	308	2.734
COA	0	121		121
Rente	0	29		29
Overige	3.054	2.023	3.054	2.023
Totaal overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	10.666	2.173	3.856	8.983
Totaal nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	10.666	2.403	3.856	9.213

Eigen vermogen

Omschrijving	Stand 31-12-2024	Resultaat vorig jaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijvingslasten	Stand 31-12-2025
Algemene reserve	6.999	2.849	1.774	1.956		9.666
Gerealiseerd resultaat 2025						2.947
Bestemmingsreserves	8.731		1.093	2.571	58	7.195
Totaal eigen vermogen	15.730	2.849	2.867	4.527	58	19.808

9666Algemene reserve

	Stand	31-12-2024	Resultaat vorig jaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Herschikking reserve	Stand
Omschrijving							31-12-2025
<i>Algemene reserve</i>							
- Algemene reserve		4.790		944	-1.956	2.849	6.627
- Weerstandscapaciteit		1.959		830			2.789
- Bouwgrondexploitatie		250					250
- Resultaat 2024 na bestemming		0	2.849			-2.849	0
Totaal algemene reserve		6.999	2.849	1.774	-1.956	2.849	9.666

Algemene reserve

De algemene reserve is het vrij besteedbaar eigen vermogen van de gemeente en is bedoeld voor dekking van negatieve jaarresultaten, dekking van incidentele uitgaven/projecten, en eventuele verrekeningen met de reserve Weerstandscapaciteit.

Toevoegingen:

- Vaststellen Jaarstukken 2024; Resultaat 2024 (raadsbesluit 1 juli 2025) € 2.849.000
- Vaststellen Jaarstukken 2024; Overboeking ten laste van de reserve gebiedsontwikkeling (raadsbesluit 1 juli 2025) € 274.000
- Kadernota 2026-2029; Overboeking ten laste van de reserve Oekraïne (raadsbesluit 1 juli 2025) € 670.000

Onttrekkingen:

- Programmabegroting 2025; naar reserve weerstandsvermogen (raadsbesluit 12 november 2024) € 175.000
- Vaststellen Jaarstukken 2024; naar reserve weerstandsvermogen (raadsbesluit 1 juli 2025) € 655.000
- Pilot dagbesteding (raadsbesluit 17 december 2024) € 228.000
- Uitbreiden vaarrouthenetwerk Westfriesland (raadsbesluit 23 september 2025) € 12.000
- Najaarsnota 2025; Amendement Lokale Omroep (raadsbesluit 25 november 2025) € 12.000

Overheveling van budgetten 2024-2025 (raadsbesluit 25 maart 2025)

- Opstellen strategisch vastgoedplan € 35.000
- Opstellen verkeersplan binnen en buiten de Vest € 40.000
- Project bouwdoSSIers € 37.000
- Ondernijning € 31.000
- Aanpassing vergunningenbeleid € 57.000
- Sloop Korte Westerstraat 2 € 30.000
- Inkoop Wmo en Jeugd € 22.000
- Verbeterprogramma jeugdprocessen € 2.000
- Uitvoeringskosten Wet Inburgering € 20.000
- Raamfolie € 20.000
- Bouwkundig onderzoek locatie JGZ € 15.000
- Onderhoud Kunst in de openbare ruimte € 10.000

- GGZ Expertise (onderdeel preventieve ondersteuning in het VO) € 4.000
- Alleenverdienersproblematiek € 10.000
- Strategisch Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs € 15.000
- Verwijderen palen in de haven t.b.v. de chartervaart € 15.000
- Herhuisvesting functies stadskantoor € 407.000
- SED budgetten € 98.000
- Archief (vernietiging van papier en digitale dossiers) € 6.000

Algemene reserve - Weerstandscapaciteit

Met deze reserve kunnen tijdelijke tekorten in de bedrijfsvoering worden opgevangen, zodat de continuïteit hiervan kan worden gewaarborgd. Jaarlijks wordt bij de begroting en de jaarrekening de minimale hoogte van de reserve bepaald. Leidend daarbij is 90% van de berekende benodigde weerstandscapaciteit, conform de uitgangspunten in de beleidsnota Weerstandscapaciteit.

Toevoegingen:

- Programmabegroting 2025; storting reserve weerstandsvermogen t.l.v. Algemene reserve (raadsbesluit 12 november 2024) € 175.000
- Vaststellen Jaarstukken 2024; storting reserve weerstandsvermogen t.l.v Algemene resrev (raadsbesluit 1 juli 2025) € 655.000

Onttrekkingen : Geen mutaties

Algemene reserve - Bouwgrondexploitatie

Onttrekkingen uit deze reserve vinden plaats indien er een voorziening moet worden getroffen voor een bouwgrondexploitatie waar een tekort wordt voorzien. Toevoegingen vinden plaats bij (tussentijdse) winsten in bouwgrondexploitaties. De raad heeft de maximale omvang van deze reserve bepaald op € 1.500.000 en het minimum op € 250.000. Bij raadsbesluit kan deze reserve ook worden ingezet voor dekking van andere tekorten, indien de algemene reserve daarvoor niet toereikend is.

Toevoegingen : Geen mutaties

Onttrekkingen : Geen mutaties

Bestemmingsreserves

	Stand	31-12-2024	Toevoegingen	Herschikking	Onttrekkingen	Dekking van afschrijvingslasten	Stand
Omschrijving							31-12-2025
Bestemmingsreserves							
- Parkeerfonds		11					11
- Onderhoud kapitaalgoederen		2.583	99		-1.025		1.657
- Stadsuitleg		241					241
- Gebiedsontwikkeling		600			-274		326
- Reserve aanleg glasvezel		816	169		-140		845
- Klimaat & Duurzaamheid		378			-68		310
- Egalisatieresee Omgevingswet		182	111				294
- Volkshuisvestingsfonds		306					306
- Huisvestingsvoorz. onderwijs		267	503		-269		502
- Sociaal Domein		281	198		-105		374
- Oekraïne		2.265			-670		1.595
- Kunst- en museumbeleid		68	13		-20		61
- Cultuurfonds		55					55
- Dekking afschrijvingslasten		679				-58	621
Totaal		8.732	1.093	0	-2.571	-58	7.196

Parkeerfonds

Het doel van deze reserve is (gedeeltelijke) dekking van realisatie van parkeerplaatsen door de gemeente door bijdragen van aanvragers van een bouwplan die zelf niet in staat zijn om (volledig) in het aantal benodigde parkeerplaatsen te voorzien.

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: Geen mutaties

Onderhoud kapitaalgoederen

Het doel van deze reserve is geraamde kosten voor groot onderhoud aan kapitaalgoederen in de openbare ruimte en te kunnen opvangen in de meerjarenraming, zodanig dat er geen grote onwenselijke fluctuaties in de uitgaven zijn. De jaarlijkse dotatie aan deze reserve is gebaseerd op actualisatie in 2016 voor de periode 2016-2025.

- Toevoegingen: Betreft de ontvangen bijdrage van ProRail als afkoop voor het onderhoud van van de alternatieve looproute als vervanging van de NABO (Niet Actief Beveiligde Overweg
- Onttrekkingen: Dekking groot onderhoud kapitaalgoederen 1.025.000 (Zie ook de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen)

Stadsuitleg

Deze reserve is bedoeld voor aanleg van bovenwijkse voorzieningen binnen en rondom de in uitvoering zijnde exploitatiegebieden.

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: Geen mutaties

Gebiedsontwikkeling

De reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 2 juli 2024 en is bedoeld om niet verhaalbare kosten voor gebiedsontwikkeling te kunnen dekken. De reserve wordt gevoed met verhaalbare kosten in dit kader.

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: Overheveling naar de algemene reserve € 274.000 (raadsbesluit 1 juli 2025; Vaststellen Jaarstukken 2024)

Aanleg glasvezel

De reserve is bedoeld voor beheer en onderhoud van de wegen na realisatie van de aanleg van het glasvezelnetwerk

- Toevoegingen: De toevoeging van € 169.000 is de ontvangen bijdrage in de kosten van inhuur
- Onttrekkingen: Ten behoeve van uitbestede werkzaamheden € 140.000

Klimaat en duurzaamheid

Het doel van deze reserve is de financiële middelen voor klimaat en duurzaamheid behouden te houden voor klimaat en duurzaamheid.

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: Het saldo ad € 68.000 van de lasten en baten op het budget klimaat en duurzaamheid is onttrokken aan deze egalisatiereserve

Egalisatiereserve Omgevingswet

Deze reserve is ingesteld met als doel de jaarlijkse lasten tussen raming en werkelijkheid binnen het dienstjaar te verevenen.

- Toevoegingen: Saldo exploitatie omgevingswet € 111.000
- Onttrekkingen: Geen mutaties

Volkshuisvestingsfonds

Deze reserve is bedoeld voor brede bestedingsmogelijkheden op het terrein van de volkshuisvesting. De onttrekking van € 250.000 ten behoeve van de herinrichting van de nieuw openbare ruimte van de Bloemenbuurt is doorgeschoven naar 2026.

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: Geen mutaties

Huisvestingsvoorzieningen onderwijs

De reserve is bedoeld voor dekking van uitgaven in het kader van onderwijshuisvesting van taken die bij de gemeente zijn achter gebleven.

- Toevoegingen: Incidentele storting € 500.000 (raadsbesluit 8 november 2022; Programmabegroting 2023)
- Onttrekkingen:
 - In de Kadernota 2026-2029 is € 550.000 beschikbaar gesteld voor gevelvernieuwing RSG. Hiervan is in 2025 een bedrag van € 204.000 besteed, het resterende bedrag van € 346.000 is doorgeschoven naar 2026.
 - Kadernota 2026-2029 - Co-financiering renovatie Pancratius: een bedrag van € 65.000 is uitgekeerd aan Stichting Katholiek Onderwijs West Friesland ten behoeve van huisvesting van de Pancratius.

Sociaal Domein

Het doel van deze reserve is gelden die bestemd zijn voor Sociaal Domein beschikbaar te houden binnen Sociaal Domein; ongewenste schommelingen in uitgaven op te kunnen vangen en dekking van eventuele financiële risico's.

- Toevoegingen: De teruggaven van het overschot MO/BE (Maatschappelijke Opvang/Beschermde Wonen) bedroeg € 198.000, Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein
- Onttrekkingen: Conform het raadsbesluit van 17 december 2024 is een bedrag van € 105.000 onttrokken ten behoeve van de Pilot algemene voorziening dagbesteding 2025.

Oekraïne

Het doel van deze reserve is gelden die bestemd zijn voor opvang van gevluchte Oekraïners beschikbaar te houden voor opvang van Oekraïense vluchtelingen of verplichtingen die hieruit voortvloeien.

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: Overboeking surplus naar de algemene reserve € 670.000 (raadsbesluit 1 juli 2025 Kadernota 2026-2029)

Kunst- en Museumbeleid

Het doel van deze reserve is bijdragen in realisering van permanente en tijdelijke kunstprojecten en bijdragen in conservering en restauratie van het museale bezit van de gemeente Enkhuizen.

- Toevoegingen: Reguliere structurele storting vanuit de exploitatie € 13.000
- Onttrekkingen: Werkzaamheden gemeentelijke cultuurhistorische collectie € 20.000

Cultuurfonds

De reserve is bedoeld om niet uitgeven projectgelden toe te voegen aan deze reserve. Makers vanuit verschillende disciplines kunnen onder bepaalde voorwaarden aanspraak maken op dit fonds zodat zij cultuur kunnen maken met en voor de stad Enkhuizen (Cultuurnota Uitvoeringsprogramma 2021-2024).

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: Geen mutaties

Dekking afschrijvingslasten

Doel van deze reserve is toekomstige afschrijvingslasten te dekken.

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: Dekking gekoppelde afschrijvingen in de exploitatie € 58.000

Saldo baten en lasten

	2025	2024
Saldo overzicht van baten en lasten	2.947	2.931
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.229	2.352
Stortingen in reserves	2.867	5.218
Beschikkingen over reserves	4.584	5.796
Gerealiseerd resultaat	2.947	2.931

De voorgestelde bestemming van het jaarresultaat is opgenomen in het vaststellingsbesluit.

Voorzieningen

Omschrijving	Stand 31/12/2024	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Stand 31/12/2025
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Pensioenvoorziening wethouders	1.004	442	185	0	1.261
Investeringsubsidie Wijkcentrum	1.273			0	1.273
Verliesvoorziening Zilverstraat / Hoogstraat	270			0	270
Verduurzamingsmaatregelen zwembad	1.000			0	1.000
<i>Onderhouds / egalisatievoorzieningen</i>					
Voorziening MJOP Vastgoed	1.683	471	374	0	1.780
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Begraafplaats, vooruitbetaald onderhoud + grafrechten	571	151	119	0	603
Egalisatie afvalstoffenheffing	536	0	100	0	436
Voorziening Riolering	1.160	364	0	0	1.524
Totaal	7.497	1.428	778	0	8.147

Voorzieningen worden gevormd wegens verplichtingen en verliezen, danwel risico's daarop waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten. Voorzieningen kunnen ook gevormd worden als dit leidt tot een gelijkmatige verdeling van lasten over verschillende jaren.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. De omvang van een voorziening moet daarom altijd onderbouwd zijn. Voor voorzieningen die zijn ingesteld om de kosten te egaliseren houdt dat in dat de voorziening wordt onderbouwd met een beheersplan.

Voorzieningen voor verplichting, verliezen en risico's

Pensioenvoorziening wethouders

Deze voorziening is bedoeld om toekomstige pensioenverplichtingen voor (ex) bestuurders te dekken, voor zover deze niet elders zijn ondergebracht.

- Toevoegingen: Storting pensioenen wethouders € 442.000
- Onttrekkingen: Uitbetaalde pensioenen in 2025 € 185.000

Investeringsubsidie Wijkcentrum

Deze voorziening is bestemd om in de toekomst de lening aan de Stichting Woondiensten af te lossen voor de bouw van het wijkcentrum de Bonte Veer. De gemeente heeft zich verplicht om na 40 jaar ((31 december 2048) een subsidie te verstrekken aan de Stichting Woondiensten voor de aflossing van een verstrekte lening. Voor deze verplichting is een voorziening gevormd ter grootte van de lening.

- Geen mutaties in boekjaar 2025.

Verliesvoorziening Zilverstraat-Hoogstraat

Volgens het ontwikkelscenario Zilverstraat - Hoogstraat wordt voor dit project een tekort verwacht. Deze verliesvoorziening is bedoeld om het verwachte tekort op te vangen.

- Geen mutaties

Verduurzamingsmaatregelen zwembad

Conform het raadsbesluit van 18 december 2023 kan voor verduurzaamheidsmaatregelen voor het zwembad een subsidie van maximaal een bedrag van € 1.000.000 worden verleend. Om aan deze verplichting te kunnen voldoen is deze verplichting opgenomen.

- Geen mutaties in boekjaar 2025.

Onderhouds- en egalisatievoorzieningen

Voorziening MJOP Vastgoed

Deze voorziening is ingesteld om de geraamde kosten voor groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen op te kunnen vangen, zodanig dat er geen grote onwenselijke fluctuaties in de uitgaven zijn. De jaarlijkse dotatie is gebaseerd op het herziende MeerJarenOnderhoudsPlanning (MJOP) onderhoud gebouwen 2021- 2030.

- Toevoegingen: Dotatie 2025 € 471.000
- Onttrekkingen: Kosten onderhoud 2025 € 374.000

Voorziening ontvangen bijdragen derden

Begraafplaats vooruit ontvangen onderhoud graven

Deze voorziening is ingesteld om de vooruit ontvangen bedragen t.b.v. het grafonderhoud en grafrechten jaarlijks in de exploitatie te laten terugvloeien.

- Toevoegingen: Vooruit ontvangen bedragen € 151.000
- Onttrekkingen: Onttrekking in verband met onderhoud € 119.000

Voorziening Afvalinzameling

Doel van deze voorziening is egalisatie van het tarief afvalinzameling en verrekening van exploitatieresultaten in de afvalverzameling bij de jaarrekening.

- Toevoegingen: Geen mutaties
- Onttrekkingen: nadelig exploitatieresultaat afvalinzameling 2025 € 100.000

Voorziening riolering en gemalen

Er is hier sprake van een heffing bij de burger en als gevolg daarvan door derden beklemde middelen die specifiek besteed moeten worden aan het product riolering. Het Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR) is de basis voor het vaststellen van de tarieven en het verloop van deze voorziening. In de raadsvergadering van 19 december 2024 is het PSWR voor de periode 2025-2027 vastgesteld.

- Toevoegingen: Batig exploitatieresultaat rioleringen € 364.000
- Onttrekkingen: Geen mutaties

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Omschrijving	Boekwaarde	Ontvangen	Aflossing	Boekwaarde
	31-12-2024			31-12-2025
Onderhandse leningen:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	38.397	3.000	4.627	36.770
Waarborgsommen	8	4	0	12
Totaal	38.405	3.004	4.627	36.782

De totale rentelast voor het jaar 2025 met betrekking tot de langlopende schulden bedraagt € 612.000.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
De samenstelling van deze post is als volgt:		
Overige schulden	6.111	6.468
Totaal	6.111	6.468

Overlopende passiva

Overlopende passiva

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.467	5.540
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
• Het Rijk	7.993	7.450
• Het Rijk overig	138	45
• Overige Nederlandse overheidslichamen		
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	226	242
Totaal	11.824	13.277

SPUK

Van de EU, het Rijk en de provincies voorschotbedragen, voor uitkeringen met een specifiek doel, dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-Dec-24	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen of de terugbetalingen	Saldo 31-Dec-25
Rijk:				
Cultureel Erfgoed	71		71	0
Geluidssanering	12		12	0
SPUK Toeslagenproblematiek	-159	75	-40	-44
SPUK Onderwijsachterstandenbeleid	52	659	500	211
SPUK Covid gerelateerde onderwijsvertr.	62		40	22
SPUK en subsidies lokale bibliotheekvoorz.	107		107	0
SPUK Verkeersveiligheid	53			53
SPUK TOZO	28		9	19
SPUK Wet inburgering	469	393	420	442
Spuk Onderwijsroute	30		7	23
SPUK huisvesting grote gezinnen	0	21	21	0
SPUK huisvesting aandachtsgroepen	0	60		60
SPUK Kwijtscheld. gem belasting	-30	30		0
SPUK preventieakkoord	2		2	0
SPUK Breed	117	361	333	145
SPUK aanpak energiearmoede	503		102	401
SPUK proeftuin aardgasvrije wijk	4.152		4	4148
SPUK Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen	1.609	731	708	1632
SPUK klimaat- en energiebeleid	373	816	316	873
Provincie:				
Subsidie geluidssanering				8
Totaal	7.450	3.146	2.612	7.993

Gewaarborgde geldleningen

Gewaarborgde geldleningen				Schuldrestant 31-12-2024	Werk. Garant- stelling 31-12-2024	Schuldrestant 31-12-2025	Werk. Garant- stelling 31-12-2025
Geldgevers	Geldnemers	%Borgstelling	Hoofdsom				
Nederlandse Waterschapsbank NV	Stichting Woondiensten Enkhuizen	50%	48.147	17.704	8.852	22.460	11.230
Nederlandse Waterschapsbank NV	Stichting Woonzorg Nederland	50%	367.228	4.333	2.166	4.139	2.570
Nederlandse Waterschapsbank NV	Stichting Hof Wonen	50%	52.499	310	155	263	132
BNG	Stichting Woondiensten Enkhuizen	50%	66.600	37.590	18.795	42.035	21.017
BNG	Stichting Woonzorg Nederland	50%	306.530	2.515	1.258	2.584	1.292
BNG	Stichting Hof Wonen	50%	66.082	147	73	0	0
ASR	Stichting Woondiensten Enkhuizen	100%	3.403	678	678	678	678
ASR	Stichting Woonzorg Nederland	50%	11.483	11.483	5.742	11.483	5.741
Restauratiefonds	Overig	100%	113	36	36	31	31
Rabobank	Overig	50%	300	81	41	81	41
			922.385	74.876	37.795	83.754	42.732

Garantstellingen

Garantstellingen

Omschrijving	Garantiebedrag per 31-12-2024	Garantiebedrag per 31-12-2025
HVC	4.641	4.250
Veiligheidsregio	823	733
Totaal	5.464	4.983

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 26 november 2025 heeft het AB van de GR Afval Beheer Westfriesland een principebesluit genomen om over te gaan tot afkoop van het beheer en nazorg van de voormalige vuilstort. Het principebesluit heeft zij naar de deelnemende gemeenten gestuurd om voor 1 maart 2026 te voorzien van een zienswijze. Het AB heeft met inachtneming van deze zienswijzen op 22 april 2026 besloten om, onder voorbehoud van vaststelling van de begroting GR ABWF 2027, akkoord te gaan met het definitieve afkoopvoorstel van Bodemzorg d.d. 23 maart 2026 voor de overdracht van nazorg en beheer van de voormalige stortplaats te Westwoud voor een periode van 30 jaar (1 januari 2027 t/m 31 december 2056), tegen een afkoopsom van € 7.164.247 ex btw. De eigen liquiditeit van de GR ABWF wordt ingezet en het overige deel wordt vooruitbetaald door de gemeenten en verdeeld op basis van de meest recente bevolkingscijfers. Voor de gemeente Enkhuizen betekent dat een vooruit te betalen bedrag in 2026 van € 454.090.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Conform artikel 24 van de gemeenschappelijke regeling zijn de deelnemende gemeenten ieder afzonderlijk verplicht het lichaam zodanige financiële voorschotten te verstrekken dat het lichaam te allen tijde aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. De gemeenten hebben een aanzuiveringsplicht voor de tekorten jegens ABWF. Met betrekking tot de nazorg Westwoud geldt dit ook voor de reeds uitgetreden gemeente Hollands Kroon.

EMU-saldo

De Jaarrekening 2025 laat het resultaat zien van de baten en lasten over 2025. Dit is het verschil tussen de inkomende en uitgaande geldstromen die aan boekjaar 2025 kunnen worden toegerekend. Voor een deel zijn dit geldstromen die ook daadwerkelijk in 2025 hebben plaatsgevonden, maar hierbij worden ook geldstromen toegerekend die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de kapitaallasten van investeringen die in het verleden zijn gedaan) of geldstromen die nog in de toekomst moeten plaatsvinden (bijvoorbeeld stortingen in onderhoudsvoorzieningen).

Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar 2025 hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Euro-zone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt. In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2025 bedraagt 0,3% van het bruto binnenlands product. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Daarom worden er ook geen referentiewaarden per gemeenten bekend gemaakt.

	Begroting 2024	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Emu saldo	-290	1.082	-8.225	756

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college

De baten en lasten en ook de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en ook de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad vastgestelde normenkader van 17 februari 2026 de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.731.520. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.022.203 bedraagt. Dit is € 709.317 lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.731.520. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 1.022.203 acceptabel op basis van door de raad vastgestelde afspraken.

Overige gegevens: controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van Gemeente Enkhuizen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025**Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Enkhuizen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Enkhuizen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 17 februari 2026 door de gemeenteraad is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2025;
2. De balans per 31 december 2025;
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. De rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
5. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
6. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol gemeente Enkhuizen 2025 dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 17 februari 2026 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeente Enkhuizen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.731.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van ons proces van het identificeren van frauderisico's, evalueren wij factoren met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, het oneigenlijk toe-eigenen van activa, omkoping en corruptie. Wij hebben de frauderisicofactoren geëvalueerd om te overwegen of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij hebben de door ons onderkende risico's besproken met het college, de gemeentesecretaris, overige medewerkers binnen de ambtelijke organisatie die betrokken zijn bij de totstandkoming van de jaarrekening en de auditcommissie. Gemeente Enkhuizen beschikt in opzet over een interne frauderisicoanalyse. Er is geen beschrijving van het frauderisicomanagement opgenomen in de jaarstukken.

Naast het betrekken van de interne frauderisicoanalyse hebben wij op basis van onze beroepsregels de volgende aanvullende werkzaamheden uitgevoerd in het kader van fraude:

- Uitvoeren van een eigen risicoanalyse per proces waarin de drie kenmerken van fraude: rationalisatie, druk en gelegenheid worden afgezet tegen de kans en de impact;
- Frauderisico's besproken met de auditcommissie, het college en de directie;
- Beoordelen of nevenfuncties van het college en de directie aanleiding geven tot een verhoogd frauderisico;
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedingstransacties;
- Controle van de prestatielevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd.

Frauderisico	Aanpak
Risico dat grondverkoop niet gebaseerd zijn op zakelijke transacties.	Vastgesteld of er sprake is van grondverkoop met een materiële omvang door: • Kennis te nemen van de paragraaf Grondbeleid in de jaarstukken. • Kennis te nemen van het verloopoverzicht van de materiële vaste activa en de bouwgronden in exploitatie in de jaarrekening • In de auditfile op taakveld 0.3, taakveld 3.1, 3.2, 3.3 en 3.4, taakveld 4.1, 4.3 en taakveld 8.1, 8.2 en 8.3 te zoeken op opbrengsten uit grondverkoop. • Inlichtingen in te winnen bij de klant. Indien er sprake is van grondverkoop met een materiële omvang hebben we onderstaande werkzaamheden uitgevoerd: • De auditfile verkregen en alle grondverkoop die individueel een omvang hebben hoger dan 25% van de uitvoeringsmaterialiteit geselecteerd. • Voor alle transacties een specificatie verkregen van de omvang en meterprijs. • Voor alle transacties de brondocumenten, verkregen zoals de notariële afrekening, koopovereenkomst en akte van levering. • Inlichtingen ingewonnen bij de klant wat de grondslag is geweest voor de gehanteerde meterprijs (grondprijzenbrief, taxatie, onderhandelingsproces, etc). • De verkregen inlichtingen geverifieerd met brondocumenten, zoals externe taxaties en de door de raad vastgestelde grondprijzenbrief. • Zelfstandig aanvullend onderzoek naar de zakelijkheid van de meterprijs op basis van openbare bronnen, zoals het Kadaster.
Risico dat het management haar positie gebruiken om de interne beheersing te doorbreken.	• De auditfile verkregen en alle memoriaalboekingen groter dan 25% van de uitvoeringsmaterialiteit geselecteerd die hebben plaatsgevonden vanaf periode 12. • Vastgesteld of deze boekingen verband houden met het reguliere afsluitproces. • Inlichtingen verkregen van het college indien memoriaalboekingen niet passen binnen het reguliere afsluitproces. • Inlichtingen van het college geverifieerd aan de hand van brondocumenten, zoals college- en raadsbesluiten en facturen.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij, rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing", waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben;
- Het vaststellen of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- Het kennis nemen van de in de begroting 2025 opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, waaruit geen aanvullende risico's blijken ten opzichte van de jaarrekening;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het college van burgemeester en wethouders en het management over hun kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering en van eventuele financiële risico's die zijn ontstaan na de periode van de door de gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Het structurele weerstandsvermogen is toegenomen van 2,5 naar 4,15. Op basis van deze uitkomsten is het weerstandsvermogen als "uitstekend" te classificeren.

Uit de analyse van de financiële positie blijkt dat de financiële positie van uw gemeente voldoende is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, eerste lid, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17

Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Bado en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 17 februari 2026 door de gemeenteraad is vastgesteld .

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol gemeente Enkhuizen 2025 dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 17 februari 2026 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing,
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hoofddorp, 22 juni 2026

ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

Digitaal ondertekend door:

John van de Velde
22 juni 2026 21:21 +02:00

Drs. J.J. van de Velde RA

Bijlagen

Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/05</i>	
			2	12	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/06</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1

			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>
			€19.587	€ 67.032			€0	€0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
			<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>
			€804	€4.714	€7.346	€43.036	€3.802	€22.272
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	

			Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24</i>	
			€12.707	€37.055	€0	€0	€44.246	
BZ K	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoordin g (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
			€ 0	Ja				
BZ K	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>	Aantal gebruikte leermiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i>	
-	-	-						
-	-	-						
-	-	-						
-	-	-						
-	-	-	€ 19.095	€ 0	1	66	354	

OC W	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>
		Gemeenten	€ 366.115	€ 126.506	€ 7.509	€ 0	€ 52.037	€ 210.811
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
		1						
		2						

		100					
OC W	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs		
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>		
			€ 39.800	€ 0	€ 0		
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>	
			€ 0	€ 61.692	€ 21.892	Ja	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformati	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering	

			e voor die gemeente invullen	gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
		1						
		2						
		10						
OC W	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06
		1	SB240083	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 107.440	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 107.440
		2						
		100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07					

			1	Ja				
			2					
			100					
Ien W	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
				<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/04</i>	
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
				Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids- maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/08</i>	
				1				
				2				
				100				
Ien W	E12 0	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030		Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee)	
				<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	

			Indicator: E120/01	Indicator E120/02	Indicator: E120/03	Indicator: E120/04		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08		
		1						
		2						
		50						
SZ W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Nee				

SZ W	G2 A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformati e voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
			Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorzienin g oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorzienin g oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorzie ning oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschik te gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/06</i>
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 4.912.382	€ 121.284	€ 138.721	€ 0	€ 20.359
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidi e o.g.v. art. 10d Participatiewet
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformati	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam

		e voor die gemeente invullen						
			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/12</i>	
1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 0	€ 194.646	-€ 20.952	€ 0	€ 531.520		
2								
100								
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire				
	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam				

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13</i>	<i>I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14</i>	<i>Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15</i>	<i>Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16</i>		
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 10.687	€ 0	€ 0		
		2						
		100						
SZ W	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>

			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZ W	G3 A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
	1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 32.223	€ 16.110	€ 7.271	€ 0	€ 0	
	2							
	100							
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking en (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking en BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						
SZ W	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekk ing Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekk ing (overig) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
6	Totaal	0	0	N.v.t.		
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0		€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0		€ 0

			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 305	€ 613	€ 5.557	
			4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 148	€ 1.418	
			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 74	€ 0	
				Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekkings (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstrekkings (jaar T-1)		
					Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09		
			1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0		
			2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	0	0		
			4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0		
			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0		
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden	Kapitaalverstrekkings - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkings Tozo in jaar T -1 i.v.m. de		

				kinderopvangtoeslagaffaire	schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4A/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/13</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
SZ W	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in	Gemeente	Gemeente			

		(jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>	
			€ 240.344	€ 0	Nee	
SZ W	G10 A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2024 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10A/01</i>	Besteding (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10A/02</i>	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10A/03</i>	
		1	060388 Gemeente Enkhuisen	€ 4.185	€ 0	
		2				
		20				

SZ W	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03	
			€ 0	€ 0	Nee	
SZ W	G12 A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _ totalen 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G12A/02</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G12A/03</i>			
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 0	€ 0			
		2						
		20						
SZ W	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>	
			€ 5.460	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

VW S	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 153.069	€ 158.585				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
			Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06		
			€ 93.423	€ 36.243	€ 28.919			
VW S	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle R Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle R Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			€ 361.042	€ 28.272	€ 332.770	€ 921.485	Ja	

			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/n.v.t.)?	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>				
			Nee	Nee				
VW S	H35 B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>				
		1	060405 Gemeente Hoorn	€ 0				
		2						
		3						
VR O	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D1</i>			

			Indicator: J17/01	Indicator: J17/02	Indicator: J17/03			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/08</i>	
		1						
		2						
VR O	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten

			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			0	€ 0	€ 18.160			€ 454
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.		Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			452	€ 159.887	€ 189.326			
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)		Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15

VR O	J72	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij- readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee)	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten
		Gemeenten		Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinf ormatie			Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i>
			<i>Indicator: J72/01</i>	<i>Indicator: J72/02</i>	<i>Indicator: J72/03</i>	<i>Indicator: J72/04</i>	<i>Indicator: J72/05</i>	<i>Indicator: J72/06</i>
			€ 50.668	€ 50.668				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i>					
			<i>Indicator: J72/07</i>					

VR O	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkningsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, tweede lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel b
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: J94/01</i>	<i>Indicator: J94/02</i>	<i>Indicator: J94/03</i>	<i>Indicator: J94/04</i>	<i>Indicator: J94/05</i>	<i>Indicator: J94/06</i>
			1	€ 649.038	254	0	€ 0	€ 0
			2					
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			

			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/09</i>			
		1		€ 649.038				
		2						
		100						
VR	J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	Beschikkingnummer	Besteding per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding per project (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Project is volgens aanvraag, artikel 2, lid 1 uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 05 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Eventuele toelichting op niet volgens aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 04 'Nee' is ingevuld	Plaatsingeenheid snummer van het grote gezin dat in het object is gehuisvest
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J97/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J97/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J97/03</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J97/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J97/05</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: J97/06</i>
		1	547120	€ 21.278	€ 21.278	Ja		200546756
		2						
		10						
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J97/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J97/08</i>				
		1	547120	Ja				
		2						
		10						

VR O	J11 7B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)							
									SiSa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J117B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: J117B/03</i>
						1						
						2						
						Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
											<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: J117B/05</i>
1												
2												
VR O	J20 9	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)				
						Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023						

			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02	Aard controle R Indicator: J209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04	Aard controle D2 Indicator: J209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06
		1	RHA25-AAND-03876080	Snouck van Loosen	€ 0	€ 0	€ 0	0
		2						
		11						
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09	Aard controle R. Indicator: J209/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11	
		1	Snouck van Loosen	0	Ja	Ja	Nee	
		2						
		11						
KG G	K28		Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 0	€ 315.546	€ 0	€ 795.888	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					

			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/07</i>					
			Nee					
Ae nM	M1 6	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepali ng (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbep aling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoefte van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/06</i>
			€ 2.890.800	€ 293.043	€ 0	€ 0	€ 0	€ 58.155
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/09</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: M16/10</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: M16/11</i>	
			€ 0	€ 21.711	€ 142.587	1-1-2025	1-10-2025	

			Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13</i>	
			€ 3.121.122	€ 22.924.713	

Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 bestuur en dienstverlening				
T01	Bestuur	-2.170	0	-2.170
T02	Burgerzaken	-886	383	-503
T04	Overhead	-8.354	945	-7.409
T05	Treasury	-227	688	461
T061	OZB Woningen	-382	3.459	3.077
T062	OZB - niet woningen	-55	3.564	3.509
T064	Belastingen Overig	-346	87	-259
T07	Algemene uitkering en overige uitkeringen GF	0	49.379	49.379
T08	Overige baten en lasten	-72	111	39
T09	Vennootschapsbelasting	0	0	0
T341	Economische promotie	0	867	867
T541	Historisch archief	-202	0	-202
		-12.694	59.485	46.791
Programma 2 Ruimte				
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	-361	813	452
T063	Parkeerbelasting	0	122	12
T11	Crisisbeheersing en Brandweer	-1.582	0	-1.582
T12	Openbare orde en veiligheid	-1.335	61	-1.274
T21	Verkeer en vervoer	-4.405	521	-3.884
T22	Parkeren	-467	0	-467
T23	Recreatieve havens	-1.876	1.294	-582
T24	Economische havens en waterwegen	-230	0	-230
T31	Economische ontwikkeling	-817	11	-806
T32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-126	0	-126
T33	Bedrijfsloket en - regelingen	-43	10	-33
T34	Economische promotie	-17	0	-17
T571	Openbaar groen (openlucht) recreatie	-146	0	-146
T572	Openbaar groen (openlucht) recreatie	-1.898	0	-1.898
T72	Riolering	-1.493	2.216	723
T73	Afval	-3.001	3.908	907
T74	Milieubeheer	-2.186	1.258	-928
T75	Begraafplaatsen	-299	218	-81
T81	Ruimtelijke ordening	-1.372	301	-1.071
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-5.094	4.907	-187
T83	Wonen en bouwen	-1.322	732	-590
		-28.069	16.372	-11.697
Programma 3 Samenleving				
T41	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
T42	Onderwijshuisvesting	-978	12	-966
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.321	561	-760
T51	Sportbeleid en activering	-710	137	-573
T52	Sportaccommodaties	-1.342	80	-1.262
T53	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-828	0	-828
T54	Musea	-226	0	-226
T55	Cultureel erfgoed	-592	144	-448
T56	Media	-540	161	-379
T57	Openbaar groen (openlucht) recreatie	-136	0	-136
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	-6.738	4.290	-2.448
T62	Wijkteams	-333	0	-333
T6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-36	-39	-75
T6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-5	0	-5
T6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-1.915	5	-1.910
T63	Inkomensregelingen	-8.615	6.211	-2.404
T64	Begeleide participatie	-1.677	5	-1.672
T65	Arbeidsparticipatie	-855	0	-855
T66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0
T671	Maatwerkvoorzieningen 18+	0	0	0
T6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-921	7	-914
T6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-149	78	-71

		Lasten	Baten	Saldo
T6.712	Begeleiding (WMO)	-209	0	-209
T6.713	Dagbesteding (WMO)	-59	0	-59
T6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-6.083	0	-6.083
T672	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
T6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-509	0	-509
T6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-6.680	0	-6.680
T6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0
T6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-805	0	-805
T6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-950	0	-950
T6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-279	0	-279
T6.791	PGB WMO	-50	0	-50
T6.792	PGB Jeugd	-178	0	-178
T6.811	Beschermd wonen (WMO)	-309	207	-102
T6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0
T681	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
T6.821	Jeugdbescherming	-331	0	-331
T681B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0
T682	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
T6.822	Jeugdreclassering	0	0	0
T6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	0	0
T6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-345	0	-345
T71	Volksgezondheid	-1.110	89	-1.021
		-45.813	11.949	-33.864
T010	Mutaties reserves	-2.867	4.584	1.717
T011	Resultaat van de begroting van baten en lasten	0	0	2.947

Cliëntgebonden kosten

Algemeen

De belangrijkste constatering met betrekking tot de jaarrekening 2025 is dat de gerealiseerde kosten lager zijn dan de bijgestelde begroting over boekjaar 2025. De totale kosten vielen versus de begroting in totaal € 880.000 en 5,6% lager dan geraamd uit. Ten opzichte van boekjaar 2024 stegen de kosten met 7,1% en € 994.000, de verschillen ten opzichte van de begroting en het vorige jaar worden in de volgende paragrafen voor beide regelingen (Jeugd en Wmo) uiteengezet

Gemeente Enkhuizen (in € 1.000)	Werkelijk 2025	Begroting 2025	Vershil in Euro's	Vershil als Percentage	Werkelijk 2024	Vershil in Euro's	Vershil als Percentage
Clientgebonden kosten Jeugdzorg	€ 8.581	€ 9.223	€ -642	-7,0%	€ 8.044	€ 537	6,7%
Clientgebonden kosten Wmo	€ 6.388	€ 6.626	€ -238	-3,6%	€ 5.931	€ 457	7,7%
Totaal Enkhuizen	€ 14.969	€ 15.849	€ -880	-5,6%	€ 13.975	€ 994	7,1%

Jeugdzorg

Begroting

In de bijstelling van de begroting werd gerekend met een twee procent hogere instroom van nieuwe cliënten op basis van de gemiddelde cijfers over 2023 en 2024 (effect € 160.000 voordelig). Ook werd in de verwerkte begrotingswijziging-en uitgegaan van een indexatie die een procent hoger was dan het uiteindelijke cijfer voor 2025 (effect € 80.000 voordelig). Tenslotte viel ook de gemiddelde geïndiceerde zorgzwaarte lager uit wat onder andere werd veroorzaakt door de aanzienlijk lagere uitgaven die werden gedaan voor top tien cliënten (effect € 400.000 voordelig).

Vorig boekjaar

In de onderstaande tabel is te zien dat het aantal cliënten binnen de jeugdzorg in 2025 minder is toegenomen dan in eerdere jaren. In 2025 steeg het aantal cliënten met twaalf en 2,4% deze stijging heeft, versus 2024, voor ongeveer € 193.000 aan extra kosten gezorgd.

	2022	2023		2024		2025	
Rijlabels	 # Clienten	# Clienten	▲ Vrg Jr	# Clienten	▲ Vrg Jr	# Clienten	▲ Vrg Jr
Jw	440	477	8,4%	496	4,0%	508	2,4%
Eindtotaal	440	477	8,4%	496	4,0%	508	2,4%

Ontwikkeling Clientaantallen (op basis van Declaraties) Jeugdzorg Enkhuizen 2022-2025 (Bron: Suite)

Een grotere invloed komt vanuit de (OVA-PPC) indexering, deze bedroeg in 2025 5,1% (ten opzichte van 2024) waardoor € 410.000 aan (gecalculeerde) extra kosten werd gemaakt. De OVA PPC index wordt jaarlijks vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit en wordt door aanbieders gebruikt voor het (contractueel) aanpassen van de tarieven. Het cijfer wordt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bepaald op basis van berekeningen van het Centraal Planbureau. Het resterende verschil van € 66.000 (voordelig) werd veroorzaakt door een lagere gemiddelde geleverde zorgzwaarte.

Wmo

Ook in Wmo steeg het aantal cliënten slechts in beperkte mate, in 2023 en 2024 werden gemiddeld nog ruim 50 nieuwe cliënten toegevoegd maar in 2025 waren dat er slechts vier. Omdat ook hier in de aanpassing van de begroting nog werd gerekend met een hogere instroom vallen de kosten ten opzichte van de begroting mee.

Vanwege de sterke vergrijzing, die in Enkhuizen en de andere SED gemeenten hoger ligt dan het landelijk gemiddelde, zal dit vermoedelijk een uitzondering zijn waar voor komende jaren niet op kan worden gerekend.

	2022	2023		2024		2025	
Rijlabels	 # C l i e n t e n	# C l i e n t e n	▲ V r g J r	# C l i e n t e n	▲ V r g J r	# C l i e n t e n	▲ V r g J r
Wmo	1098	1151	4,8%	1202	4,4%	1206	0,3%
Eindtotaal	1098	1151	4,8%	1202	4,4%	1206	0,3%

Ontwikkeling Clientaantallen (op basis van Declaraties) Wmo Enkhuizen 2022-2025 (Bron: Suite)

Ook de meeste Wmo aanbieders verhogen de tarieven op basis van de OVA-PPC index, binnen de Wmo bedroeg de berekende impact daarvan € 302.000 in de jaarkosten van 2025.

Het resterende deel van de stijging (€ 155.000) werd veroorzaakt door hogere lasten van geleverde zorg en een stijging van de gemiddelde zorgwaarde. Enkhuizen heeft ten opzichte van 2024 in het laatste boekjaar meer uitgaven gehad voor inwoners die begeleiding nodig hadden en inwoners die met psychosociale problematiek kampen en daar een beschikte maatwerk overeenkomst voor hebben ontvangen.